

OCAK

79

Sayı: 13

PROLETER DEVRİMCİ KÜLTÜR MÜCADELESİNDE

güney

«KAHROLSUN YAĞMACI ABD EMPERYALİZMİNİN
ZİNCİRLİ KÖPEĞİ FAŞİST ŞAH REJİMİ»

AYDINLAR, MAVİ DEMOKRASİ VE DEVRİM

**Grupçuluğa Karşı Mücadele, Özünde, Felsefi İdealizme ve
Onun Yöntemi Metafizığe Karşı Mücadeledir / Yılmaz GÜNEY**

Şiirler / Nihat BEHRAM

KAPİTALİST ve REVİZYONİST ÜLKELERDE MÜZİK / S. GJONİ

bu sayıda

* Yeni Yıl Birliğin Pekiştiği, Mücadelenin Geliştiği Bir Yıl Olacak	1
* Aydınlar, Mavi Demokrasi ve Devrim	2
* Grupçuluğa Karşı Mücadele, Özünde Felsefi İdealizme ve Onun Yöntemi Metafizığe Karşı Mücadeledir / YILMAZ GÜNEY	6
* İnsan Bilinci Vestiyer Değildir / YILMAZ GÜNEY	11
* Kahrolsun Yağmacı ABD Emperyalizminin Zincirli Köpeği Faşist Şah Rejimi	15
* Şiir / HOSRO GOLESORHI	18
* Basın Başarısızlık Ödülleri / EMİL GALİP SANDALCI	20
* İki Şiir / NİHAT BEHRAM	22
* Oğluma Hikayeler / YILMAZ GÜNEY	24
* Sürgünde Bir Halk ve Bir Ödül / NADİR TUNÇATA	26
* Karikatür / OHAN	27
* Kapitalist ve Revizyonist Ülkelerde Müziğin Yozlaşmışlığı / SİMON GJONI	28
* Şiir / ALİ KÜÇÜKTOP	33
* İki Karikatür / ÜMİT KARTOĞLU	33
* Mutlak Gerçek ve Göreli Gerçek ya da Doğu Perinçek Marksizm'i «Düzeltiliyor»	34
* Burjuva ve Revizyonist Sanat Mitolojiye Neden Muhtaçtır / CAN ŞAHAN	41
* Devrim Tarihinde Bu Ay	43
* «Almanya'dan Bir Grup HK Taraftarı» İmzalı Mektup ve HK'nın İlginç Sansürü	47
* Partizan ve Devrimci Halkın Birliği'nde, GÜNEY'e İlişkin Yazılar Üzerine	48
* Yayın Hayatında Yeni Bir Dergi: KAVA	51
* Masum Halkı Katleden Canilere Karşı Susana Lânet Olsun!	56

PROLETER DEVRİMCİ KÜLTÜR MÜCADELESİNDE

güney

AYLIK DERGİ

Kurucusu: YILMAZ GÜNEY

Satış: FAYRA BÜTÜN

Yeni İşleri Müdürü: EMİL GÜDEMİR

Grafik ve Dizeni: HİSLE BAĞCI

Abone Şartları:

Birinci Abone Yılına 90 TL, Altı aylık 90 TL.,

Yeni Abone 10 TL. Kadar.

Yazgı ve Yayıncılık Adresi:

Sakıncılar Cad. Güney Han No: 2 Kat 1

Tel.: 0212 - 49 80 74

Gözetim Dairesi: UL-DA

Çapı: 10x15 cm, Bey Han No: 29/303 İST.

Çapı: 10x15 cm, Osmanlı Matbaası

Yeni yıl, birliğin pekiştiği, mücadelenin geliştiği bir yıl olacak

Elinizdeki sayısıyla GÜNEY, ikinci mücadele yılına başlamış bulunuyor. Şimdi bize düşen, geçirdiğimiz bir yıllık mücadele sürecinden edindiğimiz deneyleri, yeni mücadele yılının anlamlı bir parçası kılmaktır. Yani bize düşen, olumlu olan ve hayat içinde doğrulanayan yanımızı pürüzlerinden arındırıp, eksiklerini giderip geliştirmek, derinleştirmek; olumsuzluklarımız, hatalarımız ve yanlışlarımızın ise üstüne acımasızca yürümektedir. Güney, devrimciler arasında «eylemde birlik temelinde özgür tartışma»nın önemini kavramamanın, sorunu kavramamak olduğunun bilincindedir. Yalnız bu kadar değil, Güney bu Leninist anlayışı «sorumsuzluk» olarak nitelemenin kaynağında neyin yatığını da bilmektedir. Bugün revaçta olan tutum birlik içinde tartışma özgürlüğü anlayışına pervasızca saldırı tutumudur. Bugün revaçta olan tutum, «tek doğru» olma ihtirasını bir histeri haline getiren ve bunun doğal bir sonucu olarak da kendi hatalarına karşı eleştirel olmaktan ölümcül korkular duyan tutumdur. Güney bir yanıyla da, bu anlayışlara karşı mücadele içersinde kendini varetmiş ve geliştirmiştir. Ve o, devrimi ilgilendiren diğer konularda olduğu gibi, bu konuda da, varlığını daha da pekiştirecek ve daha da atak bir mücadele sürdürecektir.

Güney, vardığı bu noktada, yurt içinde ve yurt dışında yaygın bir okur kitlesinin sahip çıktığı, yaygın bir okur kitlesince savunulan, değişik grupların en kavrayışlı unsurlarınca desteklenen, bir dergidir. Güney, bugün, siyasi, felsefi, edebi olarak kültürel kapsamıyla, devrimci düşünce ortamında, önemli bir boşluğu doldurmaya çalışmaktadır. Bugün Güney okuyor olmak, «devrimciyim» diyebilmenin bir göstergesidir. Güney'in siyasi tespitlerine katılınsin yada katılmılmasın bu böyledir. Katılanlar için elbette böyledir. Katılmayanlara gelince, onlara da şunu söylüyoruz: Güney, Marksizmin sadece politika sınırıyla daraltılmış olarak ele alındığı ve bununla da Marksizmin «bütünlüklü» bir şekilde temsil edildiğinin sanıldığı yayın ortamında, felsefi, edebi, siyasi, eleştirel, ideolojik yayın anlayışıyla bir yandan Marksizmin, bir yandan da Marksizmle hayatın bütünlüklü bir şekilde kavranılması için çalışmaktadır.; Onun siyasi devrime ilişkin tespitlerine katılmamak, onu okumama gibi bir imaj doğuruyorsa, bu sadece o imajın sahiplerinin, Marksist devrim anlayışını, sosyal devrim anlayışını kavrayamadıklarının, bütünlüklü bir kavrayıştan yoksun oluşlarının, yada en azından bu doğrultuda bir gelişmenin gereğini bile kavrayamayışlarının göstergesidir. Ne yazık ki Güney'i böyleleri dar bir perspektiften «lânetleme» çabası, çeşitli grupların «bilgin»lerince revaçtadır. Küçük burjuva dünyalarının daracık pencerelerinden devrim miyobu gözleriyle dünyayı seyreden ki-

mi grup «bilginleri» Güney'i «devrime zararlı», «anti-marksist», «anti-parti aydın grubu», «duygusal aydın oyalanması» vb. sıfatlarla karalamaya çabaladılar. Taraftarlarına onu okumama, onu okuyanlara engel olma yeşil ışığı yaktılar. Biz onların Güney'e karşı hırçınlaşmalarının nedenini iyi biliyoruz. Önümüzdeki mücadele yılında daha da hırçınlaşacaklar. ÇÜNKÜ: GÜNEY, grupçuluğu özü itibariyle ve bütün boyutlarıyla teşhir eden ve yıpratın bir dergidir. «Bütünlüklü siyasi çizgi» «tek doğru siyaset» sözleri ardında gizlenen kofluğu, bütünlük anlayışına açıklık getirerek teşhir etmiştir. Çünkü Güney, kölece bir sadakati değil, Leninist disiplin anlayışını, [«Eylemde birlik, tartışma ve eleştiriye özgürlük» (Lenin)], ne köle ruhların ne de kölelikte çıkar görenlerin saldırılarına aldırmadan, cesaretle savunmaktadır. Çünkü Güney, kendi gücüne güven ilkesini kelimelerdeki cansızlığıyla değil, hayat içindeki canlılığıyla temsil etmektedir. Çünkü Güney, devrimciler arasında birlik bilincinin vurgusu ve simgesi olmaktadır. Onunla çelişme, birlik ruhuyla çelişme haline düşmektedir. Çünkü Güney, ayrılık noktalarına birliğin bilinciyle bakmaktadır. Grubun değil, devrimin çıkarlarını gözetmektedir. Çünkü Güney, kuru, basmakalıp, siyasi ajitasyonlarla, günlük gazetelerin hafta sonu özetleri, kızıştırma nutukları olarak değil, kapsamlı bir kültür dergisi olarak çıkmaktadır. Güney her sayısıyla, yeni yazar katılımları bulmakta, aydın katları Marksist ideolojiyle etkilemekte, devrim davasına son derece önemli yeni kanbağları kazanmaktadır. Çünkü Güney dar «militan okur» sınırını parçalamış Marksist bir dergidir. Temel siyasi tespitleriyle de hayat içinde doğrulanmakta ve ileri görüşlülüğü ilerleyen zaman içinde güç kazanmaktadır.

İşte Güney, böyle bir yayın ortamında ve böyle bir mücadele bilinciyle ikinci yılının ilk sayısını hazırladı. O, bu sayısıyla da, (aydınlar sorunu, bilgi teorisi, insan bilinci, mitoloji, vb.) son derece önemli bir yığın konuyu bilgilenme, tartışma gündemine getiriyor. Yeni genç devrimci yazarları, sanatçıları, düşünürleri ürünleriyle kucaklıyor.

Güney önümüzdeki dönemi, grupçuluğun öldürücü darbeler olarak can çekişeceği, devrimciler arasında birliğin Marksist bir kavrayışla hayat bulacağı; Marksizmi salt politik sınırıyla çembere almaya çabalayanların zayıflayacağı; sosyal devrim bilincinin derinleşeceği ve özgür tartışma ve özgür eleştiri ortamında devrimciler arasında ideolojik birliğe doğru son derece önemli ve temelli adımlar atılacağı bir dönem olarak görüyor.

GÜNEY, yeni mücadele yılında bütün devrimcilere başarılar diliyor.

guney

mücadelesi bütün sınıflı toplumlar için kaçınılmazdır. Uzlaşmaz çelişmelerin yarattığı fırtınalar hayatın bütün kesimlerini etkiler. Sınıf mücadelesinin, doğru bir önderlik altında, proletarya diktatörlüğünü temel hedef alması, devrimin aşamaları ne olursa olsun, mücadele süreci içerisinde bir yığın yan ürün ve mevzi kazandırır. En gerici düzenler içinde bile bazı çözümler, halkın çıkarları doğrultusunda olabilir. Mücadele ile kazanılan hiçbir mevzi bağış değildir. «Bu düzen içindeki» her çözümü onların çıkarları doğrultusunda saymak, halkın örgütlü mücadelesinin —hatta kendiliğinden mücadelelenin— halk yararına hiçbir siyasal, demokratik, ekonomik kazanımlara ulaşmadığını söylemektir. Bu anlayış, sınıf mücadelesinin, sınıf çelişmelerinin gelişmesinin, toplumsal ilerlemenin itici gücü olduğu gerçeğinin reddidir. Çünkü onlar, devrimi gökten zembille indirecek bir anlayışa sahiptirler. Sınıf mücadelesi, ekonomik, siyasal, demokratik ve ideolojik alanlarda, halk adına başarılar kazanmakta, demokratik kurum ve demokratları etkilemekte, devrimi aındeme getirecek sonuçlar doğurmaktadır. İşte bu gelişme, insanların, sınıfların, partilerin iradesinden bağımsız olan gelişmedir. Yoksa «her sözde çözümün» egemenlerin çıkarları doğrultusunda olacağını vaazeden anlayışı doğrulayan gelişme değildir.

Devrime yarayışlı her reform, özünde bu düzenin sınırları içindeki bir çözüm olmakla birlikte, aynı zamanda bu düzenin temellerini sarsan bir niteliğe de sahiptir. HK bunları görmez. Çünkü onlar, nitel değişikliklerin, nicel birikimler'n sonucu olduğu temel yasasını yalnızca kağıt üstünde ve siyasal karşıtlarına caka taslar-ken akıllarına getirirler.

Onlar, «devrimci» olabilmelerinin temel ölçütü olarak keskinliği alırlar. Keskin öneriler getirmemişlerse kendilerini oportünist sanırlar. İşte bu tutumları onları oportünizmle iç içe-zaman zaman da sınır komşusu yapar. Onlar, tam da Dimitrov'un tesbit ettiği hastalığa sık sık düşerler. Düşmemek ellerinde değildir. Çünkü onlar, Marksizm-Leninizmi bir dünya görüşü olarak tam anlamıyla özümleyememişlerdir.

Dimitrov diyor ki:

«... Bir zamanlar birçok komünist, sosyal-demokratların her kısmi talebine karşı iki misli

daha radikal taleplerle karşı çıkmadıkları takdirde oportünizme kayacaklarından korkarlardı. Mesela sosyal demokratlar faşist örgütlerin feshedilmesini isteselerdi bizim kalkıp da devlet polisi de dağıtılsın dememize hiç de gerek yoktur.»⁽³⁾

«... HK'yi sağ oportünizmden kaçarken, özünde sağ, biçimde «sol» oportünizme düşüren istekleri:

«Faşist propagandanın ve faşist örgütlerin yasaklanması, MİT, Kontr-gerilla, siyasal polis örgütleri, Toplum Polisi, Jandarma Komando birlikleri gibi resmi kurumların» dağıtılması...

Sınıf mücadelesinin yükseldiği, bütün sınıf ve tabakaları bir yol ayırmasına getirdiği dönemlerde, egemen sınıfların etkisinde kalan aydınlar saflarını belirlemek için düşünürler. Biz, bugün bu anlamda bir yol ayırımında değiliz. Fakat, Marks ve Engels'in, Komünist Parti Manifestosu'nda tesbit ettikleri evrensel doğruları dikkate almak zorundayız ve bu doğrultuda kendimizi hazırlamalıyız.

Diyorlar ki:

«Hakim sınıf içinde (aslında bütün bir eski toplumun içinde) süregelen dağılma süreci sınıf mücadelesinin belirleyici anının yaklaştığı zamanlarda öylesine şiddetli ve belirgin bir niteliğe bürünür ki, hakim sınıfın küçük bir kesimi kendini o sınıftan koparır ve devrimci sınıfa, geleceği elinde tutan sınıfa katılır. Bu nedenle, bir zamanlar soyluların bir kesimi nasıl burjuvazinin safına geçtiyse, bu kez de burjuvazinin bir kesimi, özellikle de tarihi hareketi teorik bakımdan bir bütün olarak kavrama düzeyine erişmiş bulunan buriuva ideologlarının bir kesimi proletaryanın safına geçer.»⁽⁴⁾

Biz diyoruz ki bugün yurdumuzda aydınlar sorununa ilişkin olarak, devrimcilerde son derece yanlış ve devrimci gelişime zararlı bir bakış tarzı egemendir. Kimisinde tam «sol» «reddedici», kimisinde ise tam «sağ» «uzlaşıcı» bir tutum olarak yansımaktadır. Aydınlar sorununa sağlıklı bir yaklaşım proleter devrimci mücadelenin son derece önemli bir sorunudur. Özellikle de anti-faşist, anti-emperyalist mücadelenin Marksist bir anlamda kavranması için bu sorunun sağlıklı bir çözümü gerektir.

Kimileri «aydın» katlardaki var olan egemen ideolojilerin karşısında umutsuzluğa ve öfkeye kapılıp, aydınlara karşı bir «red cephesi» oluşturuyor; kimileri ise «aydınlardan destek» için kolaycı bir tarzda «uzlaşma» yolunu tutuyor. Bu iki yaklaşım da Marksizmi kavrayamıyor oluştaki acizliğin ifadesidir.

İşte bugün özellikle de başta HK olmak üzere çeşitli grupların soruna yaklaşımları bu merkezdedir. Onlar «aydın» derken neyin anlaşılması gerektiğini dahi bilememektedirler. Onlar proletaryanın aydını, demokrat aydın, yurtsever aydın, yoldaşlar, yol arkadaşları, sosyal demokrat aydın, kendi dalında uzman aydın kıstaslarından ve ilişkiler yöntemlerinden bihaberdirler. Teoride «bol alıntılı» yazılarında ne derlerse desinler, hayata pratik yaklaşımları devrimci mücadelenin gelişimine darbe vuran sektarizmin ve sonuç olarak da pasifizmin bir ifadesidir. Aydınlar sorununa karşı bilgisizlikleri, egemen ideolojilerle mücadeledeki cehaletleri, onlarda «mücadele hantallığı» olarak ifadesini bulurken, bu soruna karşı «reddedici» «sekte» bir biçimde dışa yansıyor.

Onların «tek bütünlüklü siyasasetiz» nitelermeleri, bir dizi temel soruna karşı olduğu gibi, aydınlar sorununa karşı da tutarsızlık ve kavrayışsızlıkları üstündeki «cazibeli» bir örtüdür.

Bu nasıl bir «tek doğru»luk ve «bütünlüklü» oluş ki, yıllardır böyle olduğu halde(!) hayatın hiç bir alanında bir nebze dahi, aydınlar üzerinde ideolojik önderlik kazanamamış.

Onların çalakalem kolayca tekrarladıkları «bendensen devrimcisin, benden değilsen burjuvazinin hizmetindesin» nakaratları, birçok temel soruna karşı olduğu gibi, aydınlar sorununa karşı da, pratik hayat içinde devrime zararlı bir tutum olarak ifadesini bulmaktadır.

Yaşadığı topluma devrimin menfaatleri açısından değil, grubun menfaatleri açısından bakanların, kendi dar çevreleri dışını görebilmeleri de olası değildir. Onların aydınlar sorununa yaklaşımları da işte bunun kanıtlarından sadece biridir.

PROLETER DEVRİMCİ KÜLTÜR MÜCADELESİNDE
güney

- (1) M. Gorki, Küçük Burjuva İdeolojisinin Eleştirisi, Özgün Y., s. 24.
- (2) DHB, s. 47, «Demokrat Aydınlar Hangi Safta Yer Almalıdır?»
- (3) Dimitrov, F. ve S. Karşı B. C., Aydınlık Y., s. 106.
- (4) George Thomson, İnsanın Özü, Payel Y., s. 126-127.

Grupçuluğa Karşı Mücadele, Özünde, Felsefi İdealizme Ve Onun Yöntemi Metafiziğe Karşı Mücadeledir

FAŞİZME, REVİZYONİZME, REFORMİZME VE ULUSLARARASI OPORTÜNİZME KARŞI HALK GÜÇLERİNİ BİRLEŞTİRME ÇABASI YERİNE, DEVRİMCİLER ARASINDA DÜŞMANLIK DUYGULARI KÖRÜKLEYEREK ÖMÜRLERİNİ UZATMAYA ÇALIŞAN, BİRLİK NOKTALARINI DEĞİL, AYRILIK NOKTALARINI ÖN PLANA ÇIKARTAN VE AYRILIKLARI DERİNLEŞTİRECEK TAKTİKLER GELİŞTİREN ANLAYIŞLARI YIKMAK, BU GÜNÜN EN TEMEL DEVRİMCİ GÖREVİDİR. BİZ, BİRLİK NOKTALARINI ÖN PLANA ÇIKARTIP, AYRILIKLARI OLABİLDİĞİNCE BİRLİK İÇİNDE VE TAM DEMOKRASİ KOŞULLARIALTINDA TARTIŞMAKTAN YANAYIZ.

«Kaynaşmış bir grup halinde, sarp ve zorlu bir yolda birbirimizin ellerine sıkı sıkıya sarılmış olarak ilerliyoruz. Düşman tarafından her yandan sarılmış durumdayız ve bunların ateşi altında ilerlemek zorundayız. Özgürce benimsediğimiz bir kararla, düşmanla savaşmak amacıyla, daha başında kendimizi tek başına bir grup olarak ayırdığımız için uzlaşma yolu yerine mücadele yolunu seçmiş olduğumuz için, bizi suçlayan kimselerin bulunduğu yakınımızdaki bataklığa çekilmemek amacıyla birleşmiş bulunuyoruz.»

LENİN

Çağımız, emperyalizm ve proletarya devrimleri çağıdır. Emek ile sermaye arasındaki temel çelişme, esas olarak, sistemli bir biçimde, emperyalizmin toplumsal güçleri ile sosyalizmin toplumsal güçleri arasında sürmektedir. Bu mücadele, değişik toplumsal ve siyasal yapılara sahip çeşitli ülkelerde, farklı siyasal ve toplumsal sistemlere sahip ülkeler arasında, temelini sınıfsal özün oluşturduğu, ekonomik, siyasal, toplumsal, kültürel, sanatsal, estetik, felsefi vb. çalışmalar ve çatışmalar biçiminde, değişik koşullarda, barışçı ya da barışçı olmayan mücadele biçimlerine tabi olarak, hiç durmaksızın gelişerek, zayıflayarak ya da çökerek sürer. Bir yanda emperyalist kapitalist, revizyonist kapitalist güçler, varlıklarını ve «gelişmelerini» bunların varlığında gören işbirlikçiler, çeşitli sınıf ve tabakalara mensup uşaklar ve

yardakçıları, yani köhnemiş dünya ve bunların —içte ve dışta— çeşitli toplumsal dayanakları; diğer yanda, uluslararası proletarya, ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketleri, devrimci halklar ve sosyalizmin ülkeleri vardır. Kapitalist sistem ile sosyalist sistem arasındaki çelişmede merkezi ifadesini bulan bu çelişmeler, çağımızın evrensel gerçeğidir. Bu, aynı zamanda, çağımızdaki sınıf mücadelelerinin merkezinde itici ve devindirici bir güç olarak devrimci proletaryanın bulunduğunu gösterir.

Emperyalizmin güçleri ile sosyalizmin güçleri arasındaki mücadele, karşı-karşıya saflaşmış, merkezi yönetimlere sahip düzenli ordular ve silahlı cepheler biçiminde anlaşılmalıdır. Bu mücadele, tek tek ülkelerde ve uluslararası planda, karmaşık, çok cepheli ve iç-içe sürer.

Çağımızda, proletarya, emeğin nihai kurtuluşunun değişmez ve en kararlı öncüsüdür; ezilen halkların ve ulusların her türlü baskılarından ve milli baskılardan —ki milli baskılar da özünde sınıf baskılarıdır— kurtulmalarının, sosyalizmin inşasının ve sınıfsız toplumu kurmanın ideolojik, siyasal ve örgütsel yolgöstericisidir ve çağımızın en devrimci sınıfıdır.

Bu tesbit, toplumsal olaylara, her türden toplumsal çelişmelere, uluslararası ilişkilere bakışımızın belirleyicisi ve ölçütüdür. Biz, her o-

layı, her öneriyi, her siyasi ve örgütsel biçimlenişi, başta proletarya olmak üzere, bütün emekçi kitlelere, ezilen ulus ve halklara yararları ya da zararları açısından ele alırız; devrime katkıları ya da kattığı zaafırları açısından değerdendiririz.

Dünyanın neresinde olursa olsun, devrimci işçi ve köylü hareketleri, öğrenci hareketleri, devrimci ulusal kurtuluş ve bağımsızlık hareketleri, demokratik halk hareketleri, emperyalizme ve işbirlikçilerine zarar veren, onların gücünü ve etkinliğini yıpratan her hareket, her çelişme, sosyalizmin güçlenmesine hizmet eder; dünya gericiliğini zayıflatır.

Dünyanın neresinde olursa olsun, devrim güçlerine zarar veren, devrimci gelişimi yavaşlatan, proleter sınıf bakış açısından uzaklaşan her tutum ve davranış da dünya gericiliğini geçici de olsa güçlendirir; sosyalizmin güçlerini geçici de olsa zayıflatır.

Grupçuluğa duyduğumuz tepki, bazılarının sandığı gibi «grup balığı» avlama niyetimizden değil, devrime ve devrimci gelişime verdiği zararları açıkça görmemizden ve bu olumsuzluğa kayıtsız kalmak istemeyişimizden kaynaklanmaktadır. Devrimci sorumluluğumuz, devrimimizin çeşitli temel sorunlarında, bizimle, benzer bilinçli rahatsızlıkları duyan devrimcilerle sıkı sıkıya kaynaşmamızı, bizi dörtbir yandan sarmaya çalışan devrimin gizli ve açık düşmanlarına karşı birlikte savaşmamızı emrediyor. Biz bu kavgada yalnız olmadığımızı biliyoruz. Bizi, kendi gruplarına eleştirici bir gözle baktığımız için «bireycilik», «kariyerizm» vb. sıfatlarla suçlayanlar, kendileriyle uzlaşma yerine mücadele yolunu seçmiş olmanızı hayıflanarak karşılıyorlar. İyice bilincindeyiz ki, devrimin temel yasalarından en küçük sapmanın bizi götüreceği yer, oportünizm ve revizyonizmdir.

Oportünizmin bir göstergesi olan grupçuluk, Marksizm-Leninizmin evrensel ilkelerinin her ülkenin somut devrimci pratiğiyle yaratıcı bir tarzda birleştirilmesi, temel yasasını reddeden anlayışı ifade eder. Grupçulukta ısrar, grup içerikli «parti»de ısrar, sadece isimle —adadaki değişiklikle— grupçuluğun gizleneceğini sanmak, sınıf mücadelesinin özü ve mücadele araçlarının doğru biçimde kavranmamasının bir

sonucudur. Sınıf mücadelesini, sadece sömürücü sınıflardan ekonomik ve siyasi haklar isteme, halk düşmanlarını basmakalıp sözlerle teşhir, kabaca ajitasyon ve propaganda ile yetinme, keskin «siyasi devrim» nutuklarıyla kadroları kızıştırma, katledilen devrimcilerin cenazelerini kaldırma... biçiminde anlayanlar, ne sözlerle söylesinler, sonuçta, siyasi iktidarın şiddet yoluyla ele geçirilmesi mücadelesinin en temel unsuru ve yolgöstericisi olan ideolojik mücadeleyi özü itibarıyla yerli yerine oturtamaz ve devrim davasındaki anlamını kavrayamazlar. İdeolojik mücadeleden, siyasi karşıtlarına küfretmeyi, laf canbazlığını, polemiği ve demagojiyi anlayanlar, şatafatlı sözlerle taraftarlarının gözlerini boyamaya çalışanlar iyi bilmelidirler

ki, yaptıkları sonuç olarak halk düşmanlarının işine yaramakta ve sadece kendilerini değil, bir yığın samimi unsuru da içinde bulundukları batıklığa doğru çekmektedirler.

Bugün, devrimci ve yurtsever saflarda, kendiliğindenliğin, küçük burjuva bireyciliğinin, dedikodu ve asılsız karalama çabalarının yaygın ve yıkıcı etkilere sahip olduğunu görüyoruz; bu, sınıf mücadelesini ideolojik planda, devrimci ve yurtsever saflarda, grupların bizzat kendi içlerinde ve gruplar arasında, tek tek devrimcilerin kendi içlerinde ve bilinçlerinin dokusunda dürüstçe, bilimsel temellere dayalı biçimde, her türlü önyargıdan uzak sürdüremedikleri içindir. Burjuva ideolojisinin çeşitli görünümüne karşı mücadeleyi yalnızca kendi dışlarına karşı anlayan, küçük burjuvaca bir yanılmazlık ve kendini beğenmişlik duygusu ile, kendi içlerindeki burjuva etki ve eğilimlere karşı gözlerini kapayan, bu nedenlerle, bireyci yan ve hastalıklarını yenememiş, Marksist olmayı, temel bazı sorunları «kuram ezberciliği» biçiminde anlayan, Marksist-Leninist kurama, diyalektik bir kavrayışla hayatıyet kazandırma yeteneğinden yoksun «grup önderleri» grupçuluğun parçalanması mücadelesinin önündeki en önemli engellerdir. En geniş halk kitleleri ve devrimciler ve grup taraftarlarının önünde, onların devrime zararlı tutumlarını mahkum etmediğimiz sürece, onlar, devrim isteğiyle dolu yüzlerce, binlerce iyi niyetli insana grupçuluk mikrobu aşılama devam edeceklerdir; grup çıkmazının doğal bir sonucu olarak da, gruba inancın yitmesi, devrime inancın yitmesine, grup önderlerine güven-

sizlik genel olarak devrimcilere güvensizliğe dönüşecektir ve çok sayıda emekçinin umutsuzluğa ve karamsarlığa kapılmalarına, yılgınlığa düşmelerine, revizyonizmin ve oportünizmin kucağına itilmelerine neden olacaktır. Onların niteliği iyice açığa vurulmalıdır ki, kitleler kimin ardından gidileceği, gerçek önderlik, sah-te önderlik konularında açık bir fikre sahip olsunlar.

Bireyciliğe karşı, her alanda toplumcu ve kollektif çabayı ve biçimlenmeleri hayata geçirmeye çalışanlar, her türden açık gericiliğin yanısıra, karşılarında Marksizm-Leninizmlle onarilmek istenen küçük burjuva ideolojisini ve savunucularını da bulurlar. Toplu olarak çalışan ve güçlüklerin ortak mücadeleye aşılabacağını pratikten öğrenmiş olan proletaryada ve en ileri unsurlarında ortak mücadele ve birlik ruhu gelişirken, küçük burjuva, kendisini ve taraftarlarını çeşitli gösterilerle aldatarak, bireysel dünyasının köhnemiş çatısında ısrar eder. Çünkü küçük burjuva, objektif gerçeği ve bu gerçeği vareden zıtlıkları kavrayamadığı için, karşısına çıkan siyasi ve örgütsel sorunlara doğru çözüm ve çözüm önerileri getiremez. «İstek»in ve eklektik biçimde şurdan burdan topladığı bilgilerin yeterli olacağını düşünerek yola çıkar, sonuç alamayınca telaşa kapılır, şaşırır ve halka karşı da, düşüncelerini kavrayamayanlara karşı da zora başvurur... kaçınılmaz olarak yenilir. Maceracılığının özünde, objektif iç-dış koşulları kavrayamamak, bu koşullara uygun subjektif koşulları yaratmada yetmezlik ve acelecilik yatar. Örneğin, 1971 hareketleri, özellikle de THKO hareketi, bu aceleciliğin, sorumsuzluğun, devrimde «önderlik» kapma küçük burjuva telaşının bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Ve bugün «parti» adıyla ortaya çıkanlar, öz itibarıyla yine bu mantıktan hareket etmektedirler. Çünkü onların özleri değişmemiştir.

Küçük burjuva bireyciliğinin kaynağından canbulan ve bu temelde biçimlenmiş ve örgütlenmiş gruplar, kendilerine ne ad takarlarsa taksınlar, özleri gereği, ulusal planda proletaryanın «düşünce ve eylem» birliğini oluşturmazlar; proleter enternasyonalizminin birinci koşulu olan bu görevi yerine getiremezler. Onlar, işçi sınıfının en ileri, en bilinçli, en fedakar unsurlarını kendi bayrakları altında toplayamazlar; çünkü o bayrağın gölgesinde kendi-

lerinden başkasının olmasını bile hoşgörülle karşılayamazlar. Tabiatları gereği onlar, kitleleri devrime yönlendiremezler. Kendi ülkelerinde devrim güçlerinin birliğini yaratamayanlar, kaçınılmaz olarak, kendi gücüne güven temel ilkesini hayata geçiremezler. Çünkü grupçulukta ısrar, bireycilikte, mevki düşkünlüğünde ısrardır... grupçulukta ısrar, amatörlükte ve legalizmde ısrardır. Onlar, halkın ve devrim güçlerinin kendilerine güvenmelerini sağlayacak teori ile pratiğin birliğini sağlayamazlar... gericiliğin şiddetini altedecek devrimci şiddetin toplumsal ve örgütsel dayanaklarını oluşturmazlar. Umutlarını dış destek ve yardımlara bağlarlar... «yaşasın proleter enternasyonalizmi» çağlıklarını, temel görevlerini hayata geçirmekten kaçmanın örtüsü olarak kullanmaya çalışırlar.

«Bir ülkenin özgürlük ve bağımsızlığı ona hediye edilemeyeceği gibi devrim ve sosyalizm de ithal edilemez. Biri ve öteki, her ülke, başta işçi sınıfı olmak üzere, Marksist-Leninist partinin yönetiminde geniş emekçi kitlelerin kararlı devrimci mücadelesinin sonucudur. Kendi güçlerine dayanma ilkesi, proletaryanın, devrimcilerin ve sosyalist ülkelerin enternasyonalist yar-dımını bir kenara atmak demek değildir. Bununla beraber dış etken, uluslararası dayanışma ve yardım büyük önemine rağmen yardımcı ve tamamlayıcı bir unsurdur ve belirleyici değildir.»⁽¹⁾

Proleter enternasyonalizmi, emperyalizme, sosyal emperyalizme, bir bütün olarak uluslararası kapitalist-revizyonist sisteme ve bu sistemlerden kaynaklanan her türden gericiliğe karşı mücadelede, kapitalist ve revizyonist dünyayı şiddet yoluyla devirmek, bu sistemlerin toplumsal ve siyasal dayanaklarını temellerinden yıkmak için, «özel olarak her ülke proletaryasının ve genel olarak da dünya proletaryasının düşünce ve eylem birliğidir.»⁽²⁾

Bu temel ilke, ulusal ve uluslararası planda, proletaryanın tarihi görevlerini yerine getirmesiyle çelişen örgütlenme biçimlerine, devrimi zaafa uğratabilecek her türden dar ve sektter anlayışlara karşı, bu anlayışların kaynaklandığı dünya görüşlerine karşı, kararlılıkla mücadele etmemizi emreder. Kendi ülkelerinde, proletaryanın «düşünce ve eylem» birliğini sağla-

yacak nitelikte bir örgütlenmede değil, küçük burjuva bireycikler toplamından başka birşey olmayan, taraftarlarının gözlerini şablonlar, grup dogmaları, içeriksiz sloganlarla boyamadan başka bir anlama gelmeyen tepeden inme «parti»lerde ısrar edenler, «proleter enternasyonalizmi» ve «devrim» çılgınlıkları atmakta nedenli birbirleriyle yarışarlarsa yarışsınlar, son çözümlemede, proletaryayı ve emekçi kitleleri, emperyalizmin, sosyal emperyalizmin ve her türden iç ve dış gericiliğinin, baskı, sömürü ve saldırıları karşısında, örgütsüz bırakmanın yarışını yapmaktan başka bir anlama gelmez. Parti için mücadeleyi, devrim mücadelesinden kopuk, daha şimdiden, oluşturulacak «parti»nin gaspı biçiminde anlayanlar bizi düşündürmektedirler. Parti, paylaşılması gereken bir beylik değil, bayrağı altında birleşmesi gereken önderliktir. Parti, kaç tane önderi varsa, o kadar da grup tohumunu bağrında taşıyan bir hizipler bileşkesi değil, en ileri, en fedakar unsurları birleştiren, kitlelere güven veren devrim korunağıdır.

Marksizm-Leninizmin en temel ilkelerinden biri de, proletaryanın devrimde hegemonyası ilkesidir. Devrimci proletarya ve onun bilinçli önderleri, önderine koydukları Demokratik Halk Devrimine önderlik, egemen sınıfların siyasi iktidarlarının alaşağı edilmesi, yenilen sınıfların, toplumsal, siyasal, kültürel, ideolojik kalıntılarını ortadan kaldırmak, insan bilincinin derinliklerine sinmiş gerici eğilimlerin kökünü kazımak için proletarya diktatörlüğünü kurma görevini yerine getirmek için, hiç zaman kaybetmeden proletaryanın, partisi aracılığıyla hegemonyası temel yasasını, grup hegemonyasına, «parti» hegemonyasına, bir avuç mevki düşkününün hegemonyasına indirgeyen dar grup anlayışlarına ve grupçuluğun yarattığı bölücülük ve yıkıntılara karşı kesin tavır almak zorundadır. Grupçuluğa karşı kayıtsızlık, devrime karşı kayıtsızlık anlamına gelir. Grupçuluğa karşı mücadele, proletaryanın, yoksul köylülüğün, geniş emekçi kitlelerin birliğini sağlayacak olan partinin oluşturulması için mücadele doğrultusunda olmalıdır. Yoksa, bir grubun güçlenmesi adına bir diğerinin yıpratılması değil; grupların yıpratılması sonucu yeni bir grup yaratmak için de değil.

Ülkemizde grupçuluktan yakınmayan bir tek grup bile yoktur. Herkes, «grupçuluk var» diyor. Fakat, suçu tesbitten sonra suçluyu di-

larnıda varolduğudur. Soruna böyle bakınca, şarda arıyor. Bunların çoğunluğunun yakınması, grup çıkarlarını korumayı temel alan yakınmalardır. Bunların savı, grupçuluk hastalığının dışlarında varolduğudur. Soruna böyle bakınca, grupçuluğa karşı mücadele, sadece dışa karşı bir mücadele sorunudur. Yani, dışa karşı grup yapısını korumanın mücadelesidir. İşte, temel yanılgılardan ve körlüklerden biri budur.

Devrimin üç temel silahı, parti, ordu ve birleşik cephe. Küçük burjuva «parti», ne proletaryayı ne de diğer halk kitlelerini birleştirecek güce hiçbir zaman ulaşamaz. Onlar, kendi içlerinde bile birlik sağlayacak güçte değildir. Onlar, halk ordusunu değil, ancak küçük küçük bireysel terör grupları örgütleyebilirler. Onların nasıl bir «ordu» kurduklarına ülkemiz yakın geçmişten tanıktır. Birleşik cepheden anladıkları da, kendi gruplarının hegemonyasındaki temelsiz ve tabansız grupçu cephelerdir. Bu tipdeki grup cephelerinin neye hizmet ettiği ve nasıl iflas ettikleri de yakın geçmişte izlenmiştir. Ki onlar, eylem birliklerinin bazı grupları güçlendireceği kaygısıyla, küçük çaptaki eylem birliklerinden, yardımlaşmalardan bile yana olamışlardır.

Sonuç olarak diyebiliriz ki...

Ülkemiz devrimci hareketi, emperyalizme, sosyal-emperyalizme ve onların yerli uşaklarına karşı, pratik öneriler ve pratik adımlarda birlik sağlamanın hayati derecede zorunlu olduğu bir dönemi yaşıyor. Kimden gelirse gelsin, hangi gruptan gelirse gelsin, devrime uzun ya da kısa vadede yarayışlı, devrimin güçlerini pekiştiren, devrim düşmanlarını zayıflatan her eyleme, niteliğine göre sahip çıkmak ve değerlendirmek zorundayız. Faşizme, revizyonizme, reformizme ve uluslararası oportünizme karşı halk güçlerini birleştirme çabası yerine, devrimciler arasında düşmanlık duyguları körükleyerek ömürlerini uzatmaya çalışan, birlik noktalarını değil ayrılık noktalarını ön plana çıkartan ve ayrılıkları derinleştirecek taktikler geliştiren anlayışları yıkmak bu günün en temel devrimci görevidir. Biz, birlik noktalarını ön plana çıkartıp, ayrılıkları olabildiğince birlik içinde ve tam demokrasi koşulları altında tartışmaktan yanayız. «Sınıf mücadelesinde sadece çelişkileri kabul edip birliği tanımamak, teoride metafiziğin bir başka türüne ve siyasette maceracılığa ve sek-

terliğe düşmek demektir.»⁽³⁾ Bu nedenle, grupçuluğa karşı mücadele, özünde maceracılığa ve sekterliğe karşı mücadele demektir. Grupçuluğa karşı mücadele, özünde felsefi idealizme ve onun yöntemi metafiziğe karşı mücadeledir. Grupçuluğa karşı mücadelede, onu doğuran sınıfsal, siyasal, ideolojik ve felsefi kökler kavranmazsa, başarı mümkün değildir. Gruba karşı mücadele derken, yeni bir grup anlayışı doğar.

Bu gün hiçbir grup, tek başına, ülkemiz devrimci hareketinin karşı karşıya olduğu felsefi, teorik, siyasal sorunlara, gelişen halk hareketlerinin zorunlu ihtiyaçlarına, uluslararası varolan karmaşık sorunlara doğru cevaplar verebilecek nitelikte değildir. Çeşitli gruplar içine dağılmış en ileri unsurların, sendikalarda, demokratik derneklerde ve hayatın çeşitli alanlarında, kendi dallarında uzman niteliklere sahip proleter devrimcilerin, karşı karşıya olduğu sorunların çözümü için diyalog geliştirmeleri ve ortak bir çabayla enerjilerini birleştirmek için olumlu adımlar atmaları gerekmektedir. «Onlar, gerek dar sekter ve subjektif tavırlara karşı, gerekse bunca zorluk ve çabayla kurulmuş olanı da tehlikeye düşürebilecek 'birlik içinde birlik' kavramına karşı mücadele» etmeli ve «ilkelere ve devrimci eylemlerden kopuk birliği veya partiye oportünizm, liberalizm, dogmatizm ve sekterizm ruhu getirebilecek birliği»⁽⁴⁾ de kabul etmemelidirler.

Siyasi, ideolojik ve pratik anlamda çeşitli zaaflar taşımalarına ve yer yer de sırf bilgisizlikten Marksizmle çelişmelerine karşı, yöneliş ve seçiş olarak proleter devrimci saflarda olduğumuz siyasi güçlerin, mücadele platformlarına temel dayanak yaptıkları tahlil ve tesbitleri, önyargılardan uzak, ciddiyetle gözden geçirmelerinde, devrimcilerin birliği ve ülkemiz devriminin çıkarları açısından yararlı olacağı inancını taşıyoruz. Biz, varlıklarını şu ya da bu siyasi ve toplumsal tesbitler temelinde sürdüren grupların, aynı temelleri ve mantık biçimlerini korudukları sürece birleşebileceklerini sanmadığımız gibi, böyle bir hayale kapılmamız da söz konusu değildir. Biz, grupları, kendilerinin varlık nedeni saydıkları siyasal ve toplumsal tesbitlere, Marksizm-Leninizmin ışığında, ülke gerçeğinin verileri temelinde, eleştireci bir gözle bakmalarını, yapay ayrılık noktalarını par-

çalamalarını, devrimin çıkarlarının emrettiği doğru tutumda birleşmelerini öneriyoruz. Marksizm-Leninizmin bilimi tektir. Ülke gerçeği de tektir... İşçi sınıfı da tektir... devrimi yönetip yönlendirecek ve devrime damgasını vuracak parti de tek olacaktır. Bu gerçeği kavramayan, kendilerini «tek doğru» gören bütün gruplar yıkılacaktır. Ve biz bu yıkılış sürecini hızlandırmak için bütün gücümüzle çalışacağız.

Kuşkusuz, «dünya devriminin güçleri, ancak komünist bir platform üzerinde örgütlenebilir.»⁽⁵⁾ Ülkemiz devriminin güçlerinin örgütlenmesi de aynı temel ilkedен hareket edecektir. Bu nedenle, bazı temel tesbitlerini mutlak kutsal ve değişmez doğrular olarak ele alan anlayışları diyalektiğe aykırı buluyoruz. Örneğin, grupçulukta baş köşeyi kimseye bırakmayan ve taraftarlarının bilincini vestiyer^(*) sanan HK'nın, çok yakın bir gelecekte, «Ve eğer, birileri, bir «kültür cephesi» ya da herhangi bir başka mücadele platformu önerecek, kuracak, onun mücadelesini verecekse, önce bu temeli (yani PB'da sergiledikleri temel görüşleri. Y.G.) reddedebilmelidir; yanlış olduğunu kanıtlayabilmelidir.»⁽⁶⁾ dediği temeli, şurasından burasından hissettirmeden değiştirme yoluna gideceklerini iddia ediyoruz ve hatta en temel konularda değişiklik arefesinde olduklarını izliyoruz. Özellikle sosyo-ekonomik yapı, devletin siyasi rejim biçimi, halk savaşı gibi temel bazı sorunlarda, şu anda basılı olanlara oranla değişik görüşler getireceklerini söylüyoruz. Bu yargıya varmamızın temel nedeni, başta HK olmak üzere grupların, hiçbir zaman ülkemizin gerçeğini temel alarak siyasi yönlerini çizmemiş olmalarıdır. Onlar, varlıklarının ilk biçimlenişinden son biçimlenişine dek, kendilerini uluslararası etkilere göre biçimlendirmişler, varlıklarının ve «tek doğru» oluşlarının ispatını uluslararası bir «merkez»in desteğinde aramışlardır. Onlar, Marksizm-Leninizmi, hiçbir zaman, yaratıcı bir tarzda kavramamış, Marksizm-Leninizmin evren-

(*) Sözlük anlamı «...birçok kişinin girip çıktığı yerlerde, şapka, palto, pardösü gibi eşyayı bırakmak ve korumak için ayrılmış yer» olan VESTİYER sözcüğünün bu yazı içindeki anlamının daha iyi kavranması için Yılmaz Güney'in «İNSAN BİLİNCİ VESTİYER DEĞİLDİR» başlıklı yazısını da ek bir yazı olarak bu sayıya da yayınlıyoruz. (Güney)

sel gerçeğini, ülkemiz devrimci pratiğine uygulama temel yasasını ciddi biçimde ele almamışlardır. Onlar, varlıklarının bütün dönemlerinde en temel sorunlarda bile yanlış düşünürken, «en doğru» olarak hep kendilerini görmüşler, hayatın gerçeğine karşı kör kalmayı seçmişlerdir.

Yazımızı Devrimci Halkın Birliği'nden bir alıntıyla bitiriyoruz. İçten dileğimiz odur ki gerek sayfalarından bu alıntıyı aldığımız arkadaşlar, gerekse diğer gruplardan arkadaşlar bu gerçeği görebilsinler.

-
- (1) Enver Hoca, AEP 7. Kongre Raporları, Komün Yayınları, s. 30.
(2) Age, s. 227.
(3) Foto Çami, Sosyalizmin Teori ve Pratiği, Devrimci Proletarya Y., s. 23,

«Devrimciler, yurtseverler, demokratlar, tüm emekçiler. Devrimci, yurtsever saflardaki görüş ayrılıklarının faşizme, sosyal-faşizme karşı, halk demokrasisi mücadelesinde eylem birliğini engellemeyeceği, aksine değişik sınıf ve tabakalara mensup tüm halk kitlelerinin en geniş kesimlerinin eylem birliğinin sağlanması gerektiğinin bilinciyle hareket edelim. Halk güçlerinin birleştirilmesinin önünde baş engel olan grupçuluğa, sektarizme karşı mücadelede kararlı olmalı, grupçu tavırlarında ısrar edenleri teşhir ve tecrit etmeliyiz.»⁽⁷⁾

- (4) Enver Hoca, AEP 7. Kongre Raporları, Komün Y., s. 238.
(5) Komünist Enternasyonal Programı, Aydınlık Y., s. 13.
(6) HK., S. 132, s. 3.
(7) DHB, S. 45, «Kapalı Kapıcılık ve Grupçuluk» adlı yazıdan,

İNSAN BİLİNCİ VESTİYER DEĞİLDİR

«Her organik varlık her an hem aynı şeydir, hem de aynı şey değildir; her an dışardan aldığı maddeleri özümleyen, daha başka maddeleri de dışarı atmaktadır; her an bedenindeki hücreler ölmekte ve yeni hücreler oluşmaktadır; gerçekte, belirli bir süre içinde her organik varlığın bedeninin maddesi tepeden tırnağa yenilenir ve yerini başka madde atomları alır, dolayısıyla her organik varlık her zaman hem kendisidir, hem de kendisinden başka bir şeydir.» ENGELS

Şeylerin, toplumsal ve siyasal olayların, insan bilincine objektif içeriklerine uygun olarak yansımaları, duyum organlarının sağlığına, insan bilgisinin ve bilincinin düzeyine, içinde yaşanan durumun —kişisel ve toplumsal— objektif ve subjektif niteliğine bağlıdır. İnsan, duyumları ve bilinci aracılığıyla, şeyleri ve olayları, yani, bilinçten bağımsız olarak varolan şeyleri ve

bu şeylerin hareketlerini, asıllarına uygun bir biçimde algılayacak olgunluk, ilgi ve sağlığa sahipse, doğru bilgilenmenin ilk koşulu yerine gelmiş olur. Duyum organlarındaki yetmezlik ve sakatlıklar, algılamanın sağlıklı ve aslına uygun olmamasına yolaçar. Örneğin, gözü bozuk bir insanın, herhangi bir nesneyi algılaması bulanıktır. Kulağı iyi duymayan, ya da hiç duymayan birinin, hareketin bir yönünü —ses hem hareketin bir biçimidir hem de hareketin bir sonucudur— aslına uygun algılaması düşünülemez. Yazılarımıza, gözlerini kapayarak bakanlar, sesimize kulaklarını tıkayarak ilgi gösterenler, sığındıkları grupların kaba önyargılarıyla koşullanmış olarak düşüncelerimize yaklaşanlar, anlatmak istediklerimizi bulanık göceklerdir. Onlar Marksizmi «bir dünya görüşü olarak değil, siyasal eylemin yönetici bir zinciri olarak»⁽¹⁾ ele alanlardır ve bunu da tam

anlamıyla başaramayanlardır. Çünkü Marksizmi bütünlüğüyle kavramayanlar, bir dünya görüşü olarak ele almayanlar, yenilirler.

Toplumsal ve siyasal ilişkilerin düzeyi, bilginin ve bilincin niteliği, algılamının ve kavramanın biçimlenişini belirleyen etkenlerdir. Şeyleri ve olayları inceleme yöntemi ve teorisi de, bilginin ve bilincin derinleşmesinde, şeyler ve olaylarla bilinç arasındaki karşılıklı ilişkide tayin edici bir öneme sahiptir. Algılanan şeyler arasındaki bağları, karşılıklı etkileşimi doğru biçimde kavramak, şeyleri yalnız dış görünümüyle değil, şeylerin iç bağlantılarıyla, şeylerin şeylerle bağlantılarını, bir bütün olarak içerikleriyle, gelişim eğilimleriyle birlikte kavramak şeylerin hareket yasalarını, yani çelişmenin yasalarını, materyalist diyalektik temelde bilmekle mümkündür.

İnsan, her an hem aynı şeydir, hem de aynı şey değildir. Biyolojik anlamda olsun, bilgilenme ve bilinçlenme anlamında olsun, bu böyledir. Örneğin, bilgilenme süreci içinde insan, toplumsal pratiği aracılığıyla çeşitli bilgiler edinir. Bilgiler gereklilik organına göre özümseir. Bilgilerin özümlemesi, bir besinin sindirilmesine benzer; sindirim sürecinde, bir kısmı bedenin çeşitli hücrelerinin yenilenmesini, beslenmesini sağlarken, bir kısmı da dışlanır. Yaşamımız ve eylemimiz için gerekli olan bilgi de benzer işlemlerden geçer. Bilginin yaşamımız için gerekli olan kısmı özümleir hayata geçerken, bir kısmı da kullanılmaz, açıkta kalır. Özümleme, yararının alınması, yararsızın atılması demektir. Bilinçsiz seçimler, ilgisizlik, yediğimiz şeyleri incelememek, temizliğe bakmamak, organlarımızdaki rahatsızlıkları hesap etmemek, nasıl küçük rahatsızlıklardan zehirlenmelere dek yol açarsa, bilgilenme alanında gelişigüzel seçimler de, siyasal saflaşmalardaki gelişigüzel seçimler de, toplumsal, siyasal ve kültürel rahatsızlıklara ve zehirlenmelere yolaçabilir.

Bir besin maddesinin özümlemesinde, hem besinin niteliği, hem de sindirim organlarının niteliği sözkonusudur. Hasta bir mide görevlerini yapamaz; salgı bezleri görevlerini yerine getirmiyorsa, besinin özümlemesinde rolleri olan organlar görevlerini yerine getirmiyorlarsa, getiremiyorlarsa, besinin yararlı maddeleri hücrelere tam ulaşamaz. İnsanın bilincinin sağlığı, bilgi edinme yöntemi, deneyim olgunluğu da

edinilen bilgilerin hayata geçirilmesinde önemli ve tayin edici bir rol oynar. Bilginin yararlılığı ya da yararsızlığını, ya da oranını belirleyen, o an içinde bulunduğumuz objektif ve subjektif durum, üretim ilişkileri içindeki yerimiz ve bilinç düzeyimizdir. Öyle bilgiler vardır ki, esas itibarıyla yararlı ve gereklidir, fakat o an için gerekli olmayabilir. Ya da, bir başkası için gerekli olduğu halde bize gerekli değildir. Örneğin bir doktora gerekli olan bilgilerle bir avukata gerekli olan bilgiler —mesleki anlamda— farklıdır. Ama, hem doktor, hem de avukat için gerekli olan ortak bilgiler de vardır.

Bilgi de, besin gibi yaşamımızın sürmesi ve gelişmesi için gereklirse, zorunlu bir ihtiyaçsa, hayatımıza katılır; toplumsal, siyasal, kültürel, sanatsal vb. çalışmalarımızı etkiler, eylem ve ilişkilerimize yön verir. Toplumsal konumumuza, içinde bulunduğumuz objektif ve subjektif koşullara ve bilginin gereklilik ve acillik durumuna göre, her türden ilişkilerimizi ve sonuçlarını etkiler. Özümleir bilgi, toplumsal pratiğimize karışır, ilişkilerimizi ve sonuçlarını şu ya da bu ölçüde etkileyen, değiştiren, başka birşey olan bilgidir. Elektrik akımı ışık oluyor... birşeyi çalıştıran enerjiye dönüşüyor... ısı veriyor vb. işe, bilgi de işlenerek başka bir şeye dönüşüyor. Bilginin başka birşey olması, işlenerek biçim değiştirmesi, somut ya da soyut biçimleriyle yararlı ya da zararlı olması demektir. Her bilgi yararlı sonuçlar doğurmaz. Öyle bilgiler vardır ki, insanları olumsuz eğilimlere sürükler. Öte yanda, genel anlamıyla yarar ve zarar, sınıflara, kişilere ve zamana göre değişkenlik gösterebilir. Bizim yararlı dediğimiz şeye bir başkası zararlı diyebilir. Örneğin, işçi sınıfının siyasal ve sınıfsal bilincinin derinleşmesi bizim için yararlı iken egemen sınıflar için zararlıdır. Bu konuya, anlatmak istediklerimizi dağıtmamak için değinmeyeceğiz.

Elma yiyoruz, ekmek yiyoruz, su içiyoruz... yediklerimiz ve içtiklerimiz sindiriliyorsa, başka bir şey olurlar. Elmayı, ekmeği, daha dişlemeye başladığımız andan itibaren, elma ve ekmek, başka birşey olmaya başlamışlardır. Elmadaki vitaminler, glikoz, su vb. yararlı şeyler bedenimize katılırken elmalıkları yiter. Bilgi de hayata karışırken başka birşey olur; ya da başka bir şey olarak hayata karışır. Örneğin bir doktorun edindiği bilgiler hayata bilgi olarak değil, bil-

ğinin özümlemesinin sonuçları olan birtakım tahlil ve tesbitler biçiminde, tedavi yöntemi biçiminde, mesleki çabının olgunlaşması ve gelişmesi biçimlerinde yansır. Bir diş doktorunun edindiği bilgiler eyleme dönüşür; diş çekme, dolgu yapma vb. biçiminde yansır. Soyut bilgi, üretilen şeylerde somutlaşır, ya da yine gözle görülmeyen elle tutulmayan hizmetler biçimine dönüşür. Bu nedenledir ki Marksizm bir eylem klavuzudur. Bilgiler de toplumsal, siyasal vb. ilişkilerimizi yönlendirirler. İnsan eli değen her şey bilgiyi içerir ve bilginin zenginleşmesinin kaynağını oluşturur. Bir anlamda, bilgiyi içermeyen ya da bilginin kaynağını oluşturmayan tek şey bile yoktur. Edindiğimiz bilgiler, gerçekten özümleniyorsa, en küçük günlük ilişkilerimizden tutun da en geniş toplumsal ilişkilerimize dek, insanlığın kaderini değiştirecek her şeyi etkiler.

Bu arada, insan iradesinden bağımsız varlıklarını sürdüren şeylerin ve olayların insan bilincini etkilemesi, bu etkilenmenin denetimi, yönlendirilmesi üzerinde durmayacağız. Örneğin, hava kirliliğinin yoğun olduğu Ankara'da, ya da bir tabakhane, kömür ocağında, havanın solunumu denetimimiz dışındadır. Yani, insan iradesine bağlı değildir. İçki içen bir insanın, sarhoş olması kendine bağlı bir şey değildir. Konumuz bu olmadığı için, değinmeden geçeceğiz.

Sindirilmeyen şeyler, çoğu kez biçimsel yapılarını da koruyarak dışa atılırlar. Örneğin bir zeytin çekirdeğini yutsak, olduğu gibi çıkacaktır. Bir tesbih tanesini yutsak, olduğu gibi çıkacaktır. Ezberlenen, şemalar formüller halinde akılda tutulan, fakat hayata karışmayan bilgiler de böyledir; vestiyerdeki bir askıya asılmış bir şapka, bir palto vb. gibidirler. Bir şapka gider bir başka şapka gelir. Şapkaların renklerinin, biçimlerinin değişik olması vestiyerin niteliğini değiştirmez. Şapkalar değişir vestiyer değişmez. Ve hatta, vestiyerci değişir, vestiyer değişmez. Sözünü ettiğimiz değişmezlik vestiyerlik anlamındadır. Yoksa, belli bir süre içinde vestiyerin boyaları dökülecektir, eskiyecektir, nicel birikimler onun niteliğini de değiştirecektir. Bu ayrı.

Bugün, bazı grupların bazı taraftarları vestiyere ve vestiyerdeki askılara benziyorlar. Grup önderleri «A» diyorlarsa, taraftarların büyük bir çoğunluğu da bir askı suskunluğu ve katılığıyla

la «A» diyorlar. Grup önderleri bir süre sonra «B» diyorlar. Grup önderleri için, «A» ile «B» yer değiştirirken, iki ayrı görüş arasında köklü olmasa da bir mücadele olmuş ve «A» yerini bazı kalıntılarla da olsa, «B»ye bırakmıştır. Fakat vestiyer taraftarın vestiyer kafası bu mücadeleyi geçirmeden, «A»yı kaldırıyor, «B»yi bilincinin askısına takıyor. «A» derken de, «B» derken de öz itibarıyla aynıdır. Değişen söylediği formüllerdir; eskiden «A»yı ezberlerken, şimdi «B»yi ezberleyecektir. Çünkü «A»yı hayatına geçirmemiştir, ilişkilerini «A»ya göre yeniden düzenlememiştir. Bu nedenle «A» ile «B» arasında varolan değişim, onun hayatında belli bir değişime yolaçmamıştır. Daha sonra «C» dendği zaman da onun için pek büyük bir değişiklik olmuyor. Çünkü onlar için bilgi ve bazı «görüşler» sindirimi gayet zor şeylere benzer. Onlar, zeytin çekirdeğini, bir tesbih tanesini nasıl yuttukları gibi çıkartıyorlarsa, bir yığın temel görüşü de aynı kolaylıkla, sancısız, alt-üst olmadan kabul edebilirler ve yine alt-üst olumsuz, sarsıntısız, hayatlarından çıkartabilirler. Çünkü onların edindiği görüşler, askıya asılmış bir şapka gibidir. Hayatlarına geçirilmeden dışarı atılırlar, yerine başka «şapka»lar gelir.

Yakın geçmişimize bakarsak, anlatmak istediklerimizi somutlayacak bir yığın örnek bulabiliriz. Örneğin modern revizyonizmin sınıf içeriğinin kavranması, modern revizyonizmin iktidarda olduğu ülkelerde meydana gelen değişimler, Sovyetler Birliği'nin sosyal emperyalist bir ülke olması ve hegemonya emellerinin kavranması, bu anlamda modern revizyonizme karşı mücadelenin hayata geçirilmesi, toplumsal, siyasal, örgütsel, kültürel, sanatsal vb. bütün ilişkilerimizde, ulusal ve uluslararası planda köklü değişikliklere yol açmıyorsa, mücadelenin teorik ilkelerinin pratik hayata geçirildiğinden kuşku duymak gerekir. «Üç Dünya Teorisi»nin kabulü ya da reddi de böyledir. Çünkü bir teorinin kabulü, o teorinin hayatı değiştirme doğrultusunda hayata geçirilmesi demektir.

Herhangi bir konuda, bir görüşün kabulü ve hayata geçirilmesi, daha önce varolan ve toplumsal, siyasal, kültürel, örgütsel vb. ilişkiler biçiminde hayata geçirilmiş olan görüşün ve buna bağlı olarak, en azından temel bazı ilişkilerin ve tutumun değiştirilmesi demektir. Değişim, bir şeyin başka bir şey olma sürecinin yani zıtların birliği ve birlikte olan zıtların mü-

cadelesi sürecinin sonucudur; bu mücadele içinde birlikte olan zıtlardan biri yenilir ve giderek yokolur, bu yokoluş sonucu varolan yeni şey içinde yeni bir zıtların birliği ve mücadelesi doğar. Toplumsal, siyasal anlamda iki çizgi arasındaki mücadelenin felsefi temeli budur; zıtların birliği ve mücadelesi. Sürecin sonu, genel anlamda mücadelenin sonu değildir. Mücadele mutlaktır: Çünkü çelişme ve bunun zorunlu sonucu hareket ve değişim mutlaktır.

Bir dünya görüşünün, ya da çok önemli derecede siyasal ve toplumsal tahlil ve tesbitlerin değişmesi, bunların yerine, yeni bir dünya görüşünün geçirilmesi, ya da yeni bazı tahlil ve tesbitlerin kabulü, farklı iki değerlendirme, farklı iki kavrayış arasındaki mücadeledir; buna bağlı olarak toplumsal ve siyasal yaşamı etkileyecek nitelikte değişikliklerin hayata geçirilmesidir. Daha doğrusu hayata geçirilen yeni tahlil ve tesbitlerin kendilerine bağlı alanlarda, değişiklik yaratmasıdır.

Yaşamımız, ekonomik, toplumsal, siyasal, kültürel, sanatsal vb. ilişkilerimizin toplamıdır. Edindiğimiz görüşler ilişkilerimizde hiçbir değişiklik, köklü hiçbir etkilene yapmıyorsa, uzun bir süreç içerisinde bile olsa rengimizi değiştirmiyorsa, yeni görüşlerimiz, eski görüşlerimizle temelden çeliştiği halde, eski görüşlerimizin temelleri üzerinde biçimlenmiş ilişkilerimizi sarsmıyorsa, görüşler ve yeni bilgiler karşısında vestiyer rolü oynuyoruz demektir. Vestiyer kafa Marksizmi kavrayamaz.

Şimdi vestiyer kafalara soruyoruz:

Daha dün kadar, «Mao Zedung çağımızın en büyük Marksist-Leninistidir» diyordunuz. «Yaşasın Marksizm - Leninizm - Mao Zedung Düşüncesi» diyordunuz; «Mao Zedung Düşüncesi» demeyenleri Marksist kabul etmiyordunuz. Mao Zedung'u beşinci usta olarak görüyordunuz. Ve kendinizi bu öğretiler doğrultusunda biçimlemeye çalışıyordunuz. Şimdi Enver Hoca, «Mao Zedung ve şürekası» diyor, «...Marksist-Leninist yolu izlemediler.»⁽²⁾

Ne diyeceksiniz şimdi? Bir çırpıda «Mao Zedung oportünisttir» mi diyeceksiniz?

Uzun bir süre, ÇKP'nin gözüne girmek için, tel canbazlarına taş çıkartacak numaralar yaptınız, şimdi de, aynı öz ve tutumla, Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti'nin ve AEP'nin gözüne girmek için parendeler atıyorsunuz. Ko-

münistler içten, dürüst ve açık yürekli olurlar. Hile ve entrikalarla uğraşmazlar. Bir şeyin doğru olduğunu kabulün göstergesi, ona körükörüne sadakat yemini değildir. Eleştirel olma temeline kavramak ve özümlemektir.

Yine vestiyer kafalara soruyoruz:

Enver Hoca diyor ki:

«Amerikan emperyalistleriyle, Sovyet sosyal-emperyalistleriyle ya da faşist devletlerle diplomatik ilişkilerimiz yoktur ve olmayacaktır.»⁽³⁾

Sizler, Türkiye'deki siyasal rejim biçimini «Faşist Diktatörlük» olarak niteliyorsunuz. Bu değerlendirmenizde hatalı değilseniz, Enver Hoca, Türkiye'deki siyasal rejim biçimini «doğru değerlendirmiyor» demektir. İki değerlendirme de aynı anda doğru olamayacağına göre, hangisi yanlıştır? Sizin değerlendirmeniz mi, Enver Hoca'nın değerlendirmesi mi? Siz Türkiye'deki siyasal rejim biçimini faşist diktatörlük değil, anti-demokratik, gerici burjuva diktatörlüğü olarak niteleyen devrimcileri, bundan ötürü «revizyonistlik» «anti-Marksistlik» «devrime zararlı olmak»...la suçladınız. Peki şimdi ne yapacaksınız?

Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti'nin Türkiye ile diplomatik ilişkileri vardır. Üstelik Enver Hoca diyor ki:

«Türkiye ile de dostça ilişkilerimiz, iyi ticari ve kültürel ilişkilerimiz var; bunları daha da geliştirmek istiyoruz.»⁽⁴⁾

Enver Hoca, «Faşist Diktatörlük» altındaki Türkiye ile mi dostça ilişkilerden ve bu ilişkilerin geliştirilmesinden söz ediyor acaba?

Vestiyer kafalar değişmelidir!.. Yalnız unutulmasın ki gerçeğe çarpınca değişen kafa sağlıklı bir kafa değildir. Önemli olan çarpmadan gerçeği görebilmektir.

Vestiyer kafaların değiştirilmesi için ideolojik-siyasal mücadeleyi yoğunlaştıracğıız. Çünkü vestiyer kafalar devrimimizin önündeki temel engellerden biridirler.

(1) Engels, Anti-Dühring, Sol Y., s. 38.

(2) Enver Hoca, Arnavutluk Güvenle ve Korkmadan İlerliyor, HY. Yayınları, s. 17.

(3) Age., s. 10

(4) Age., s. 29.

«KAHROLSUN YAĞMACI ABD EMPERYALİZMİNİN ZİNCİRLİ KÖPEĞİ FAŞİST ŞAH REJİMİ»

Bütün dünyada gözler bugün İran'ın üzerine çevrildi. Halkın kanını içerek semiren faşist rejime karşı verilen mücadelenin iyice yoğunlaşarak bir halk hareketi haline dönüştüğü bir ülke artık İRAN. Hemen her gün dünya bsınında, ajanslarında, T.V.'larda, radyolarda İran'la ilgili haberler baş sırayı alıyor. Her geçen gün, faşist şah rejiminin saldırılarının git tikçe azgınlaşmasına, kitle katliamları boyutlarına varmasına karşın, halk hareketlerinin gerilemeyip tersine çok daha güçlü bir biçimde sürdüğünü, geliştiğini okuyoruz, dinliyoruz. Binlerce şehit veren İran halkının faşizme ve emperyalizme karşı nefreti, sokaklara dökülen yüzbinlerce insanın direnişinde, mücadelesinde ifadesini buluyor. Ve İran halkının bu yiğit mücadelesi, dünyadaki halklardan yana tüm güçlerin kalbinin çarptığı bir ülke haline getiriyor İran'ı.

Binlerce insanın azgınca katledildiği, artık binlerin, onbinlerin değil yüzbinlerin, milyonların başeğmeden direndiği, mücadele ettiği bir ülke haline nasıl geldi İran? Neler oluyor İran'da? İranlı Öğrenciler Konfederasyonu (CİSNU) nun yayın organı İran Raporu'nu kaynak alarak bu sorulara değineceğiz.

İran, emperyalistler açısından çok önemli bir ülke. Bunun da en önemli nedeni: Petrol..

Dünyanın en zengin petrol yataklarına sahip olan İran, jeopolitik açıdan da çok önemli bir yerde; zengin petrol üreten ülkelerle yanyana Basra Körfezi'nde bulunuyor. «Amerikan emperyalizminin zincirli köpeği faşist şah rejimi» bir yanda ülke içinde halkı azgınca sömürürken, diğer yanda bölgede ABD emperyalizminin jandarmalığını da yapıyor. Bunun en somut örneği Dofar'a İran'ın müdahalesidir. Umman Halk Kurtuluş Cephesi önderliğinde Dofar'da verilen halk savaşıyla ülkenin % 90'ı kurtarılmışken, ABD ve İngiliz emperyalizminin işbirlikçileri, İran ve diğer Arap emirliklerinin müdahalesiyle Dofar'daki mücadele bastırılmıştır. Bunda en büyük pay faşist şah rejiminin olmuştur. İran 50.000 asker ve ABD'den alınan en modern savaş araç ve gereçleriyle Dofar'a müdahale etmiş ve Dofar'ın kurtuluş mücadelesinin bastırılmasında çok önemli bir rol oynamıştır.

Bundan 25 yıl önce iktidarda bulunan milli nitelikteki Musaddık hükümetinin anti-emperyalist bazı girişimleri üzerine, CIA'nın düzenlediği faşist bir darbeyle devrilmesinden sonra, ülkenin başına geçen Şah Rıza, o günden buyana İran halkına kan kusturmuştur. Bu süre içinde, çeşitli zamanlarda, halkın ekonomik ve siyasi istekleri doğrultusunda yükselttiği mücadeleler, azgınca saldırıarak bastırılmıştır. 1963'de faşist

şah 15.000 kişiyi katletmiştir. Faşist şah rejimi kendi sömürü düzenine karşı her hareketi azgınca bastırırken, geniş yığınların gözünü boyayabilmek içinde çeşitli reformlar, hatta «devrim»ler yapmıştır. «Ak devrim», «Toprak devrimi», «Kültür devrimi», «İdari devrim», «İslami sosyalizm» vb. halkın uyutulmasını amaçlayan bir yığın safsata artık bugün geri tepmiş ve kitleleri kandırmada en küçük bir inandırıcılığı kalmamıştır.

İran, bugün ABD emperyalizminin azgın sömürüsü altındadır. İran'ın sadece petrol geliri 20 milyar dolardır. İran'ın bu geliri silahlanma ve çeşitli tüketim sanayi ve işbirlikçilerin çeşitli emperyalist ülkelere yatırımı(!) vb. sadece emperyalizme hizmet edecek biçimde kullanılmaktadır. İran'ın içine düştüğü ekonomik kriz, yoğun halk hareketlerinin, grevlerin vb. gelişmesine yol açarken, grevler ve halk hareketleri de ekonomik krizin daha da derinleşmesine yol açmaktadır. Üretim ve ticaret büyük ölçüde düşerken, yatırımlar durmuş ve ülke dışına bir sermaye kaçıışı başlamıştır. (CIA raporlarına göre her gün İran'dan dışarı 50 milyon dolarlık —1,5 milyar T.L.— döviz kaçırılmaktadır.

Emperyalistlerin dünya çapında içinde bulunduğu genel kriz, ABD'nin İran'daki ekonomik krizin atlatılmasına yardımcı olabilecek yardımı yapmasını engellemektedir.

İran bugün, gerek ABD emperyalizminin İran'daki ekonomik krize çözüm olabilecek yardım yapamaması, gerekse her türlü reformist vaatlerin iflas etmiş olması nedeniyle çok ıssas bir noktaya gelmiştir.

İran'ın içinde bulunduğu büyük ekonomik kriz, bu krizin yüklerinin faşist şah rejimi tarafından emekçi yığınlar yükleniyor oluşu, halk hareketlerini son 6 ayda büyük boyutlara ulaştırdı. Emekçi yığınların yanısıra küçük burjuvazi ve millî burjuvazinin de derinden etkilediği ekonomik kriz emperyalizmin işbirlikçileri arasındaki çelişkilerde büyük boyutlara ulaştırdı. Gerek ABD ve AET emperyalizmlerinin işbirlikçileri arasındaki çelişki, gerekse ABD emperyalizminin farklı tekellerinin işbirlikçileri arasındaki çelişkiler, faşist şah rejimini derinden etkiledi ve buhranı daha da derinleştirdi. Bugün İran'da işçilerden, köylülerden, küçük burjuvazi'den, millî burjuvaziden, aydınlardan, sanatçı-

lardan, din adamlarından vb... oluşan geniş bir muhalefet oluşmuştur. Bu muhalefet hareketinin baş hedefi olan faşist şah rejimi ise, kendi iç çelişkilerinin iyice artmasıyla, hatta en büyük dayanağı olan ordu içinde de önemli çelişkilerin çıkmasıyla, artık sallanmaya başlamıştır. Fakat hala iktidardadır.

Bugün İran'daki halk hareketi çeşitli sınıf ve katmanlardan güçlerin ilkeli birliğinden oluşan bir cephe değildir. Fakat ortak isek ve taleplerle aynı hedefler doğrultusunda hareket eden çeşitli sınıf ve tabakaların eylemde birliği görünümündedir. Halk hareketi içinde millî

Tahran Üniversitesi bahçesinde devrimci öğrenciler and içiyor..

burjuvaziden, çeşitli devrimci gruplara kadar farklı sınıf ve tabakaların ekonomik ve siyasi taleplerini temsil eden gruplar mevcuttur. Bu gruplar içinde en güçlü olan ve halk hareketinin önderliğini yaptığını söyleyebileceğimiz grup, Ayetullah Homeyni'nin önderliğindeki İslami harekettir.

Homeyni'nin önderlik ettiği, radikal küçük burjuvazinin ekonomik ve siyasi taleplerini temsil eden İslami grubun dışında iki dini grup daha vardır. Bunlardan bir tanesi, feodalizmin ve emperyalizmin çıkarlarına hizmet eden gerici dinci gruptur. Bu grup halk içinde tecrit olmuş durumdadır. Diğer grup ise millî burjuvazinin sağ kesiminin ve küçük burjuvazinin çıkarlarını temsil eden, reform talepleriyle, faşist şah rejimiyle uzlaşılmasını isteyen ve mücadelenin söndürülmesini amaçlayan, anti-komünist bir gruptur. Bu grubun da halk içinde etkinliği zayıftır. İran'da halk içinde en büyük etkiye ve

tabana sahip olan Homeyni önderliğindeki radikal küçük burjuva hareketi, komünist hareketin zayıflığı ve örgütsüzlüğünün de etkisiyle, öne sürdüğü anti-emperyalist ve anti-faşist talepleri ve uzlaşmaz, kararlı tavrıyla çok geniş yığınları kendine bağlamış, etkilemiştir. Son aylardaki yoğun mücadele sürecinde, faşist şah rejiminin mücadeleyi söndürebilmek amacıyla Homeyni'ye önerdiği milli burjuvazi ile koalisyon önerisini Homeyni'nin reddedişi ve faşist rejim devrilene kadar halkı aktif mücadeleye çağırışı, İran'daki mücadelenin vardığı boyutlar ve bundan sonra gideceği yön açısından büyük önem taşımaktadır. Esinini Ekim devriminden alan, 70 yıllık bir geçmişi ve geleneği olan anti-emperyalist ve anti-faşist karakterli, Homeyni önderliğindeki islami hareket, gerek sınıfsal yapısından kaynaklanan, gerekse islami düşüncenin de etkisiyle çeşitli olumsuzlukları da içinde barındırmaktadır. Bu olumsuzlukların en temellisi anti-komünist tutumu ve köylülüğün sorunlarına bir çözüm önerememesidir. Bu demektir ki İran halkının sorunlarının nihai çözümünü Homeyni önderliği temsil etmemektedir.

Bugün İran'da devrimcilerin içinde bulunduğu dağınıklık, örgütsüzlük, kitlelerle özellikle işçi sınıfı ile olan bağların zayıflığı, yani işçi sınıfının örgütlenememiş oluşu, mücadeleye sınıfsal nitelikten uzak, kendiliğinden katılımı İran halkının mücadelesi açısından hayati bir zaaf teşkil etmektedir.

İran'daki mücadelenin vardığı boyutlar ve mücadelenin iç savaşa dönüşmesinin kaçınılmaz gibi görüldüğü bu dönemde mücadelenin sonucunu belirleyecek olan; işçi sınıfının örgütlenmesi ve mücadeleye önderlik edebilmesi olacaktır. Bu da ancak İran'lı devrimcilerin mücadele süreci içinde, kendi iç sorunlarını doğru bir biçimde çözerek, her türlü revizyonist reformist ve gerici akımlara karşı mücadele ederek işçi sınıfının partisini oluşturmaları ile mümkündür.

İran'lı devrimciler, ülkeyi Rusya'nın kölesi bir ülke haline getirmek isteyen sosyal-emperyalizmin uşakları modern revizyonistlerin, faşist şah rejimini «dünya devrimi»nin itici güçlerinden biri olarak gören 3 dünyacı yeni revizyonistlerin, yüzlerindeki sahte devrimci maskesini

en geniş halk yığınları içinde düşürmeden ve diğer revizyonist, reformist ve gerici akımlara karşı kararlı mücadele vermeden işçi sınıfının partisini oluşturmazlar. İşçi sınıfının partisinden kurulması, başta işçi sınıfı olmak üzere, halk yığınlarının örgütlenmesi bugün İran'da sürmekte olan mücadelenin kaderini belirleyecektir. Bu durumda İranlı devrimcilere düşen tarihi sorumluluk çok ama çok büyüktür. Onlar bir yandan aktif mücadele içinde olmanın, bir yandan mücadele içindeki kitleleri devrim düşüncesiyle etkilemenin görevleriyle yüklüdür.

Amerikan emperyalizmi bugün İran'da faşist şah rejiminin son seçeneği olan askeri yönetimin de ayakta duramayacağını gözönüne alarak, İran'daki hayati çıkarlarını koruyabilmek amacıyla, askeri müdahale için hertürlü hazırlığı yapmış durumdadır. Gerek Filistin sorunu, gerekse 1978 yılı içinde Demokratik Yemen ve Afganistan'da Sovyet sosyal-emperyalistlerinin işbirlikçilerinin askeri darbe ile iktidarı ele geçirmeleri, bölgede 2 süper devlet arasındaki çelişkileri iyice keskinleştirmiştir. Bugün ülkemizin de bulunduğu Ortadoğu bölgesi tam anlamıyla patlamaya hazır bir dinamite benzetilebilir. ABD'nin İran'daki, hayati derecede önemli ekonomik çıkarlarını korumak için hertürlü yola başvuracağı, gerekirse askeri müdahalede bulunmakta tereddüt etmeyeceği açık bir gerçek olarak görünmektedir. Bir askeri müdahale durumunda ABD'nin, dostu ve müttefikli, NA TO üyesi Türkiye'den yararlanmak istiyebileceğini, Türkiye'deki üs ve tesisleri kullanabileceğini gözönüne alarak bütün devrimciler, yurtseverler, demokratlar görevlerini bilmelidir. Devrimciler, yurtseverler, demokratlar böyle bir olasılığa karşı şimdiden kamuoyu oluşturmali, geniş yığınları, böyle bir olasılığa karşı şimdiden hazırlıklı olmaya ve kesin tavır almaya çağırılmalıdır. Bu görev gerek İran halkı açısından, gerekse Türkiye halkı açısından hayati önem taşımaktadır.

— İran Halkının Yiğit Mücadelesini Hiç Bir Güç Durduramayacaktır!

— Kahrolsun Amerikan Emperyalizminin Zincirli Köpeği Faşist Şah Rejimi!

— Yaşasın Dünya Halklarının Enternasyonal Dayanışması!

دست تارا جگريانکی ازايران کوتاه!

YAĞMACI YANKEE ELİNİ İRAN'DAN ÇEK!

İran halkının faşist şah rejimine duyduğu nefret hayatın her alanında derinleşerek geliyor ve yükseliyor. Bu nefretin İran halkının tarihinde derin kökleri ve yiğit mücadele günleri vardır. İran halkı faşist şah rejimine karşı mücadelesinde 1900'lerden bu yana sayısız evladını şehit vermiştir. Bu gün İran'daki katliamlar doruk noktasına ulaştı. Fakat İran halkının faşist şah rejimine karşı nefreti de toplumun bütün katmanlarında kök verdi. İran toprağı üzerinde yükselen mücadele bağışları, dökülen sel gibi kanın dalgalanmasıdır.

Özellikle de ABD emperyalizminin zincirli köpeğı faşist şah rejimi, bu güne kadar İran halkını, efendileri hesabına iliklerine kadar alçakça sömürdü. Onun bu alçaklığına karşı çıkan her halk evladını en vahşi yöntemlerle katletmekten geri durmadı. Cinayet ve işkence makinası Savak, dişlilerini her an halkın kanıyla çalıştırageldi. İran halkının mücadele geçmişinde nice ateş yürekli devrimci yatmaktadır; halkının mücadelesini, işkenceye ve ölüme aldırmadan haykıran nice devrimci yazar ve sanatçı yatmaktadır. Gençecik yaşında boğdurularak katledilen Behrengi bunlardan birisidir. Zulüm çarkı Savak'ın cinayet mangaları tarafından yakalanan ve alçakça işkencelerden geçirilerek, göstermelik bir mahkeme sonrasında idama mahkûm edilen ve öldürülen Marksist şair ve yazar Hosro Golesorhi bunlardan birisidir. Bu gün Behrengi'nin, Golesorhi'lerin bıraktığı onurlu ses, İran'lı devrimcilere ve en geniş halk kitlelerine cesaret ve direnme duyarlığı taşıyor. İran'lı devrimciler onların mirasını en geniş halk kitleleriyle bütünleşme yolunda ısıltılı bir silah olarak taşıyor.

Şair Hosro Golesorhi 1973'te öldürülmeden önce göstermelik olarak yargılandığı mahkemede şunları söylüyordu: «İran halkı bilme-

lidir ki ben burada Marksist-Leninist düşüncelerimden ötürü yargılanıyorum. Bütün dünyadaki mahkemeler ve adli kuruluşlara sesleniyorum: bu üzerinde durulması gereken önemli bir durumdur; bu mahkeme hakkımda karar verecek fakat, benim dosyayı okuma zahmetini dahi göstermedi.

Hosro Golesorhi

Ben bir Marksist-Leninist'im ve buna rağmen İslâm düşüncesine de saygılıyım. İnaniyorum ki dünyanın hiç bir yerinde sömürge olan bağımlı ülkelerde ulusal bir hükümet olamaz. Ulusallık ancak Marksist bir alt-yapıyla mümkündür..»

Golesorhi bu mahkeme sonunda öldürüldü. Fakat o sadece İran halkına değil, bütün dünya halklarına hayatıyla, yazılarıyla, şiirleriyle onurlu bir miras bıraktı.

ADSIZ ŞİİR

Oturdu bağına
Düşmanın derin, dişleyen yaraları
Ama
Dimdik durdun selvi gibi, düşmedin
Ayakta ölmekti çünkü senin geleneğin
Sende hançer ve kan türküleri
Sende göçmen kuşlar
Sende zafer marşları
Gözlerin hiçbir zaman
Bu kadar ısıltılı olmadı

Senin kanındır
Tophane alanında
halkı öfkeyle
uyandıran
O yanından bu yanına Tophane'nin
baş koyuyor halk.
Eşitçe bölünüyor
ekmek ve açlık.
Senin dimdik, selvi gibi
ölümündür bunu yaratan.
Düşman barikatlar örüyor.
Bu iyi ve kırılgan yolcular
bu yırtık urbaları içindeki yoksullar
yazık ki bilmiyor adını senin.
Ama bir gün ki bu halk
senin her damla kanındaki anlamı
anlayacak.

Söyleyecek her ulusal marşında
O şanlı adını senin.
Senin adın ki İran Bayrağı,
«Hazer» adıyla yaşıyor senin.

HOSRO GOLESORHI

Türkçesi : M. Rıza - N. Behram

BASIN

BAŞARISIZLIK

ÖDÜLLERİ

Geçen ay içinde bir gün Radyosu, Televizyonu ve Basını ile tüm Türkiye, Karaköy iskelesinde içindeki beşyüz yolcuyla güpegündüz kaçırılan İstanbul şehir hatları vapurunun öyküsü ile çalkalandı. Olayın «suçlu»ları kızlı erkekli ikiyüz kadar solcu gençti. Yolcu gemisinin ardına jandarma hücumbotları düştü. Karaköy-Kadıköy-Üsküdar iskeleleri üçgeninde, Marmara yönünde ve boğaz içinde bir kovalamacadır gitti. Sonunda, Karaköy'de gemiye polis girdi. Önce bir güzel meydan dayağı çekti. Sonra beşyüze yakın kişiyi gözaltına aldı. Hepsini alışıl gelmiş biçimde sorguladı. Bir kısmını bıraktı ve bir kısmını mahkemeye yolladı. Mahkeme 10-15 kişiyi tutukladı. Gerisini saldı. Bu konuda bir hayli yazıldı, çizildi, ve hemen de unutuldu. Kamuoyunun dikkati yeni yeni olaylara döndü. Hiç kimsenin aklına «polisin amacı üzüm mü yemek, yoksa bağ bekçisini mi dövmektir?» sorusunu sormak gelmedi. Vapur kaçırılanlar aslında kendilerini —öldürülen arkadaşlarının cenazelerini almak üzere gittikleri morg önünden Karaköy'e kadar kovalayan— polisten kaçıp kurtulmak için «can havliyle» Kadıköy Vapuruna girmişler ve vapuru tarifesiinden beş dakika önce kaldırmışlardı. Önceden planlanmış bir kaçırma eylemini uygulamaları söz konusu değildi. Öyleydi ya da böyleydi. Polis morgdaki cenazeleri niçin vermemişti? Cenaze sahiplerinin cenazeleri bir gösteri yürüyüşüne döndürebileceklerini düşündüğünden mi? Öyleyse, böylesi daha mı olumlu sonuç vermişti? Dahası, daha ön-

celeri en azından dört-beş kez sağcılar benzer vesilelerle vapur kaçırmışlar ve diledikleri iskelelere gitmişlerdi. Jandarma botlarıyla kovalamaya çıkılacağına vapurun herhangi bir iskelede yanaşmasına olanak sağlamak en azından gerçek yolcuların selameti açısından daha basiretli bir tutum olmaz mıydı? Niçin olaylara bir de bu gibi açılardan bakılmaz, neden basınıımızda olaylar bu yönleriyle değerlendirilip yazılmazdı?

1 Mayıs 1977'de Taksim alanında 36 vatandaşımızın ölümü ile sonuçlanan olaya Sular İdaresi ve Interkontinental Otelinden açılan ateşin neden olduğunu en azından yüzbin çift göz tanık iken, ertesi gün koskoca basında yer alan palavralar, olup biteni görmemezlik havası neydi? Herhalde dürüst gazetecilik değildi. En azından kötü bir habercilik örneği idi.

Profesör Karafakioğlu'nun Bakırköy'de öldürülmesi olayının hemen ardından polisin kamuoyuna bildirdiği sanık adlarının —geçmişte birçok anarşik olay ve cinayete karışmış olmalarına karşın— Profesörün öldürülmesi ile ilişkili olmadığı anlaşılmamış mıydı? Oysa sözü geçen cinayetten üç hafta önce yine Bakırköy'de aynı bölgede sınavlara gitmekte olan 20-30 İ.İ. T.İ.A. öğrencisinin üzerine iki arabadan açılan makineli tüfek ateşi sonucu iki öğrenci ağır yaralanmış, ötekiler «mucize kabilinden» kurtulmuşlardı. Çok kanlı bitebilecek bu olay böylesine «ucuz» atlatılınca, polis üzerinde durmamıştı bile. Dursaydı —ki bölgedeki komando yuvaları az çok belliydi ve bir tanesi de Merter'deydi— belki de Karafakioğlu öldürülemeyecekti.

Yıllardır bir takım kimseler birdenbire ortadan kaybolmakta ve bir daha ne ölüleri ne de dirileri bulunamamaktadır. Bu gibilerden ancak bir bölümünün adları basına yansımakta, bunların da üzerinde kimse durmamaktadır. Siz hiç bugüne dek 600 kişilik senatör ve milletvekilleri içinden birinin bu türden kayıp bir kişinin akıbetini araştırdığını duydunuz ya da Basının elbirliğiyle bir kayıp öğrencinin ne olduğunu soruşturduğuna tanık oldunuz mu?

Olmayınca?.. İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün Aralık ayında —başta 3,5 milyonluk Veliefendi soygunu olmak üzere— 78 yılının siyasal

nitelikli birçok olayının sanığı olarak arandıklarını bildirdiği 22 kişi arasında —aylardan beri arkadaşlarınca kayıp ilan edilen, hatta işkenceyle öldürüldüğü ileri sürülen— «Fehmi Gökçek» adına rastlamanız doğaldır. Kaldı ki, yayınlanan kaçaklar listesinde adı geçenlerden dördü şimdiden ilgili yerlere başvurarak belirtilen olaylarla ilişkileri olmadığını açıklamışlardır. Bu ne biçim istihbarat, ne nesne bir kurnazlık ya da kamuoyu şaşırtmasıdır?

Hani durmadan çok partili —çoğulcu demokrasi, açık rejim, özgürlükçü demokratik— düzen türünden sözler ediyoruz ya... İşte, öylesine toplumlarda örgütlerin ve yöneticinin yetersizliklerini iktidar ve muhalefetin denetimi gözetir. Onların bu konudaki eksikliklerini

ise basının eleştirileri vurgular. Daha doğrusu gözetip vurgulamaları gerekir.

Bizde gerekeni yapmak ise...! Biçimsel demokrasimiz ne kadarsa işleyişi de o kadardır.

Hiç olmazsa bizim meslek konusunda bir şeyler yapilsa.

Örneğin; her yıl çeşitli meslek ve sendika dernekleri gazeteciliğin çeşitli dallarında ödüller dağıtır. Benzeri; Siyasal Bilgiler Fakültesi Basın Yayın Yüksek Okulu her yıl basınımızdaki olumsuz örnekleri değerlendirerek «Basın Başarısızlık Ödülleri» dağıtsa.

Ola ki, bu konuda yeterince medeni cesaretleri buluna...

10 ARALIK - DÜNYA İNSAN HAKLARI GÜNÜ !

İnsan hakları

OHAN.

NİHAT BEHRAM

iki şiir

BİR VEDA HAVASINDAN AYSIZ SEVİNÇSİZ KELİMELEER

Yıllarımın en acar
en uçarı
duyguları
nasıl da
yüreğimin en kırçıl
en acımsı
yaraları oldular.
Bu ne yaman
bir rüzgâr?
Sanki gök
bir uçurum.
Bulutlar
kırlangıçsız
ışksız.
Kırağı vurdu kıra.
Dal sızlanıp kurudu.
Köreldi
kökleri nanelerin.
İtir
kokusundan soğudu.
Bu ne sakar bir duygu?
Bir yanı
yangınlanır
parıldar;
bir yanı
canatar solgunluğa.

Kırağı vurdu.
Söndü
ateş böceği,
dağıldı ürpertisi ruhuma.
Bir karartıdır artık
en körpe tomurcuğun
en narin gözeneği.
Elveda nazlı bebek.
Elveda kelebeğim.
Yüzünü gecelerin
ıssız boşluğuna gizleyip
için için ağlayan
yanık gelin
elveda.
Yazık ki
bağrımda uğuldayan
huysuz
uykusuz kelimelerle
bu son tutuşum seni
bu sana son bakışım.
Geçip gidiyor işte
günler
hiç durmadan.
Dilerim
tozlanmasın yeniden
özlemindeki uyum,
o hırçın inceliğin
karlanmasın birdaha.
Ne benimle acılan
ne ömrün acılansın.
Bağrımda uğuldayan
aysız
sevinçsiz kelimelerle
bu son tutuşum seni
bu sana son bakışım.
Elveda mavi çiçek.
Elveda tarla kuşum.

BAŞKA YOLU YOK

İnsanı insan kılan vahşete isyandır ancak,
yoksa karanlıklar ardından dalga dalga coşarak
nasıl gelebilir işçiler, gelip karanlığı devirir,
nasıl kırabilirdi emek kendini zehirleyen zinciri
toprağa duyulan hasret nasıl ateşlenirdi?

Parla çobanyıldızı
şu çorak gecenin doruğunda
parla ki karanlık kımıldasın
tıkız ruhları sarsarak
parlayan bir yürek gibi...

Eğer ki şu demir parmaklıklar
şu zifiri karanlık
şu kan şu katliam
parça parça edilen şu özleyiş
dünyayı daraltıyor, hayatı zehrediyorsa
eğer ki onuru örseleyip yaralıyorsa günler
eğer ki yoksulun bağı hergün, zalimce dişleniyorsa
bu kahrı kuşatmanın dövüşü tutuşmadan başka yolu yok.

Döv demiri demirci
toplayıp gücünü kollarında
terini örsünde şekillendir
ham duyguları döven
ateşten bir yürek gibi

Çınlasın istiyorsak bağrıışları mazlumun
bitsin istiyorsak şu çıyansı uluma
zulmün, esaretin, ihanetin sonu gelsin diyorsak
başka yolu yok, dövüşmemiz gerekir,
çünkü dövüşmek devrimin bilgisidir.

Kuşan nefretini, diz çökme sakın,
köpükleri kayalardan çözülüp gelen
ırmakların kışkıran sularına bak;
o sular ki tutuşan bir yürek gibi
o sular ki en aşılmaz bilinen bentler devirir.

oğluma hikayeler

YILMAZ GÜNEY yazdı, HASLET resimledi

KAVGAYI GÖZE ALMADAN BARIŞ OLMAZ

Çocuk babasına dedi ki:

«Baba» dedi, «bir çocuk var bizim sınıfta, yüzü çilli... iki de bir kafama vuruyor.»

«Niye vuruyor?»

«Bilmiyorum ki.

Benim hemen arkamda oturuyor. Babası komsermiş, polis. Ders sırasında bile saçımı çekiyor...»

Annesi dedi ki:

«Ne biçim çocukmuş o öyle?!.. Sizin öğretmeniniz yok mu? görmüyor mu o çocuğu... görmüyorsa senin dilin yok mu? Şikayet et... söyle sana vurduğunu.

Öğretmenim, de... bu çocuğa terbiyesini ver, bana vuruyor, de.»

Çocuk sıkın, kararsız duruyordu. Bir annesine, bir babasına bakıyordu.

Babası dedi ki:

«Öğretmene şikayet etme oğlum. O senin arkadaşın. Bu tip şikayetler seni, hep başkalarına güvenmeye, sığınmaya götürür.

sussun, öyle mi?»

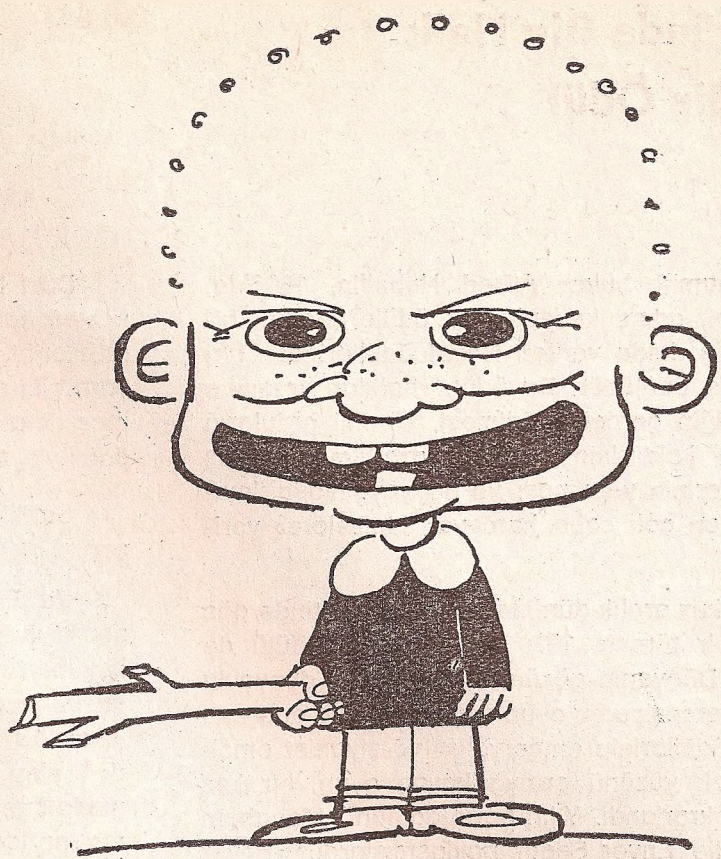
Bir süre düşündükten sonra baba dedi ki:

«Bak oğlum. Yarın o arkadaşınla güzelce konuş. Ona de ki, bak arkadaş de, biz sınıf arkadaşınız, aramızda hiç kötü şey yok de, yaptığın doğru değil, de... Bir daha kafama

vurma, de. O seni dinlemez, kafana yeniden vurursa, yine sinirlenme, sakın ol. Yeniden anlat, bana vurma, de. Yine dinlemezse seni, bir dersten önce, daha öğretmen sınıfa girmeden, ortaya çık. Yüksek sesle de ki, arkadaşlar beni dinleyin! Parmağınla arkadaşını göstererek, de ki, bu arkadaş, de, hiçbir nedeni yokken kafama vuruyor, de. Ona kafama vurmamasını söyledim, dinlemedi, de, yeniden vurdu bana, de. De ki arkadaşlarına, arkadaşlar, de, ona sizler de söyleyin, kafama vurmayın. Bir daha kafama vurursa, bana vurursa onu dövceğini söyle. Gerçekten de sana yeniden vurursa, bu sefer sen de ona vur. Hem öyle bir iki tane de değil ha, pes dedirtene kadar vur. Sakın bir tane vurup geri çekilme. Çünkü kavgada bir yumruk sadece başlangıçtır. O da sana vurabilir. Korkma, yılma. Üstüne üstüne git... geri çekilme. Kavgayı göze alamayan hiçbir konuda başarılı olamaz oğlum. Kavgayı göze almadan barış da olmaz.»

Cocuk dikkatle babasını izliyordu. Anlatılanları kavramaya çalışıyordu.

«Ne demek istediğimi anladın mı?» dedi babası.

«Anladım» dedi çocuk, «ya dövemezsem o çocuğu?»

«Dövemezsen bile, bundan böyle sunu düşünecek o. Diyecek ki, ben buna vurursam, o da bana vurur. En azından karşılık vereceğini bilir, buna göre hesap yapar. Değil mi?»

Cocuğun aklına yatmıştı babasının sözleri. Gülümsedi.

Babası ona dedi ki:

«Bak oğlum, o çocuğu dövebilirsin, mümkündür. Fakat,

bunun üzerine, diğer çocuklar senden ürkebilir, çekinebilirler. Sakın bu durumdan yararlanmaya kalkıp, arkadaşların üzerinde baskı kurmaya çalışma. Sakın bir zorba oimayasın. Haksızlık etmeyesin kimseye. Başkalarına haksızlık edenler olursa, haksıza karşı haksızlığa uğrayanın yanında yeralmalısın. Bir haksızlığı görür de, o haksızlığa karşı olmazsan, sen de o haksızlığa ortak olmuş olursun.

Cocuk babasının söylediklerini kavramaya çalışıyordu.

Sürgünde Bir Halk Ve Bir Ödül

NADİR TUNÇATA

Dinamiti bulan Alfred Nobel'in, 1896'da, servetini, adına koyduğu bir ödülle adadığı bilinir. Beş dalda verilen Nobel ödüllerinden biri de barış ödülüdür. Bu ödül, «halklar arasında kardeşliğin gerçekleştirilmesi, sürekli orduların ortadan kaldırılması ya da azaltılması, barış kongrelerinin yapılması ya da yaygınlaştırılması için en çok çaba harcayan kimselere» verilir.

Dokuz aralık günü İsveç'in başkentinde gösterişli bir törenle 1978 Nobel Barış Ödülü de verildi. Dünyanın gözünün önünde ve dünyayla alay edencesine bir oyun oynandı. Daha doğrusu Nobel ödüllerinin emperyalist ve siyonist emelli gerçek yüzünü ortaya koyan oyun, bir kez daha tekrarlandı. Yılın barış ödülünü Menahem Begin ile Enver Sedat paylaşmışlardı. Enver Sedat Stockholm'e temsilci göndermişti. Begin ise törene bizzat katıldı ve ödülünü eliyle aldı. Tören, 29 kasım Filistin Halkıyla Dayanışma Günü'nden on gün sonraya rastlatılmıştı. On gün önce pekçok ülkede Filistinlilerin haklı davalarının yanında seslerini yükselten dünya halklarının haykırışı, tekelci sermayenin düzenlediği bu oyunla, gene onun emrindeki radyo televizyonlar ve yazılı basınla perdelenmek isteniyordu.

Barış ödüllerinin sahiplerine bakalım bir.

Kimdir Menahem Begin? Fanatik bir sağcı, Likud partisinin başkanı ve saldırgan İsrail'in başbakanı. Bir barış kundakçısı. 1945'lerde siyonist İrgun çeteleriyle Filistin köylerini basan, köylüleri topraklarından koparıp atan eli kanlı bir zorba. Deir Yasin köyünün sakinlerini, kadınları, çocukları ve ihtiyarları dahil olmak üzere, 254 kişiyi, emrindeki İrgun çetesiyle geride tek canlı bırakmıyacağına katleden cani. Ellerini otuz yıldır Filistin Arap halkının kanından çekmemiş bir canavar. Nazizmin intikamının peşinde koşarken nazileşen bir korsan ulusun, bir eşkiya devletin hükümet başkanı..

Dört bin yıllık topraklarından sökülüp atılmış bir buçuk milyon Filistinli, gökle yer arasında, tarihin ve çağımızın bağrında kanayan bir yara gibi dururken, emperyalizm siyonizmle sarmaş dolaş olmuş bu kanlı ellerin sahibini barış ödülüyle taçlandırıyor.

Sanki dünya halklarının gözü kör, kulağı sağır, aklı dumura uğramış.

Ya Enver Sedat? İsraililerin 1967 savaşı sonrasında kurduğu geçilmezliği ile ünlü Bar-Ley hattını yerle bir eden, Süveyş'in öbür yakasını kurtartırken «İsrail yenilmez» efsanesini yıkan 1973 savaşı sırasında, Mısır halkının önderi olan, Arap dünyasının 1967 altı gün savaşında öne düşmüş haşını azıcık dikleştiren adama ne demeli? Önceleri İsrail'i devlet olarak tanımayan Nasır'ın yolundan giden, sonra ancak 1967 altı gün savaş öncesindeki sınırlarına çekilmesi ve Filistin Arap Halkının katılması şartıyla barış masasına oturacağını söyleyen, daha sonra ise bütün dünyayı şaşırtan, bir kısım Arap ülkelerini karşısına alan bir dönüşle, İsrail'e, Begin'in ayağına varan, oradan Camp David'deki üçlü zirveye koşup Carter ve Begin'le kolkola giren Sedat'a ne denebilir. Mısır'ın palazlanan işbirlikçi burjuvazisinin kuklası. Arap halklarının haklı mücadelesini satan bir hain. Yüzünü Amerika'ya dönüp dolaylı yoldan elini emperyalizme, siyonizme açan bir uşak.

Arap dünyasının Brütüs'ü, kendi soyunu hançerlerken çıktığı rolde gösterdiği başarıdan ötürü taçlandırılıyordu.

Emperyalizm, 1973 savaşından sonra batılı ekonomilere darbe indiren petrol ambargosunun telaşı içinde Mısır'ı kazanmanın yollarını aramış ve Birleşik Amerika eliyle sonunda bulmuştu da. Mısır kazanılmakla üstelik bir taşla iki kuş vuruluyordu. Bir yandan Arap dünyasının en güçlü halkası koparılıyor, öte yandan İsrail aracılığı ile yürütülen ortadoğu politika-

sında, Mısır yedek mevzi olarak ele geçiriliyordu. Biri olmazsa öteki.

İşte Nobel Barış Ödülü komedyası. İşte taçlandırılmış bir cani ve bir hain. Ve işte olayların ardında yatan gerçek.

Emperyalizm, şimdilik Atlantik'ten Hint Okyanusu'na, Anadolu sınırlarından Ekvator'a kadar uzanan Arap dünyasının ortasına İsrail'i bir hançer gibi saplamış ve Ortadoğu'daki çıkarlarının karakolunu, yedekli olarak kurmuştur.

Ama iş bitmiş değildir.

Filistinlileri topraklarından söküp atan siyonist şovenizm ve emperyalizm, aynı zamanda onların haklı davaları uğrunda mücadelelerine ebelik etmiştir. Doğan bu mücadelenin bayrağını Ürdün topraklarında açan Filistinliler, ne acıdır ki ilk darbeyi, «kara eylül»de, soydaşları olan gerici bir rejimden, Batı Yakası feodalleri ve aşiret reisleriyle elele veren Kral Hüseyin'den yiyerek, Lübnan'ın güneyine çekilmişler, oradan da az bir bölümü Arap dünyasının dört bir yanına dağılmıştır.

Şimdi Filistinliler sürgünde bir halktır. Ama mücadele azimlerinden kaybettikleri bir şey yoktur. Kararlıdırlar. Ve her geçen gün Filistinlilerin mücadelesi, örgütleri FKÖ'nün önderliğinde uluslararası siyasal platformlarda ve işgal altındaki topraklarda eylemsel planda yükselerek sürüyor. Birleşmiş Milletlerin siyonizmi ırkçılıkla eş tutan genel kurul kararı, bu yolda elde edilmiş önemli bir başarıdır. 1978 Nobel Barış Ödülü'nün verilmesinden bir hafta sonra, 15 Aralık'ta genel kurulda alınan İsrail'e silah ambargosu uygulama kararı ise —bu gibi kararların pratikte sonuçları tartışılabilir— Birleşmiş Milletler üyesi ülkelerin artık kül yutmadiğinin açık bir belirtisidir.

Filistin Arap halkı kendi kaderini kendi eline almaya karar vermiştir ve hedeflerini saptamıştır. Arap dünyasında baş çelişme emperyalizm ve siyonizmle Arap dünyası arasındaki çelişmedir. Filistinliler, yakın gelecekte, birçoklarının ölümüyle buluşacakları insafsız ama şanlı bir mücadeleden sonra, hiç kuşkusuz bütün Arap kurtuluş hareketinin ve dünyanın ilerici

halklarının desteğini kazanacak bir savaşla sevgili vatanlarını, Filistin'i geri alacaklardır.

Filistinlilerin marşlarından biri bu mücadeleyi şöyle dile getiriyor:

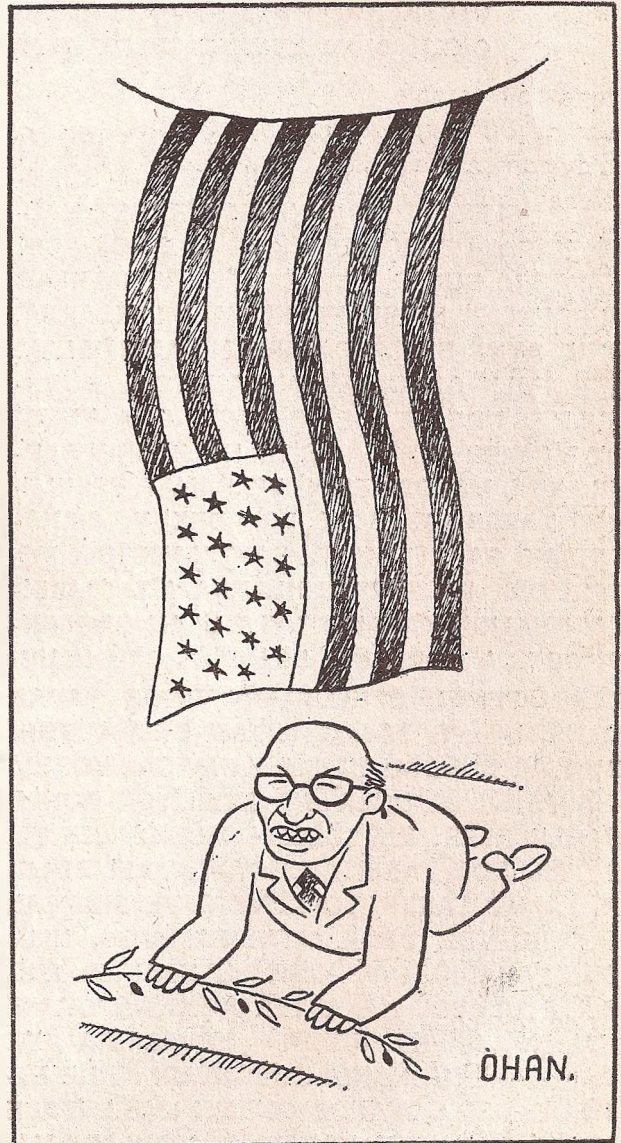
«Halk devrimini başlattık.»

«Dönüyoruz»

«Sana dönüyoruz ey Filistin.»

YAŞASIN HALKLARIN DAYANIŞMASI VE KARDEŞLİĞİ!

YAŞASIN FİLİSTİN HALKININ DEVRİMCİ MÜCADELESİ!

Kapitalist ve Revizyonist Ülkelerde Müziğin Yozlaşmışlığı

SİMON GJONI

Arnavutluk Halk Cumhuriyeti'nde

Besteci, Emekçi Sanatçı

Bugünkü gerici estetikçilerin «evrensel» bir sanatın çığırkanlığını yapmaları, kültürel saldırıların ve halkları boyunduruk altına almayı daha kolay sağlayabilmek için, küçük halkların kültürel geleneklerini sanat ve kültürdeki ulusal duyguyu küçük düşürmeye ve yok etmeğe çalışmış olan, emperyalist burjuvaziye hizmet eder.

HER HALK KENDİ SANAT VE KÜLTÜRÜNÜ YARATIR, ONU UZUN TARİHİ GELİŞİM SÜRECİNDE İŞLER VE ZENGİNLEŞTİRİR. HER HALKIN KARAKTERİ KENDİ MÜZİĞİNDE ÇOK AÇIK İFADESİNİ BULUR, ÇÜNKÜ DEĞİŞİK HALKLAR GERÇEKLİĞİ NASIL FARKLI ALGILARLARSA, ONU AYNI BİÇİMDE FARKLI YANSITIRLAR. HER HALK GERÇEKLİĞİN SANATSAL DÜŞÜNÜLMESİNDE VE DEĞİŞİMİNDE ONA KENDİ ÖZ BİÇİMİNİ VERİR. ÇEŞİTLİ HALKLARIN ŞARKILARINI, MELODİLERİNİ VE SANAT ESERLERİNİ KARŞILAŞTIRMAK, ESERDEKİ VE SANATINDAKİ FARKLILIKLARI SAPTAMAK İÇİN YETERLİDİR. BU FARKLILIKLARDA AIT OLDUKLARI HALKIN KARAKTERİYLE OLAN BAĞLANTI AÇIKÇA GÖRÜLÜR. BİLİNDİĞİ GİBİ ULUSLARIN TEMEL ÖZELLİKLERİ YAVAŞ YAVAŞ OLUŞMUŞ VE YAVAŞ YAVAŞ GELİŞMİŞTİR. BUNLAR BUNDAN BAŞKA SANATSAL YORUM-YARATICILIĞI DOLAYSIZ ETKİLİYEN RUHLA BAĞLIDIRLAR. BU YÜZDEN MÜZİĞİ ÇEŞİTLİ BİÇİMLERDE YANSITAN HAYATIN BELİRTİLERİ YALNIZ TARİHİ, TOPLUMSAL VE SINIFSAK GÖRÜNÜMDE DEĞİL AYNI ZAMANDA ULUSUN YAŞADIĞI ÇAĞ İÇİNDE ULUSALDIR. MÜZİKTE ULUSAL KARAKTER KENDİNİ, YALNIZ HALKIN ŞARKILARINDA, HAVASINDA VE DANSLARINDA HANGİ DUYGULARI İFADE ETTİĞİNE DEĞİL, AYRICA ONLARI NASIL İFADE ETTİĞİ, SANATSAL YARATMADA ONLARA NA-

SIL BİÇİM VERDİĞİYLE, GÖSTERİR. BUNDA BÜTÜN ULUSAL HAVA, ULUSUN TARİHİ, ÜLKENİN TABİATİ, İÇİNDEKİ İNSANLARI YAŞANTISI, İLİŞKİLERİ, ANADİLİN BÜTÜN ÖZELLİKLERİYLE MELODİSİ VS. GÖRÜNÜR.

Ulusal karakter, bir ulusun, az ya da çok uzun ömürlü, belli tarihi koşullarda oluşmuş olan ve bir ulusu diğerinden ayırd eden, dünya görüşünün, ruhunun, manevi tabiatının bir ifadesidir. Ulusal karakter her dönemde aynı olmadığı için, ulusun oluşması, gelişmesi ve varlığındaki değişik çağ ve aşamalar, sanat ve edebiyattaki hedefler görevler konusunda değişik anlayışlar gerektirmektedir. Ulusal karakterin bazı özellikleri yeni aşamada eskiyip, kaybolurken başkaları yetişip gelişirler. Bugün müziğimizde derinleştirdiğimiz ulusal karakter, bütün yeni ve güçlü özellik ve belirtileriyle işte böyledir. Sosyalist öz ve ulusal biçimiyle tamamen ulusal toprakta kök salan müzik, bir «ulusal sūs» sorunu değildir. Aksine ulusumuzun ve çağdaşlarımızın özünün, düşüncelerinin ve duygularının gerçekçi aktarımıyla sıkı bağı olan bir zorunluluktur. Enver Hoca yoldaş şöyle diyor: «Halkımız, zamanın sayısız fırtınaları, zorlu ve bitmeyen mücadeleleri içinde, açık ulusal çehresiyle ölçülemeyecek hazine oluşturan bir sanat ve kültür yaratmıştır. İlerici sanatımızın değerleri ulusumuzun haklı gururunun ko-

nusudur. Bu değerler, bizim, ilerici dünya kültürüne yaptığımız katkılardır. Halkımız bu kültürü yüzyıllardan beri korumuş ve geliştirmiştir. Bize, sosyalist toplumun nesillerine, düşen görev, onu arı tutmak ve geliştirmek için komünistlerin inancıyla mücadele etmektir.»

Günümüzün batılı, gerici estetikçileri, her yerde, ulusallıktan ve sınıfsal dünya görüşünden bağımsız bir «evrensel» müzik sanatını göklere çıkarmaktadır. Hatta onlara göre bu «modern» müzik, «devrimci»dir de, çünkü bu müzik dünyayı yansıtabilmektedir, çünkü yalnız bu müzik, büyük bilimsel ve teknik buluşlarıyla, insanların dünya ve toplum üzerine olan görüşlerinde tümünden devrim yaratan, bugünkü zamanın özelliklerine ayak uydurabilmek için en uygun anlatım araçlarını bulmuş, ve işlemiştir. Onlara göre atom ve uzay çağında, sanatsal biçimlenmede, yeryüzünde herkes için zorunlu olan «modern» bir müzik dili ve bir «modern stil» gerektiren, «yeni bir dünya görüşü» oluşmuştur. Bir süre önce Roma'da yapılan bestecilerin seri, punktüel ve oniki-ton müziği üzerinde eserlerin seslendirildiği «çağdaş müzik festivali» bunu gerçekten çok iyi doğruluyordu. Burjuva eleştiricilerinin kendi dediklerine göre, olayın genel özelliği, müziklerini ayırdedebilecek herhangi bir şey olmadığı için, bir veya diğer bestecinin hangi ulustan olduğunu anlaşılmamasıydı. Ulusal karakter biçim ve özdeki her özellik, bestecilerdeki öz yaratıcılık tamamen bir kenara itilmişti. Kendisinden bütün diğer ultra-biçimci akımların kaynaklandığı, oniki-ton müziği teorisinin bulucusu Schönberg, felsefe ahlâkının varlığını destek alarak üzerine «soyutlanma ahlâkı»nda şöyle açıklıyor: «Aynı duyguyla birleşen insanları kitle olma tehlikesi tehdit etmektedir.» Bu yüzden bütün yoz süper-bireyci akımlar ve stiller, müziğin, insan toplumunun en yüce idealini gerçekleştirmek için güçlü bir sanat olarak yığınları eğitme anlamını ortadan kaldırıyorlar. Ve yalnız bu değil. Onlar kendilerini, bizi çevreleyen canlı gerçeklikten, bizim parçası olduğumuz toplumdan ayırıyorlar. Onlar toplumun tarihi ilerlemesi için her imkanı ve ona her türlü inancı reddeden eğilime, nihilizme (inkarcılığa) varıyorlar. Bunu, oniki-ton müziğinin tanınmış savaçısı ve Schönberg'in ateşli taraftarı Theodor W. Adorno, «yeni müziğin felsefesi» adlı kitabında «Birlikten kork-

ma sanatını yönlendiren çizgi olur» derken açıkça doğrulamaktadır. Biz burada, bize göstermek istedikleri gibi seslerin bileşiminden oluşan ve bağımsız bir sistemle değil, açık gerici ideolojik tutum ve davranışla karşı karşıyayız. Bugün burjuva revizyonist ülkelerde yorumları önemle izlenen, anotal müzik sistemi çeşitli «besteciler» tarafından türlü türlü değişikliklerle kullanılmaktadır. Onlar şu temel ilkelere yola çıkmaktadırlar. «Geçmişe dönüş yok» veya «insanın, yaşamadığı çağlardaki estetik kurallarını denemekte ısrar etmesi, sanata yetenekli olmamak anlamına gelir.» Bu sistemin varlığı sanatçılar için bütün ulusal sanat ve kültürün gereksizliği üzerinedir, böylece halkın mirasıyla, bütün geçmiş müzik kültürüyle bağlar çözülecek ve uygulamada en keskin kozmopolitizm savunulacaktır. İçeriği biçimlendiren öz ve sanatsal biçim temelden karışacaktır. Burjuva yozlaşmışlığının ürünleri olan, empiresyonizm ve ekspresyonizmden oniki-ton müziğine seri ve punktüel müziğe kadar bugünkü ve bütün diğer akım ve sistemler mutlak «yeniyi arayış»ın «yenileştirmesi» maskesini takmaktadırlar. Böylece anlatım aracı mutlaklaştırılır, halkların iyi ve ilerici gelenekleriyle bağlar çözülür ve her şeyden önce özgürlük ve sosyal haklar için mücadele eden insanlığı, işçi sınıfını, gençliği ve halkları harekete geçiren özün önemli meselelerinden ve büyük sorunlardan ilgiyi çevirmek hedeflenir.

Aynı ilkeleri, Pierre Schaeffer ve papağanlarının çığırtkanlığını yaptığı «konkret müzik» desteklemektedir. Bu mucitler, «insanlığın yüzyıllar boyunca ortaya çıkardığı müziğin, halkların geleneksel müziğini, soyut müzikten başka bir şey olmadığı» ilkesinden yola çıkarlar, fabrika ve makina gürültüsü, hayvan sesi, bir stad-daki bağırış, insan iniltisi gibi doğadan ve yaşamdan gürültü biçiminde «konkret» sesler alırlar. Örneğin bu müziğin en tanınmış gerçekleştirmelerinden biri olan «Atın Ölümü»nde bir atın, hayatının çeşitli anlarından, en son ölüm sarsıntısına kadar, başka gürültü ve değişik seslerle birlikte, kişnemesi, çeşitli nüans ve formlarda teybe alınmıştır. Bir İtalyan bestecinin bununla özdeş eserinin adı da «av senfonisi»dir. Bunda da, daha sonra teypten 40 dakika süreyle dinlenebilecek olan, ormanın fısırtısı, köpek havlaması, nal sesi, avcılarının bağırışları

gibi ormandan değişik sesler alınmıştır. Bu akım ideolojik platformunda, laboratuvarlarda çeşitli elektronik aletlerle elde edilen elektronik müzikle de bağlantılıdır. Hedefleri, gerçek müzik sanatını, halkların yüzyıllardır koruduğu, yetiştirdiği ve geliştirdiği dünyanın bütün ilerici müzik sanatını yıkmaktır. İlk adımda insan sesinden başlayarak ta bugün kullanılan çeşitli müzik aletlerinde üst-tonlar (fizik - akustik kanunu olarak) her doğal müzik tonun da birlikte titreşen tiz sesler yokedilmelidir. Sesten birinden diğerine kayarak gider ve sonunda anlaşılmaz belirsiz ses, gürültü olarak ortaya çıkarırken, yarım ton sistemi, hatta çeyrek ton sistemi generasyon frekanslarla çekişmektedir. Elektronik laboratuvarlarında yeni deney ve araştırmalar sürdürülmektedir. Böylece «konkret müzik»le ilgili talebi gideren, türlü türlü variant ve değişimler bulunur. «Müziğin yalnız bu çeşidi dinleyicilere yönelir ve onlarla (yorumların aracılığı olmaksızın) dolaysız ilişkiye geçer.» Bununla canlı konserlerin uyandırdıkları duygu ve inceliğin toplumsal işlevi de bir kenara itilir. Burada ayrıca (dokumacıların stiliyle bağlantılı olarak) seri müziğin tekniğinden çıkarak, örneğin «elektronik sesler piyano ve vurma çalgı için deyişler» adlı eserinde olduğu gibi garip bileşimlere varan, Alman besteci K. Stockhausen'ın çeşitli deney ve buluşları anılabilir. Oniki-ton müziğinin bir ardılı olan onun prensiplerini koruyan seri müzik için karakteristik olan şey melodik çizginin küçük asimetrik çekirdeklerle ayrılmasıdır. Böylece sesin rengi bütün sesin çerçevesi içinde bağımsız işlev kazanır ve müzik dili daha karmaşık olur. Bu oniki-ton müziğinin gelişiminin son aşaması için tipik olan seri düzenlemenin genelleştirmesine giden açıklamadır.

Burjuva kültürünün çürümüşlük ve yozlaşmışlık belirtilerini gösteren bu türden akımlar daha pek çoktur.

Enver Hoca yoldaş bununla ilgili olarak şöyle der: Sosyal bakımdan taraflı olmadığı ve ideolojik bakımdan boş olduğu iddia edilen sanat maskesi altında, içeriksiz ve çirkin biçime, bayağılığa ve iğrençliğe tapma oluşmaktadır. Bu yoz modern sanatın konuları ve kahramanları, katiller, fahişeler, ahlaksızlık, sosyal patolojidir. Bayrakları, gerçekdışılık, «akıl»dan kur-

tuluştur. İdealleri mağara insanların ilkeliliğidir.

Batının gerici estetikçileri «evrensel» bir müzik sanatından söz ediyorlar. Ancak gerçekte herkese uygun «modern stil» yoktur. Müzikteki bu akımların ortak bir felsefesi, idealizmi vardır ve kapitalist sistemin ürünleridirler. Öte yandan birbirlerini defetme eğilimleri vardır. Bu yüzden örnek olarak elektronik müzik ve uzay müziği en modern, en çağdaş olduklarını iddia ederler; suskun müzikse bütün eski müzik akımlarını yoketmeğe çalışmaktadır.

Burjuva müziğinin bu insanlık dışı karakteri içinde hafif müzik, ritmik müzik ve caz gelişmektedir. Bilindiği gibi bu ABD ve Latin Amerika kökenli müzik, birinci dünya savaşından sonra çeşitli ülkelerde «modern müzik» olarak tanınıyordu. Özellikle ikinci dünya savaş sırasında ve sonrasında, diğer halkları Amerikan yaşam tarzını yerleştirmek için ve dünya halklarının şarkılarını, danslarını, sanat ve kültürünü geri plana atmak için, modern «gelişmiş» danslar, Amerikan ordusunun ayak bastığı her yerde politik ve ideolojik saldırının bir parçası oluyordu. İlerici güçler ve halk müziği, ulusal müziği ne pahasına olursa olsun egemenlik altına almak isteyen bu salgın hastalıkla dolaysız çarpışıyorlar. En küçük müzik biçimi olduğu için ve kitleler içinde çabucak yayıldığı için, özellikle şarkı üzerine düşülmektedir; bu tür, özellikle gençliğe musallat olan şaşırtıcı biçim içinde gerici özün taşıyıcısıdır. Bu insanlık dışı müziğe, kitleleri uyuşturmayı ve şaşırtmayı amaçlayan, çağdaş müziğin son çılgılığı olma isteğini gerçekleştiren, coşturucu ritimleriyle iğrenç olanlara aittir. Aynı siyasi ve ideolojik platforma, son yıllarda çeşitli batılı ülkelerde güçlü bir şekilde yayılan, papanın ve katolik kilisenin (Klerus) kuvvetli desteğini alan, dini merasim müziğinde girmektedir. Erotiklikten yola çıkan ve gide gide bugün, ilgilerini, gerçekte onları harekete geçiren büyük siyasi ekonomik ve toplumsal sorunlardan başka yöne çekmek için, öncelikle, gençliği, radyo, televizyon, konserler, plaklar, pornografik edebiyat ve pornografik filmlerle yozlaştıran, pornografik akım haline gelen müzik dahada az tehlikeli değildir.

Gerçekte çeşitli halkların esas halk mü-

ziğiyle ve folkloruyla hiç bir ilgisi olmayan, «Pop müziği» ve «Folk müziği»nden sözedildiğini sürekli duyuyoruz. Oysa özü bakımından buraya kadar sözü edilen akımlardan hiç bir şekilde farkı olmayan ve biçimde aldatmayla sonuçlanan bir akım söz konusudur.

* * *

Sovyet önderliğinin ve diğer revizyonistlerin Marksizm-Leninizm'e büyük ihanetlerinden dolayı Sovyetler Birliği'nde ve diğer revizyonist ülke'lerde sanat, kültür ve müzik yozlaşmaya başlamıştır. Bu kaçınılmazdı. Siyasi ve ideolojik yozlaşmayı, müzikte sosyalist gerçekçiliğin yöntemlerinin komünist partizanlığının, sınıf tavrının, ulusal karakterin ve ulusal ruhun reddedilmesi izledi. Böylece müzik gerici akımların etkisine bırakıldı. Onlarla karıştırmak ve «yeni» «modern» «çağdaş» eserleri kürsüye çıkartmak için, müziğe, batılı sistem ve stiller, özellikle Amerikan modernliği vb. asılındı.

Sovyetler Birliği'nde ve diğer revizyonist ülkelerde özellikle 20. Parti Kongresi'nden sonra ortaya çıkan, Marksist-Leninist estetiğin temelini sınamasından kurtulma, Sovyetler Birliği'nde estetik görünümünün subjektif ve idealist yorumundan başka birşey değildi. Ta 1962'de «Sowjetskaja Musika» (Nr. 2) nın baş makalesinde şöyle yazıyordu: «Partinin kişilere tapmayla yaptığı mücadelenin sürdürülmesi ve bazı bazı büyük bestelerin önemli eserlerinin yeniden doğru değerlendirilmesiyle müziğimiz büyük bir atılım yapıyor.» Sovyetler Birliği'nde ve diğer revizyonist ülkelerde müziğin gerçekten nasıl geliştiğini bize müziğin teorik alanda ve sonra yaratıcı pratik alanda bütün gelişme süreci gösteriyor.

Daha Ekim devrimi zaferinden önce çarlık Rusyası'nda bazı besteciler biçimci akımların etkisiyle sallanmaya ve kararsızlığa başlamışlardı; burada, aynı zamanda idealizmi ve pesimizmi (kötümserliği) ile tanınan, ünlü besteci Skrjabin'in renk deneylerini anabiliriz. Yüzyılımızda Mjaskowski sonra Schostakowitsch ve bunlar gibi bir çok Sovyet bestecisi bu etkide kaldılar. Schostakowitsch'in «Ekim'e İthaf» adlı senfonik eserinde ve «Afo-

rizmalar» adlı piyano-minyatüründe Massolow'un «Eser»inde, Polowinski'nin «Teleskop II»sinde, G. Popow'un «Altılı»sında ve diğerlerinde olduğu gibi, çağdaş konuları işleyen eserlerde, güçlü bir biçimci etki (formalist) dikkati çekmektedir. Bu, o zamanlar hakim olan, «ses zamanının güncelliğine uymalıdır» denebilecek, ideolojik-estetik anlayışın pratik sonucuydu. Bu yüzden batılı müziğin «teknikine» yöneliş görülmüyordu. Hatta Beljajew «Schisnlskustwa»da şöyle yazıyor: «...zamanın bestecilerinin teknikini almalıyız.» Bu özellikle anlatım araçlarının bileşiminde, «dünkü müzik»le uyuşmayan ve burada Schönberg'in teorik ve pratik önerileriyle çakışan, halk müziği mirası ve gelişmiş ilericiler müzik eserleriyle her ilişkiyi koparan, yenin, «yeniliğin» soyutteknik tutumu ve biçimci anlayış anlamına gelir. Tutarlı devrimci mücadeleye. Lenin'in öğretileri ve sonra Stalin'in önderliği müzik sanatını sosyalist gerçekçiliğin Sovyet müziğini herkesin bildiği başarılarının hedeflendiği doğru çizgiye oturttu.

Sovyetler Birliği'nin, Polonya gibi öteki revizyonist ülkelerin ihanetinden sonra burjuva yoz müziğinin akım ve stillerinin bitmeyen propagandaları başladı. Çeşitli revizyonist teorisyenler bunu kullanmalarının zamana bağlı süreç olduğunu açıkladılar. Onların görüşüne göre özne yani akıl, bağımsız birey olarak sanatçının yaratma gücü, sanatın nesnesini yaratır. Burada onlar burjuva estetikçileriyle ve hem ekspresyonizmle hemde bugünkü diğer modern akımlarla tamamen çakışıyorlar. Örneğin Fransız bestecilerinden Messiaen, Pierre Boulez ve diğerlerinin eserlerinde olduğu gibi, duygu derin bir pasiflik ve mistiklikten ileri geldiği için bu akımlarda, «nesne» için en küçük gerçeklik temeli yoktur. Bu yüzden, Sovyet yayınevi «Muzgiz»in 1956 yılında Artur Oneger'in «Dini Merasim Senfonisi» (Nr. 3) ni basması, satması ve Sovyet besteci Schostakowitsch'in onun kötümserliğe, korkaklığa, ortacağ dini karanlığına batmış olan «14. Senfoni»sini bizzat çalması tesadüf değildir.

Polonyalı müzik-bilimci Josef Hominski'ye göre «...bir çok besteci için —Polonyalılar demek isteniyor yazar— batılı müziğin bugün bile çekim gücü vardır. Batı Avrupa'nın sanat akımlarının etkisi genellikle ulusal müziğin ge-

lišmesini zorlaştırıyor... Çağdaş Polonyalı bestecilerin eserleri zengin stil bolluğu ile dik-kati çeker. İfade araçlarının çapı çok büyük-tür ve geçen yüzyıldan oniki-ton müziğine punktüel müziğe kadar uzanır...» Polonya rad-yosu Varşova'da elektronik ve konkret müzik için (Josef Petkowski yönetiminde) bir dene-me stüdyosu düzenlenmiştir. Yani, aynı bir çok batılı ülkedeki gibi: Fransa'daki, İtalya'da-ki, Almanya'daki vb. veya ABD'deki gibi. Bu yüzden Polonya'nın bugün yoz müziğin iğrenç akımlarının mücadele alanı olması şaşırtıcı de-ğildir. Varşova'daki açık konserlerde, bugün ba-tılı müzikte olduğu gibi suskun müzikten en an-lamsız stillere kadar «icralar» olur.

Bugün Sovyet eleştirisi, oniki-ton müziği-nin anlatım araçlarının içerik için bir tehlike o-luşturmadiğı ve onun çeşitli bileşimleri de boz-madiğı görüşündedir. Onlar, müzik-bilimcilerin (1966) Berlin'deki sempozyumunda Arno Bo-baschanjan'ın «karmaşık stil»de —oniki-ton stili ve geleneksel stil— bestelenmiş «Piyano için al-tı görüntü»sünü sundular. Müzik-bilimcilerin 1966'daki 5. Konferansında «Görünüşler gele-neksel açıdan değerlendirilmemelidir» görüşü güçlendirilmiştir. Gerçekte bu tıvrikleştirmeler ulusal özün reddinden, gelenekten vazgeçilme-sinden başka bir şey değildir, tamamen Schön-berg'in önerdiği şeylerdir. Şnıjiktin: «oniki-ton müziğinin tekniği milli özellikleri düzeltmelidir» derken, çağdaş modern akımların bütün eserle-rini desteklediğini açıkça söyledi ve bunu onay-ladı. Stefan Kiselewski ise «Ruch Muzyczny» adlı Polonya dergisinde «müzik seslerin düzen-lenmesi veya daha tam söylenirse, kendi ala-nında bireysel görüşleri özetleyen bazı düzenli

sistemlerin bileşimidir» diye yazarken, bu akım-ların, sistemlerin ve stillerin temelini oluşturan öz ile sanatsal biçim arasındaki gerçek ilişki-yi gayet açıklıkla vurguluyor. Yani onun öze hiçbir ilgisi yoktur. S. Kiselewski, müziğin ob-jektif gerçekliği yansıtırma özelliğini reddetmeyi, biraz değiştirerek İgor Strawinsky (Rus köken-li, Amerikan vatandaşı besteci)den ödünç al-mıştır. Strawinsky şu tezi koyuyordu: «Müzik yalından başka bir şey değildir». Kendini de bir yaratıcı, bir besteci olarak değil, değişik sesler üreten el sanatçısı olarak niteliyordu.

Yukarda bahsedilen konferansta Sovyet besteci Denissow şunu açıkladı: «Oniki-ton mü-zigi ve seri müzik, müzik sanatının yeni geliş-me aşamalarında normal ilerlemelerdir.» Bu ifade gerçekte, gerçekçi müziğin ses işlevleri-nin prensiplerinin gözardı edilmesini, tonal te-melden dönüşü, özün reddini, müzikte ulusal çehrenin ve ruhun bir kenara itilmesini ve her şeyden önce sağlıklı ideolojik özün çarpıtıl-masını savunmaktadır.

Bugün Sovyetler Birliği'nde ve diğer reviz-yonist ülkelerde öz ve biçim bakımından ABD'yi taklit eden türlü türlü topluluklar vardır. M. Gor-ki bir şey soruyordu: «Sanatın ustaları, kimin-lesiniz?» Bu revizyonist sanat ustalarının ve ele-başlarının halka karşı, devrime karşı, sosyaliz-me karşı oldukları açıktır.

Modern yozlaştırmanın ve modern bozma-nın karşısında, geleneklere sadık kalan ve halk-ların büyük yakınlığından yola çıkan, sosyalist gerçekçilik sanatı ve dünyanın bütün devrimci ileri sanatı durmaktadır.

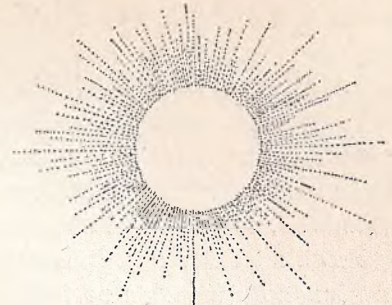
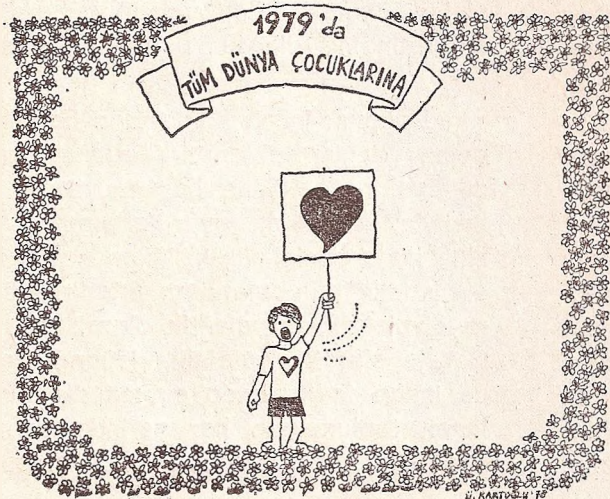
SEVERİM GECELERİ..

Geceler korkutmuyor beni
Karanlıklar..
Gidebilirim bakkala
Babam'ın sigarası kalmadığında.
Geçebirim mezarlık sokağından.

Severim geceleri babam evdedir.
Annem döner çamaşırdan
Yorgun ama güleryüzlü.

Abim gitmezse derneğe,
Veya dönerse erken
Bazen görünmez kişilerle
Kavga eder gibi
Coşkulu,
Bazen sakın,
Kitap okur.
Sevgi olur dizeler,
Dostluk olur,
Beraberlik olur,
Delinir dağlar, geçilir denizler.
Severim geceleri..

ALİ KÜÇÜKTOP

ÜMIT
KARACI
M.B.

lemesinin, varlıkların biçim değiştirmesinin bilimidir.

Hareket halinde bulunan ve tek tek cinslere ve türlere bölünen doğanın nesnel süreçleri kendi bünyelerinde taşıdıkları çelişki unsuru aracılığıyla, kendilerini evrim yolu ile daha farklı biçimlere dönüştürürler. Zorunlu bir gelişmenin sonucu olan (nesnelerin daha farklı bir duruma geçmeleri) hareket halinde bulunan doğanın, olağan bir ilerlemesidir. Doğanın hareketi, maddi süreçlerin, daha farklı bir duruma geçmeleri doğrultusunda bir gelişme; idealist mantığın itirazını kabul etmeyen, sonsuzluk içinde engel tanımaz bir gelişmedir.

İnsanların düşüncelerinden, fikirlerinden bağımsız olarak hareket halinde bulunan dış doğa ayrı öz ve biçimlere bölünmüş bir konumdadır. Dış doğada her varlığın temel biçimi uzayıp giden sonsuzluk ilişkisi içinde, zaman içinde var olmaktadır. Dış doğada her varlık farklı görünüme sahiptir, ancak farklı görünüme sahip bulunan dış doğanın bu durumu değişmez, ölü şeyler değildir. Dış doğanın maddi varlıkları zaman içinde var olur, çelişki ve evrim yoluyla biçim değiştirirler. Dış doğanın maddi varlıklarının, zaman (süre) içinde var olma durumları görelidir —bir durumdan başka bir duruma geçme anlamında görelidir—. Doğada varlıkların her biçimi, uzayıp giden boşluk içinde değişkendir. Engels Anti-Dühring'de «...her varlığın (maddenin) temel biçimleri uzay (sonsuzluk) ve zamandır (süredir)» der, hemen peşinden şunu ekler, «ve zaman dışında bir varlık, uzay dışında bir varlık kadar büyük bir saçmalaktır.»(*) Engels'in vermiş olduğu bu açıklama şudur; her madde zaman içinde var olabilir, zaman içinde var olan madde de uzayıp giden sonsuzluk içinde vardır. İşte bu, yazarın kem küm ettiği, ama açıklamasını vermediği «uzay ve zaman», «uzay ve zamanda değişmez hareket», mutlak gerçek, mutlak doğrudur. Bunu şöyle de ifade edebiliriz; zaman içinde var olan varlıklar görelidir, görelilik gerçeğinin toplamı bize mutlak gerçeği verir. Mutlak gerçek gelişmenin ve hareketin kesintiye uğramaksızın devam etmesidir.

Uzay ve zamanın, hareketin mutlak gerçek olmasında uyuşabiliyor muyuz sayın yazar?

Uzay ve zamana bağlı olarak ele alınması gereken bir nokta da, doğada ve toplumlarda egemen olan hareket yasası, aynı zamanda insan düşüncesinin de hareket yasasıdır. Yani düşünce biçimleri değişen dış dünyaya uygun olarak değişmek, bu gelişmeye ayak uydurmak zorundadır.

Bilgi teorisini çürük bir temel üzerine oturtan göreceli yazarlar, tartışmamızı tam biçimiyle genişletebilmek için, dış dünyayı, varlığı, maddeyi bir yana, ruhsal olanı, yani insan iradesini, düşüncesini bir yana koymak zorundayız. Çünkü insanların dış dünyanın, maddenin var oluşu düşünceye bağlı değildir, düşünce doğanın varlığını belirleyemez. Ama dış dünya, varlık, madde insanları ve düşüncenin varlığını belirlemektedir. Fikir, bilinç, düşünce, insana, insan doğasına, yani insanın bedensel örgütlenişine bağlı bir durumdur. İnsan çevresindeki olayları, dış dünyayı yeterli bir duyarlılığa sahip olan duyu organları ile anlayabilir ve nitekim de anlamaktadır. İnsan beyni bir maddedir ve insanla birlikte var olabilir. İnsan beyni ile düşünür, düşünen beyin dış dünyayı, maddeyi, varlığı düşünür. İnsan kendisi dışında hareket halinde nesneyi düşünme konusu yaptığında, düşünme konusu olan nesne kendi maddiliği ile insan beyni üzerinde etki yapar, insan beyni ise o nesneyi kendi hareketi ve gelişme sürecinde kavrar. İnsanın kavrayışı, kendisi dışında hareket halinde bulunan nesnenin zihne verdiği bir imgedir. Düşünceyi sadece beyin algılar, algı maddenin kendisinden algılanmıştır. Madde den algılanan algı ile madde, insan zihninde yaklaşık (yeterince tam, kesin) olarak yansıtılır.

İnsan kendisi dışında bulunan bir nesneyi düşünme konusu yaptığında, insan düşüncesi ile nesnenin var oluş durumu tamamen bütünleşmez. İnsan düşünme konusu yaptığı nesneden aldığı algıyla nesnenin kendisini yaklaşık (yeterince tam) olarak kavrar. İnsan düşüncesi nesnenin kendisinden yaptığı algıyla, nesnenin kendisini yaklaşık (tam) olarak yansıtır. Bir model tablonun kendisini yansıtır. Bir ressam resmin kendisini kopya eder. «...Bilinç... ancak varlığın bir yansısidir, olsa olsa yaklaşık doğru (yeterince tam olarak, kesin) bir imgedir» diyor, Lenin.(**)

Buradan, materyalist bilgi teorisine geçi-

(*) Friedrich Engels, Anti-Dühring, s. 116.

yoruz. Materyalist «bilgi teorisi»nde yazar bize şu açıklamayı veriyor:

«Madde hakkında bilğimiz mutlak olarak ve tamamen doğru değil, fakat göreceli (izafi) olarak doğrudur.» (Bora Dergisi, S. 1, s. 4)

Şimdi burada, bir kuşkucu ile, yani dış dünyanın, varlığın, maddenin duyu organlarımız üzerinde bıraktığı imgeyi, duyumları ile neseneden algıladığı algıya güvenemeyen bir şüpheli ile karşı karşıyayız. Buna karşılık bir örnek verelim, örneğimiz okuyucuya yabancı gelmeyecek, çünkü Engels, bilinemezciği savunan Kant'ı, Lenin de mahçılar tayfasından olan Çernov, Yuşkeviç ve yandaşlarını bu örnekle çürütmüştür.

«Kendinde-şey, bizim için-şey haline geldi, örneğin tarlalarda artık kıvılcık olarak yetiştirme zahmetine katlanmadığımız, çok daha kolay ve çok daha ucuza maden kömürü katranından elde ettiğimiz kök boyanın renklendirici maddesi alizarin..» (Lenin, Materyalizm ve Ampriokritisizm, s. 103)

Kök boyanın renklendirici maddesi olan alizarin'in maden kömürü katranından daha ucuza ve kolay elde edildiği olgusu kesin olarak, tamamen doğru değil mi? Bizim alizarin'in maden kömürü katranından elde edildiğine ilişkin bilğimiz kesin olarak, tamamen doğru değil mi? Yanıt ya yazar? Yetişin sayın mahçı Bay Çernov, Bay Yuşkeviç, göreceli kardeşiniz, yazarın sesine kulak verin!

Bir başka örnek. Madem bizim «madde hakkında bilğimiz izafi» o zaman Marks'ın artı-değer teorisi de «izafi», o zaman Marks'ın kapitalist toplumdan yaptığı algılar yanlış. Peki o zaman, Marks'ın artı-değer teorisi kapitalizmin kendisini yansıtmıyor. O zaman, Marks'ın artı-değer teorisinin bize verdiği uzlaşmaz sınıf karşıtlığını toplumda bulamayacağız. Peki o zaman sınıflar da yok. Öyleyse, sayın yazara soralım; nesnel gerçek var mı? Mutlaka «yok»tur. Çünkü sen izafisin, nesnel gerçeğin varlığına karar veremeyecek kadar bilinemezciisin, izafiler kesin yargıya varamaz, doğru bilimsel sonuçlar çıkaramaz. Mesela senin için Tanrı hem vardır, hem yoktur.

Marks'ın artı-değer teorisine gelince, bu teori bize kapitalist toplumun kendisini veriyor. Gerçek anlamda toplumda sınıf uzlaşmazlığının

hangi nedenlerden kaynaklandığını anlatıyor. Bu bize sefaleti, baskıyı, sömürüyü anlatıyor. Özel olarak Marks'ın artı-değer teorisi, genel olarak da bilgi teorisi izafiliğe indirgenemez. Bilgi teorisinin altında kuşku aranamaz. Bilgi teorisinin altında kuşku değil, bizim bilimize kaynaklık eden maddecilik, nesnel gerçeklik bulunur. Siz algılarınıza, dış dünyadan yaptığınız imgeye, duyumlarınıza inanmıyorsunuz, bilineemezciği savunuyorsunuz, onun için bizim size tavsiyemiz bilgi teorisinin altını eşelemeyin orada maddecilik var, kuşkuyu bulamayacaksınız. Siz kuşkuyu bilgi teorisinde değil, kafanızın içinde bulacaksınız, bundan emin olmalısınız.

Nasıl dış dünya hareket halinde bir madde ise, insanların bilinçleri dışında maddi bir gelişme gösteriyorsa, nasıl nesnel varlıklar sürekli bir değişme ve ilerleme içinde bulunuyorsa, bu olay bir nesnel gerçek ise, aynı biçimde Marks'ın teorisi de kapitalist toplumun kendisini yansıtır ve bu toplum koşullarına denk düşer. Nasıl ki, hareket halinde olan madde yadsınamıyorsa, Marks'ın teorisinin de kapitalist toplum koşullarına uygun düştüğü yadsınamaz bir gerçektir.

Aynı yazının dördüncü ve altıncı sayfalarında yazar, Marksizmin bize mutlak doğruyu vermediğini söylüyor.

Marksizm bize mutlak doğruyu, diyalektik olarak, bilim olarak verir. Hareketin yokedilemezliği, mutlaklığı doğrudur, hareketin uzay ve zaman içinde var olması da bir mutlak doğrudur. Karşıtların mücadelesi mutlak ve bu karşıtlıkların mücadelesi hakkındaki bilğimiz de mutlak. Su, oksijen ve hidrojenden oluşur, başka hiç bir bileşim bize suyu veremez. Bütün karşıtlıklar, nicel farklılaşmalar yolu ile mutlaka nitelik değişikliklerine uğrarlar, bu nitelik değişimleri ani sıçramalar, ani dönüşümlerle olur, toplumlar tarihinde bu kendisini devrim olarak gösterir, nitelik değişikliklerinin olmadığı hiçbir nicel farklılaşma söz konusu değildir, bu kesinlikle böyledir! Arpa tanesi, doğal gelişimi içinde toprağa düşer filiz olur ve başak durumunda farklı sayıda arpalar elde ederiz. Bu arpanın ilk oluşumu sırasında da böyle idi, arpa tür olarak ortadan kalkana kadar da bu gelişimi izleyecektir, vs. vs. Bunlar mutlak gerçeklerdir ve bu mutlak gerçekleri bize veren diyalektik de

(**) Lenin, Materyalizm ve Ampriokritisizm, s. 364.

mutlak doğrudur. Su, **normal şartlar altında** Doğu Perinçek doğduğu zaman da 100 derecede kaynıyordu, 1000 yıl sonra da 100 derecede kaynayacaktır, Çin'de de 100 derecede kaynar, kutuplarda da. Bu mutlak doğrudur; yazarımız isterse Aydınlik Gazetesi'nin yemekhanesinde suyu kaynatsın, orada da su 100 derecede kaynayacaktır. Zaten bunu bizim söylememize gerek yok. Mutlak gerçeği, mutlak doğruyu reddeden, bunu tamamiyle görelî doğru düzeyine indirgeyen görelî yazarımız, suyun 100 derecede kaynayıp kaynamadığı konusunda kafasındaki şüpheleri atabilmek için, mutlaka suyu birkaç kez kaynatmıştır, ama herhalde her seferinde yazarın derecesi bozuktur!

Bir başka yerde, duyularına, maddenin, dış dünyanın, kendisine verdiği imgeye, bilgisinin sağlamlığına güvenmeyen şüphecî yazar şu açıklamayı veriyor:

«Bu görüşü savunanlar (Üç Dünyacı Işıkcılar) doğrunun görelî olarak bilindiğini —siz bunu beynin nesneden yaptığı algıya güvenme kolarak anlayın— doğrunun yanlışla göre doğru olduğunu anlamamışlardır.» (Bora Dergisi, S. 1, s. 8)

Yazar, bize verdiği izafî açıklamalarla materyalizmden ayrılmış olduğunun farkında olması gerek, çünkü bu bay, bilgi teorisini çürük bir temelde, kuşkuculuk üzerine kurmuştur. Bu izafî yazarla anlaşılamadığımız temel nokta; yazarın maddeden yapmış olduğu algıya güvenmemiş olmasıdır. Algılara inanmamak, bilginin sağlamlığına inanmamak, düşüncemizin kaynağına, yani maddeye inanmamaktır. Düşüncemizin, duyularımızın kaynağı ise bilgimize temel olan nesnel gerçektir. Yazar bu nesnel gerçeğin varlığından dahi şüphe kapıyor, daha kendisi, bu konuda kesin bir kanıya varmış değil. Biz ise bizim duyularımızın, imgelerimizin dışında, ondan bağımsız olarak var olan dış dünyayı, hareket halinde madde olarak kabul ediyoruz. Maddelerin bizim bilincimizden bağımsız olarak gelişip, biçimlendiğini ve düşüncemizi, algılarımızı, nesnel varlığın beynimizdeki yansılarını olarak ele alıyoruz. Biz bilgimizin kaynağını tanıyoruz. Nesneden yaptığımız algılarla, nesneyi beynimizde yaklaşık (yeterince tam, kesin) olarak yansıtıyoruz. Özne ile nesne arasındaki ilişki doğru kurulduğunda bilinç varlığın kendisine denk düşer.

Yazar, düşünme konusu yaptığı maddenin hakkında kısmen bilgi elde edilebileceğini, maddenin yapısına ilişkin doğru tutumla, kesin bir düşünceye, bilgiye sahip olunamayacağını söylüyor. Maddenin kendisinden yaptığı algıya güvenmiyor, algı yaptığı maddenin altında şüphecilik arıyor, oysa biz izafî yazardan kendimizi şu noktada ayırıyoruz; maddenin kendisinden duyularımız ile algıladığımız algıların güvenilir olduğunu, çünkü algıların var olan maddeden algılandığını ve algımızın da nesnel bir gerçeği yansıttığını söylüyoruz. Maddenin kendisi hakkında yeterince yaklaşık, doğru, kesin bilginin elde edilebilirliğini savunuyoruz. İşte, aramızdaki çatışmanın nedeni bu!

Marksizmin karşısında bulunan, bilgi teorisini izafiliğe indirgeyen, mahçı Çernov'un sınıf kardeşi olan yazardan, bir alıntı daha yapalım:

«Bilgimiz düne göre daha doğrudur, yanlış bilgiye göre doğrudur, yanlış bilgi ile karşılaştırıldığı zaman, onunla mukayese edildiği zaman doğrudur.» (Bora Dergisi, S. 1, s. 4)

Yazarın sanki gözlerinde mertek var, kendisini maddî gerçeğe göre değil de, yanlışla göre uyduruyor. «Köpek efendisinde tanrısını görür», bizim yazar da yanlış bilgi ile «mukayese»ye geçtiğinde nesnel gerçeği görüyor. Bu durum bize yazarın kendisinin de idealist felsefe erhabı dediği, Dühring'i anımsatıyor. Dühring hemen hayalinde bir «plastik şematizasyon» çiziyor, daha sonra bunun üzerinde sözcük oyunlarına başvuruyor. Bizim yazar da hemen bir kalem oyunu yapıyor, yanlışla «mukayese»ye girişiyor. «Köpeğin efendisinde tanrıyı görmesi» gibi, yazar da yanlışta nesneyi görüyor. Kendi bilgisinin doğruluğunu yanlışla bakarak tayin ediyor. Ama bütün bunlar niye, buna neden gerek duyuluyor? Çünkü yazar nesnel gerçeği tanımıyor.

Biz algılarımızın doğruluğunu kanıtlamak, düşüncemizin doğruluğunu anlamak için bilgimize kaynaklık eden nesnenin kendisine başvururuz; nesnenin kendisinden algıladığımız bilgilerin hangi oranda eksik olduğunu, nesne ve algıların karşılaştırılması ile saptarız. Bizim nesneden aldığımız düşünce, bizimle bilinemezci arasında bir sınır çekecek biçimde yeterince kesin bir doğruyu verir.

Doğa, varlık, madde bizim bilincimiz dışında ve bizden bağımsız olarak varlığını sürdür-

rür. Dış dünya bizim dışımızda bulunan nesnel bir gerçektir. Aynı zamanda bizim dışımızda var olan nesnel gerçek bizim düşüncemizin, duygularımızın, algımızın kaynağıdır. İnsan düşüncesi maddi varlıkların zihin üzerinde bıraktığı (etkide bulunduğu) bir imgedir. İnsan düşüncesi bize nesnel varlığın varoluş biçimini yansıtır. O halde biz düşüncemizin doğruluğunu başkalarının düşüncesine göre tayin edemeyiz. Biz düşüncemizin kesin bir doğruluğunu tanıtlamak istiyorsak düşünme konusu yaptığımız madde ile ondan yaptığımız algıların uygun düşüp düşmediğini, maddeden alınan algılarla madde arasındaki ilişkiyi kurarak saptarız.

Yakayı ele vermiş olan görelî yazardan bir aktarma daha yaparak, kafasındaki bütün kuşukların yok olmasını sağlayalım. Yazar bize şu açıklamayı veriyor:

«Doğru ise yanlışla göre, onunla mukayese içinde doğrudur.» (Bora Dergisi, S. 1, s. 8)

Görüldüğü gibi yazar, sürekli rotasını yanlışla göre çiziyor. Fakat bu kişi buna neden gerek duyuyor? Karışık kafalı ve kuşkucu olduğu için; nesnel gerçeği yadsıdığından bu yolu seçiyor. Rus mahçılar «Plehanov'dan başka materyalist tanımaz.», «köpek efendisinde tanrısını görür», bizim yazarımız da yanlışta nesnel gerçeği bulur. Daha sonra da sözcük oyunu yaparak materyalist bilgi teorisini içinden çıkılmaz bir hale getirir, yanlış görüş sanki nesnel bir gerçekmiş gibi yazar, düşünceyi düşünce ile kıyaslar. Kendi doğrusunu nesnel gerçeğe, maddeye göre değil de başka düşünceye göre tayin eder. İşte bu safsatanın kendisidir!

Yazar karşısında yanlış düşünceyi görüp ve bu yanlış düşünceyi nesnel gerçek olarak dikkate alıp, kendi bilgisinin doğruluğunu da buna göre tayin ediyor. Esasında, yanlış düşüncenin nesnel gerçekle şu ölçüde veya bu oranda bir ilişkisi vardır, ama bu düşünce biçimi bize gerçeğin kendisini vermekten uzaktır, o halde yazarımız maddi gerçeğin kendisini vermeyen düşünce biçimi ile niye uğraşıyor, neden kendisini bu düşünce biçimine göre düzene sokmaya çalışıyor, en açık biçimi ile yazar nesnel gerçeğin varlığını burada yadsıyor. Açıktır ki, materyalizm düşüncenin düşünce tarafından belirlendiğini savunmaz, fakat yazırın yaptığı budur, o rotasını yanlışla göre tayin ederken, aynı zamanda maddi gerçeği yadsırken suç üstü yakayı ele verdi! Peki suçu ne? Suçu, düşün-

cenin yanlış düşünce tarafından belirlendiğini savunmasıdır. Bu bilinemezci mantığın, mahçuların «düşünce tasarrufu» ile olan yakın ilişkisi unutulmamalıdır.

Materyalizm, dış dünyayı, varlığı, nesnel gerçeği, insan düşüncesini belirleyen birincil etken olarak kabul eder. İmge, düşünce, fikir hareket içinde bulunan nesnel gerçeğin beynimize yansımasıdır. Algıların, bilincin kaynağı yanlış düşünce değil, maddi koşullardır. Herhangi bir doğa olayı veya bir toplum olayının kendisi hakkında doğru ve sağlam bilgiye sahip olmak istiyorsak o maddi olayın meydana geldiği koşulları, olayı doğuran nedenleri ve bunun dış ilişkileri dikkate alındığında olayı kendi koşullanmışlığı içinde algılarız. Bu olayın kendisinden yaptığımız algılarımız maddi olayın kendisini yeterince tam olarak yansıtır. Bu düşünme konusu yaptığımız maddi olay hakkında elde ettiğimiz yeterince sağlam bilgi bizimle bilinemezci izafi yazar arasında sınırları çeker. Şayet pratikte başarısızlığa uğrar, olayın kendisini amaç ve isteklerimize uygun olarak kullanamazsak, yani eldeki bilgilerimiz nesnenin kendisine denk düşmezse, burada elbette girişimlerimiz beyhude olacaktır. Çünkü burada nesnenin kendisi hakkında bilgilerimiz eksik, bölük-pörçük bir durumdadır yada yanlıştır. Bir nesnenin kendisini tanımak ve onu kendi amaçlarımız için kullanmak istiyorsak, o nesneyi kendi doğal özelliği (kendi varoluş sürecinde karşılıklı ilişkileri ve çelişkileri) içinde ele almalı ve bu temelde bir bilgilenmeye gitmeliyiz. Bu konuda elde ettiğimiz bilgilerin doğruluğunu karşımızdaki yanlışla göre değil, düşünme konusu yaptığımız madde ile kıyaslamalıyız. Bilincimiz yeterince tam olarak maddenin kendisini yansıtıyorsa, yani bilincimiz maddeye denk düşüyorsa onunla uygunluk içinde bulunuyorsa, burada bilgimizin sağlamlığına, algılarımızın doğruluğuna inanabiliriz ve inanmalıyız.

Materyalizm değişmez düşünce biçimlerini değişmez bilinç şekillerini, ebedi fikri kabul etmez, sadece ebedi olan, değişmez olan bizim bilincimizden bağımsız olan dış dünya, dış dünyanın sürekli hareket halinde bulunması, ve bu hareketin doğada, evrende kendisini çeşitli geçici biçimlerde ortaya koymasındır. Dış dünyanın ne başlangıcı, ne de sonu vardır. Sonsuzluk, ebedilik, görelî varlık biçimlerinin toplamıdır, görelî varlık biçimlerinin bütünü bize mutlak gerçeği, mutlak doğruyu verir.

Bizim duyularımızdan bağımsız hareket halinde gelişme ve değişme içinde bulunan dış dünya, maddi varlık biçimleri değişince, insan da kendini bu duruma uydurmak, dış doğa ile uyum halinde bulunmak zorundadır. Bunu gerçekleştirebilmek için de değişen varlık biçimlerine göre düşüncesini değiştirmek ve geliştirmek zorundadır. Zaten insan algıyı değişme içinde bulunan maddi varlıktan yapmaktadır. İnsan düşüncesi de algı yaptığı madde ile tümüyle bütünleşemez, insan imgesi ile maddeyi tüketemez, imge maddeyi kendinden emin bir biçimde yeterince kesin olarak beyinde yansıtır.

Materyalizm ve Ampiriyokritisizm adlı eserinin 145'inci sayfasında «Marks ve Engels'in diyalektik materyalizm'i» diyor, Lenin, «elbette ki, göreciliği kapsar, ama ona (göreciliğe indirgenemez; yani diyalektik materyalizm, bütün bilgilerimizin bu gerçeğe yaklaşmasının sınırlarının tarihsel görelliği anlamında kabul eder.»

Yazar, Engels'in ve Marks'ın diyalektik materyalizmini göreceliğe indirgedi. Elbette bu durumda kesin sonuçlar çıkarmıyacaktır. Daha sonra da düşüncenin, bilginin doğruluğunu saptamak için, nesneye değil de, yanlışla mukayeseye geçecektir. İşte bu kuşkuculuk ve öznelciliktir. Kuşkuculuktur, çünkü, nesneye başvuramaz, öznelcidir, çünkü kendini sadece yanlışla sınırlar.

Görelilik, görelî gerçek, görelî doğru nedir? Şimdi de bunu elimizden geldiğince anlatalım. Lenin, Materyalizm ve Ampiriyokritisizm'de şunları söylüyor:

«... Rus mahçuları, görelilik ile diyalektik arasındaki ilişkiler sorununu açık ve dolaysız terimlerle koymaktan korkarlar yada koymayı bilmezler. Boğdanov'a göre (ve bütün mahçılara göre) bilgilerimizin göreliliğinin tanınması, mutlak gerçeğin her türlü kabulüne kapılarını kapatır. Engels'e göre mutlak gerçek görelî gerçeklerin bütünleşmesinin sonucudur. Boğdanov görecidir, Engels ise diyalektikçi...» (Siyahlar Lenin'in)

«...insan düşüncesi, kendi doğası gereği, bize mutlak gerçeği, görelî gerçeklerin bir toplamından başka bir şey olmayan mutlak gerçeği verebilme yeteneğindedir ve verir de. Bilimlerin gelişmesinin her yeni aşaması, bu mutlak gerçek toplamına yeni tohumlar ekler, ama her türlü bilimsel önerme gerçeğin sınırları görelidir,

bilimlerin ilerlemesi sırasında bazen genişler, bazen daralır.» (s. 141-142)

Materyalizm görelî gerçeği kabul eder ve göreliliğin anlamı şudur; insan düşüncesinin dışarısında var olan madde hakkındaki bilgimiz yaklaşıktır, bilgimizin belirli bir sınırı vardır ve bilimin her yeni adımı, maddenin özellikleri ve gelişimi hakkındaki her yeni bilgi bizi bir önceki sınırdan çıkarır ve yeni bir sınır içerisine sokar, yani madde hakkındaki bilgimiz sürekli değişir ve gelişir. Görelilik sadece ve sadece bunu kapsar, yani şeyler hakkındaki bugüne kadar elde ettiğimiz bilgiler ile şeylerin bütününde, bizim düşüncemizden bağımsız, objektif olarak var olan nitelikler ve bileşimler arasındaki mesafe sürekli değişir. Fakat edindiğimiz kadarı ile bu bilgiler bize mutlak gerçeğin zihnimizdeki yansıması olan mutlak bilgiyi, mutlak doğruyu verir. Görelilik sadece bilgimizin, mutlak bilgimizin sınırlarına ilişkindir.

Bizim görelî yazar, diyalektiği de zerrece kavramamış, mutlak olanın yerine göreliyi koyduğu gibi, burada da görelî olanın yerine mutlağı koymuş:

«... Yanlış ve doğru, Marksizm ve revizyonizm zıtların birliğini oluştururlar. Doğru olan her yerde yanlış, Marksizm olan her yerde revizyonizm vardır. Biri olmazsa diğeri de olmazına da imkan yoktur...» (Bora Dergisi, S. 1, s. 7)

Bir kere daha tekrar edelim; hareket, değişim ve gelişim mutlaktır, sonsuz zaman ve sonsuz uzay içerisinde hareket kendisini, belirli sonlu biçimlerde ortaya koyar. Zıtların birliği ve mücadelesi vardır, zıtların birliği görelidir, izafidir, geçicidir, zıtların mücadelesi ise mutlaktır. Zıtların birliğinin göreliliği de mutlaktır ama zıtların birliği yani bir bütünün iki zıt yönü sürekli birlikte bulunmazlar. Zıtlar bir birlik durumundan mücadeleleri sonucu başka bir belirlenime geçerler. Eğer zıtların birliği mutlak olsa idi, bugün burjuvalar ile proleterlerin mücadelesini değil de köleler ile köle sahiplerinin mücadelesini izleyecektik. «Marksizm ve revizyonizm zıtların birliğini oluşturur». Bu doğrudur, ama zıtların birliği durumu geçicidir. İdealizm ile materyalizm ancak kapitalist ve sosyalist toplumlarda zıtların birliği durumunu oluştururlar. Komünist toplumda materyalizm vardır, idealizm yoktur, revizyonizm yoktur. Marksizm proletaryanın ideolojisi, idealizm ise burjuvazinin ideo-

lojisi. Yani revizyonizmin, idealizmin sınıfsal kökleri vardır ve bir hakim sınıfın damgasını taşırlar. Burjuvazi sınıf olarak ortadan kalktığında kesinlikle revizyonizm de ortadan kalkacaktır. Bizzat siz, kendiniz sınıfsız bir toplum için mücadele ettiğinizi söylüyorsunuz —biz buna inanmıyoruz—. Komünist toplumda Marksizm vardır. Yaşama tarzı olarak doğayı değiştirme tarzı olarak, düşünsel olarak, diyalektik vardır. Ve sizin La Fonten'in kargalarını bile güldüren anlayışınıza göre, «revizyonizm olmadan Marksizm olamayacağına» göre, komünist toplumda revizyonizm de, idealizm de olacaktır ve bu ideolojinin kökleri, yani burjuvazi de var olacak, sınıflar da var olacaktır, sınıflar olmadan, burjuvazi olmadan idealizm, revizyonizm söz konusu olabilir mi? Peki, öyleyse ne için mücadele ediyorsunuz sayın yazar? Anlaşılan mah öğretili, göreceli yazarımız çelişkinin çözümünden de bihaber!

Yazar biraz felsefe yapayım demiş, yüzüne gözüne bulaştırmış. Yazarın bilgi teorisine girmesindeki amacı, sadece parti içinde burjuvazinin varlığını meşrulaştıran revizyonist tezine ideolojik kılıf hazırlamak.

Kapitalist ve sosyalist toplumda «iki çizgi mücadelesi»; sosyalist yol ile kapitalist yol, burjuva ideolojisi ile proletarya ideolojisi arasındaki mücadele doğrudur. Evet, sosyalist toplumda da bu doğrudur, çünkü burjuvazi tüm bir geçiş dönemi boyunca vardır, sınıflar da vardır ve idealizmde vardır. Sosyalist dönem boyunca, ta ki, sınıflar ortadan kalkıncaya dek idealizmle materyalizm arasında ideolojik mücadele sürecektir —diğer mücadelelerle birlikte— ve Marksistler idealizmi ve idealizmin köklerini ortadan kaldırmak için mücadele edeceklerdir, ama bu mücadele sadece ve sadece kendisine marksizmi, diyalektik materyalizmi, bilimi klavuz edinmiş proletarya partisinin önderliği altında olacaktır. Bu, proletarya partisinin içinden, reformist, oportünist, revizyonist düşüncelerin, unsurların çıkmayacağı anlamına gelmez. Bu tür unsurlar ve burjuva ideolojisi her zaman proletarya partisinden çıkacaktır ve parti bu unsurlarla mücadele içerisinde, bizzat onlardan arınarak güçlenecektir. Ancak böyle bir parti; kendi içerisinde tek bir ideolojinin, marksizmin hakimiyetini sağlamaya çalışan ve sürekli burjuvaziye, burjuva ideolojisine ve onun farklı görünümüne karşı bizzat kendi içerisinde dahi bir

parti sınıfsız toplumu hedefliyebilir. Bu olmadan proletarya partisi, hiçbir zaman kendi adına layık bir parti olamaz ve hiçbir zaman sınıfsız toplumu hedefleyemez, bırakın sınıfsız toplumu hedeflemeyi, devrimi bile gerçekleştiremez. Bu konuda Lenin'in şu sözleri daha da açıklayıcı olacaktır:

«Saflarında reformistler, menşevikler bulundukça —der Lenin—, proleter devrimini muzaffer kılmak, bu devrimi korumak **imkansızdır**. Bu, aslında apaçıktır, ve Rusya'nın ve Macaristan'ın tecrübesi ile açıkça doğrulanmıştır... Rusya'da birçok defalar öyle güç durumlar ortaya çıktı ki, eğer menşevikler, reformcular, küçük-burjuva demokratlar partimizde kalsaydı, Sovyet rejimi muhakkak devrilirdi... Herkesin kabul ettiği gibi, İtalya'da, devlet iktidarını ele geçirmek için proletarya ile burjuvazi arasında kesin savaşlar yakındır. Böyle bir anda partiden ihraçları mutlak zorunlu olan yalnız menşevikler, reformcuları, turatistleri kovmak yetmez; duraksamaya eğilimli olan ve reformcularla «birliği» bozmamak için bunları bütün önemli mevkiilerden uzaklaştırmakta duraksama eğilimi gösteren kusursuz komünistleri de partiden çıkarmak yararlı olabilir...» (Leninizmin İlkeleri, s. 110-111, Lenin'in «Özgürlük Üzerine İkiyüzlü Söylevler» adlı makalesinden aktaran Stalin)

Burada bizim amacımız, göreceli yazarımızın «yaptığı gibi», «parti içinde iki çizgi mücadelesi» tezinin ideolojik köklerini koymaktır. Bu tezin geniş bir eleştirisi, daha farklı bir platformda verilecektir.

Sonuç olarak; bilinemezci yazar, süngüyü takip, siberden geçmiş, siperden materyalist bilgi teorisine karşı kuşku taşları atıyor. Bizim «proleter devrimci» gazete ve dergiler «üç dünya»cı Çin revizyonizmine karşı, revizyonist Brejnev ve Tito'ya karşı bangır bangır bağırırken, materyalist bilgi teorisine karşı kuşku taşları atan oportünist Doğu Perinçek'e karşı tek bir çatlak ses dahi çıkarmadılar. Hemen her konuda bir fikir yürüten bu gazete ve dergiler materyalizme karşı girişilen saldırıya neden cevap vermediler? Neden tek bir çatlak ses dahi çıkarmadılar? Kendisine Marksist-Leninist diyen herkes materyalizmi savunmalıdır. Marksist-Leninist olmanın ölçütü budur.

Her zaman güçlü bir ses haykırmalıdır; YAŞASIN MARKS VE ENGELS MADDECİLİĞİ, diyel!

İstanbul'dan Bir Grup Devrimci

Burjuva ve revizyonist sanat mitolojiye neden muhtaçtır?

CAN ŞAHAN

Bilimin gelişmesi nasıl ki üretici güçleri geliştiriyorsa, üretimdeki bir gereksinme de bilimsel teknik gelişmeyi görölmedik oranda devrimcileştirir. İnsan düşüncesinin gelişmesi, üretim bilim ikilisine sıkı sıkıya bağlıdır.

Bir bizon öküzünün kızgın saldırısından kendisini korumak için kahramanlık gösteren, yada yeni bir teknikle dokuz başlı canavarı öldürerek obanın kızlarını kurtaran Oğuz Kağan, yada isterseniz küffarı yığıtçe öldüren Dedem Korkut kahramanı, yazılı edebiyatın olmadığı bir dönemde olağanüstü abartılarak mit haline getirilir.

Mit spesifik bir fonomendir. (Yapay bir olgudur.) Doğanın insan üzerindeki egemenliğinin son derece fazla olduğu bir dönemde, insan güçsüzlüğünün dile getirilmesidir. Mit aynı zamanda Antik çağın ilkel kabilelerinin kolektif bir imgeleminin ürünüdür. Onların ahlaki, dini, artistik ve estetik değerleri ile doğayı ve nesneleri kavrama yetilerini, esin ve tasarımlarını yansıtır.

Mitlerin gerçeklik payı çok düşüktür, alabildiğine abartılmış motiv ve şekilleri yansıtır. Fakat doğa üzerindeki insan egemenliğinin sağlanması (artması) ile pesmistik (karamsar) mitler, optimist (iyimser) mitlere dönüşürler; sonrada yok olurlar. Pesmistik mitler doğa olaylarının şiddetli tahrip edici gücü karşısında karamsarlığı, optimist mitler bu güce karşı koymayı öğrenmeye başlayan insanın iyimserlik felsefesini yansıtır.

Bugün bütün gericiler pesmistik mitlere, yada mitlerin pesmistik yorumuna katılırlar. Miti toplumun psikolojik hayatının temeli olarak ele alan Nietzsche'nin düşüncelerine faşistler sahip çıkmıştır. Bu ekonomiyi sanatla özdeşleştiren fütürizme de sahip çıkan faşizmin

kitle ruhu anlayışını gösteriyor.

E. Kasirery sanatın sembollerle açıklanışı gibi (episto - sembolist) bir teoriyi savunmuştur. Graudy, Fişher gibi burjuva estetikçileri mitolojiyi insan hayatının zorunlu şartı ve mit ile sanatın eşit olduğunu savunurken hiç de bilgisizliklerinden dolayı yanılgıya düşmemişlerdi.

Bu gerici düşüncelerinden dolayı (yanlış hatırlamıyorsam Fransız Komünist Partisi (FKP)'nden bile atılan) Graudy «Tanrıya inanlanlarla komünistlerin ileriye dönük bir mücadelesinde birleşmeleri»ni savunmuştur. Düşüncelerinde mistisizmin ve karamsarlık felsefesinin bu derece geliştiği Graudy, bu mistisizmine mitologyayı temel edinmiştir.

Bugünün Rusyasında mistisizmin en büyük kalemlerinden biri olarak ün yapan Dostoyevski'nin propagandası ile kovboy filimleri ve dinin adaletli yorumunun birlikte, sanat arenasına çıkması boşuna değildir. SBKP yöneticileri buna dayanarak, yediyüz milyon katolığın başkanı (eski papayı kutlamazken) Poionya'lı sözde ilerici papa Paul'ü kutladılar. Bu katolik ezilenlerin beyinlerini sınıf mücadelesine karşı «adaletli» bir şekilde tumturaklaştırdığı için, bir kutlama ödülüydü. Tüm «adaletli» ve adaletsiz papalara lânet olsun! İran'da TUDEH'in Humeyni'ye karşı izlediği politika hiçte farklı değildir. Böylece «Komünistlerle dincilerin..... birliği» modern estetikçilerin arzulayıp da bulamadıkları tarihi bir fırsattır.

Aslında, Bilim - Üretim ve Bilim - Üretim ile kitle yaratımı arasındaki diyalektiğin bir kenara atılması anlamına gelen, modernist akımın tasarladığı eski mitlerle bugünküleri özdeşleştirme ve bunu da sanatsal yaratımcılığın temel line koymak, mistikleştirici bir faaliyetin en gözle görünür yanıdır.

Ayrıca toplumsal hayatın kolektif fantazisi olarak gelişen sanat kültür yerine ilkel tasarımlar, toplumsal eylem yerine mitolojinin bireysel kahramanlıklarını koymak, gerici reformist-anarşist-toplumsal eylemin, ilkel tasarımların boyutlarını çok aşan bir olgu olduğu düşünülürse, bu eylemin korkusunu çekenlerin, bütün gerici sınıfların yaptığı gibi, geçmişin küflü karanlıklarına sarılmaları oldukça olağandı. Ve sorunun can alıcı tarafı da burasıdır. Burjuva revizyonist toplumun yaşaması ve başarısı için, Napolyon'un paraya ihtiyacı kadar, üç defa mistisizme muhtaçtırlar. Oysa, üzerinde ısrarla durarak söylenmelidir ki, **SANATSAL ELEŞTİRİNİN SINIRLARINI SİYASAL EYLEME KADAR GENİŞLETEN KİMSE PROLETER SANATÇIDIR.**

Dahası, tarihin nesnesini ve bu nesnenin bilinebilirliğini hiçe sayan episto-sembolist (bilginin sembollerle açıklanması) ve sanatsal yaratıcılığı, bir dönemin sınırları içinde donduran modernist-burjuva akım, tarihsel gerçeklikten en az «M».«İ» «T»! kadar uzaktır. Ve bu, tari-

hin nesnesinin yani hareketin baskı ve işkence altında lime lime edilmesidir. Hiç yoksa mitoloji, bir dönemin sanatsal gerçekliğini yansıtırken, bu, **SOSYALİST SANATIN EVRENSEL KARAKTERİ OLAN REALİZME TABAN TABANA ZİTTİR.**

Kısacası bu sosyalist sanatın, proleter kültürün, onun tarihselliğinin, toplumsallığının, diyalektik ve realizminin yerine, anti-historizm (tarihe karşıcılık), mistisizm, irrasyonel (akıl dışı), ve irrealist (gerçekçiliğe karşı) sanatın konmasıdır.

Mitoloji bir bakıma realizmin karşıtıdır.

Sanatın kendi iç otonom (özerk) gelişmesi vardır. Bunun için mitoloji ideo-estetik (estetik düşüncesi) olarak günümüze kadar ulaşmıştır. Sosyalist gerçekçiliğin mitolojiye hiç ihtiyacı yoktur; fakat nesnel bir sanatsal yaratım olduğundan veya ideo-estetik bir gerçeklik olduğundan, optimist (iyimser) mitlere —ki gelişme belirtirler— ya da mitlerin optimist yorumuna baş vurur. Bu onun tarihsel ayıklamacı karakteridir.

devrim tarihinde bu ay

■ DÜNYA PROLETARYASININ YÜCE ÖNDERİ LENİN 21 OCAK 1924'TE ÖLDÜ

21 Ocak 1924, dünya proletaryasının yüce önderi ve öğretmeni Lenin'in ölüm günüdür. Sovyetler Birliği Komünist Partisi (Bolşevik) Tarihi şunları yazıyor: «Önderimiz ve öğretmenimiz, Bolşevik Partisinin yaratıcısı Lenin, 21 Ocak 1924'de Moskova yakınlarında Gorki kasabasında öldü. Bütün dünyadaki işçi sınıfı, Lenin'in ölümünü en acı bir kayıp olarak karşıladı. Lenin'in cenaze töreninin yapıldığı gün, uluslararası proletarya beş dakikalık bir iş bırakımı ilan etti. Demiryolları, imalathaneler, fabrikalar tamamen durdu. Lenin toprağa verilirken, bütün dünyanın emekçi halkı, bir baba ve öğretmen, en iyi arkadaşları ve savunucuları için duydukları büyük üzüntü içersinde ona saygılarını sundular.

Lenin'in ölümü, Sovyetler Birliği işçi sınıfının Leninist Parti etrafında daha da sağlam bir şekilde toplanmasına yol açtı. O yaşlı günlerde, her bilinçli işçi Lenin'in, vasiyetlerinin uy-

gulayıcısı olan Komünist Partisi'ne karşı bağlılığını dile getirdi. İşçilerden Parti Merkez Komitesine Partiye alınmaları için binlerce dilekçe geldi. Merkez Komitesi ileri işçilerden gelen bu hareketi benimsedi ve siyasi bakımdan ileri olan işçileri kitle halinde Parti saflarına kabul etti. Onbinlerce işçi Partiye girdi; bunlar, Partinin davası, Lenin'in davası uğruna canlarını vermeye hazır kimselerdi. Kısa zamanda 240.000'i aşkın işçi Bolşevik Partisi saflarına katıldı. Bu işçiler, işçi sınıfının en ileri, en bilinçli, en devrimci, en yiğit ve en disiplinli kesimiydi. Buna Lenin kaydolması adı verildi.

Lenin'in ölümünün yarattığı etki, Partimizin kitlelerle olan bağlarının ne kadar sıkı olduğunu ve Leninist Partinin işçilerin yüreklerinde ne kadar yüce bir yer tuttuğunu gösterdi.

Stalin yoldaş Lenin için yas tutulan günlerde, SSCB Sovyetler İkinci Kongresinde Parti adına şu andı içti:

«Biz komünistler özel bir hamurdan yoğrulmuş insanlarız. Biz özel bir iplikten dokunmuşuz. Biz, büyük proleter stratejistin ordusunu, Lenin yoldaşın ordusunu oluşturanlarız. Bu ordunun bir ferdi olmanın onurundan daha büyük bir şey yoktur. Kurucusu ve önderi Lenin yoldaş olan Partiye üye olmaktan daha yüksek bir şey yoktur...

«Lenin yoldaş bizden ayrılırken, Parti üyeliği yüce sıfatını yüksekte tutmamızı ve saflığını korumamızı öğütledi. Lenin yoldaş, emrini şerefle yerine getireceğimize söz verimiz!..

«Lenin yoldaş bizden ayrılırken, Partimizin birliğini gözümüzün bebeği gibi korumamızı öğütledi. Lenin yoldaş, bu emri de şerefle yerine getireceğimize söz verimiz!..

«Lenin yoldaş bizden ayrılırken, proletarya diktatörlüğünü korumamızı ve güçlendirmemizi öğütledi. Lenin yoldaş, bu emri de şerefle yer-

ne getirmek için hiçbir çabayı esirgemeyeceğimize söz verimiz!..

«Lenin yoldaş bizden ayrılırken, işçi-köylü ittifakını var gücümüzle kuvvetlendirmemizi öğütledi. Lenin yoldaş, bu emri de şerefle yerine getireceğimize söz verimiz!..

«Lenin yoldaş bize, ülkemiz milletlerinin gönüllü birliğini koruma zorunluluğunu, Cumhuriyetler Birliği çerçevesi içinde onlar arasında kardeşçe bir işbirliği sağlamamanın zorunluluğunu bıkmadan, usanmadan defalarca belirtmişti. Lenin yoldaş bizden ayrılırken, Cumhuriyetler Birliği'ni sağlamlaştırmamızı ve geliştirmemizi öğütledi. Lenin yoldaş, bu emri de şerefle yerine getireceğimize söz verimiz!..

«Lenin, Kızıl Ordu'yu güçlendirme ve geliştirmenin Partimizin en önemli görevlerinden biri olduğunu bize defalarca belirtmişti... Öyleyse yoldaşlar, Kızıl Ordu ve Kızıl Donanmamızı güçlendirmek için hiçbir çabayı esirgemeyeceğimize söz verelim...

«Lenin yoldaş bizden ayrılırken, Komünist Enternasyonal'in ilkelerine bağlı kalmamızı öğütlemişti. Lenin yoldaş, bütün dünya emekçilerinin birliğini, Komünist Enternasyonal'i güçlendireceğimize, bu uğurda canımızı esirgemeyeceğimize söz verimiz!..»

Bu, Bolşevik Partisi'nin, anısı çağlar boyu yaşayacak olan önderi Lenin önünde verdiği sözdü.

Şair Mayakovski «Lenin Destanı»nda Sovyetler Birliği Prezidyumu'nda başkan Kalinin'in, Lenin'in ölüm haberini Prezidyum üyelerine duyuruşunu şöyle anlatıyor:

«1924 yılının 22 Ocak günü

Oturup gülüşüyor,

şakalaşıyor,

ayak üstü görüşülüyor

önemsiz işler.

Artık başlama zamanıdır,

gecikiyorlar.

Kongre heyeti

tam değil?

Ne oldu? Neyi bekler?

Prezidyum üyelerinin gözleri

kırmızı

bayrak süslü localardan, yüzleri beyaz,

Kalinin'e ne oluyor?

titriyor elleri...

Felaket mi? Yok canımı!

Ya da... Hayır, bu olamaz! olamaz!

İniyor kafamıza

yüksek tavan.

Başlar eğildi,

duvarlar üstümüze üstümüze yürüyor

Tüm avize ışıkları

kararmış gibi

bir an

gün ışıkları

söndü,

sönüyor.

Şimdi

versizdir bu sesi

Kongre ziline,

çalıp çalıp

boğuluyor zaten

kendi sesiyle

Zayıf anını yendi

ayağa kalkıyor

Kalinin

Fakat... gözyaşını

yutamaz ki,

bıyığı ile

İşte,

şıp! şıp!

yanağından akıyor,

sivri sakalının

ucunda

parlıyor yaşlar.

Düşünceleri karıştı, kafası

çatlıyor

Şakağında

atıyor güm güm kan,

kopacak damarlar:

«Dün saat altıyı elli geçe

yoldaş Lenin'i kaybettik»

diyor.

O yaşlı gün yüzyıllar boyunca yaşlı bir efsane gibi kalacak.

Umutsuzluk, yeis

eritti demiri bile

bolşevikle rüzgarda titreyen

yaprak

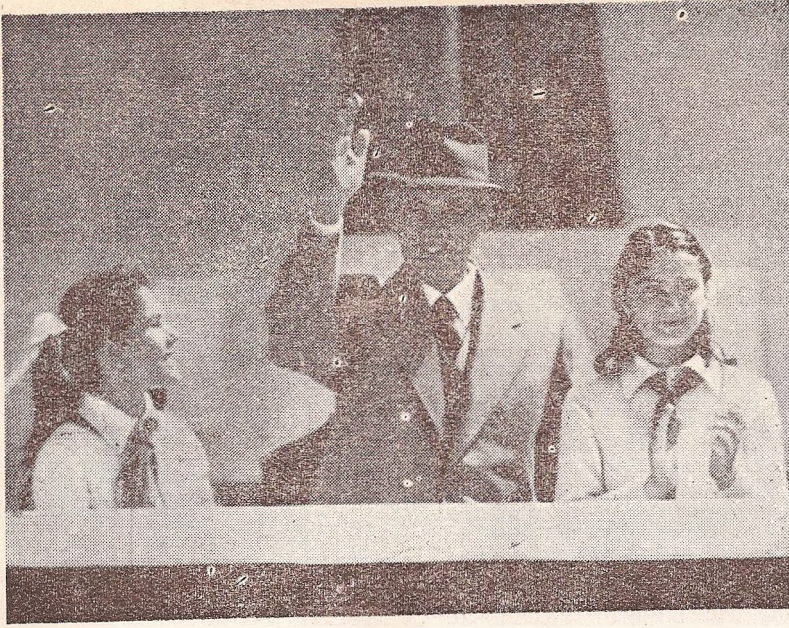
gibi inledi,

hep bir ağızdan.

Anlayalım, arkadaşlar,

bu nasıl oldu?

diye.»

■ 11 OCAK 1946'DA ARNAVUTLUK, HALK CUMHURİYETİ OLDUĞUNU İLÂN ETTİ

11 Ocak 1946 Arnavutluk halkının, kendi seçtiği temsilcilerinden, Arnavutluk'un Halk Cumhuriyeti olarak ilân edilmesini istemelerinin sonucu, Kurucu Meclis'in, halkın iradesine uygun o'arak Arnavutluk'un bir Halk Cumhuriyeti olduğunu ilân ettiği tarihtir. Bugün kurucu Meclis Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti'ni ilân etmiş ve başında Enver Hoca yoldaşın bulunduğu yeni hükümeti seçmiştir. Daha sonra Parti, hükümet tarafından hazırlanan Anayasa tasarısını bütün halkın tartışmasına sunmuş, iki aydan fazla süren tartışmalar son derece verimli olmuş ve halk kitlelerinden gelen öneriler Anayasa'nın devrimci muhtevasının güçlendirilmesine yaramıştır.

Arnavutluk halkı başında Enver Hoca yoldaşın bulunduğu yenilmez silahı olan Parti'si önderliğinde, dünya devrimlerine şanlı ve onurlu bir sayfa açmıştır. Gerek devrim öncesinde, gerek devrim sürecinde ve gerekse devrim

sonrasında Arnavutluk halkının devrime bağlılığı, kararlılığı ve azmi, ifadesini Partisi AEP'de bulmuştur. AEP ile Arnavutluk halkı arasındaki birlik gerçek bir komünist birliktir. Parti tarihi, Halk Cumhuriyetinin ilânı günlerine ilişkin olarak, halkla partisi arasındaki bağı şöyle açıklıyor: "Kurucu Meclis yeni Anayasayı kabul etti. Görevini tamamlayan Kurucu Meclis, Arnavutluk Halk Cumhuriyetinin en yüksek iktidar organı olan Halk Meclisine dönüştürüldü.

Yeni demokratik Anayasa, elde edilen tarihi zaferleri belirtiyor ve halk iktidarının kurulmasından sonra ülkenin siyasi ve iktisadi düzeninde meydana gelen değişiklikleri onaylıyordu. Ülkenin sosyalizm yolundaki ilk gelişme sürecini yansıtıyor ve daha da ileri iktisadi ve sosyal değişiklikler için yeni ufuklar açıyordu.

Anayasa, en başta, halk iktidarının yapısı ve faaliyetlerinin temel ilkesini şöyle tespit etmekteydi: "İktidar halktan doğar ve halka aittir."

Arnavutluk halkı ve Partisi arasındaki sarsılmaz, çelik birliğin ve komünist ilişkinin bir ifadesi olan Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti, bu yapısının

doğal bir sonucu olarak hiç bir tehdide boyun eğmemiş ve sönükleşmemiştir. Onun bu tutumu her zaman dünya emperyalistlerinin, revizyonistlerinin yüreğinde bir korku yaratmıştır.

Dün Alman ve İtalyan faşistlerine, yerli burjuva diktatörlüğüne, daha sonra Yugoslav ilhak özemleri ve Sovyet tehditlerine nasıl cevap verdiğyse, Arnavutluk halkı bu gün de 3 Dünyacı Çin revizyonist yönetiminin tehditlerine karşı kendi sarsılmaz birliğini öylece korumaktadır. Arnavutluk halkının kendi gücü, Çin revizyonist yönetiminin ekonomik ablukasını etkisiz kılmakta ve Arnavut halkının bu kararlılığı bütün emperyalistler ve karşı devrimcileri daha da telaşlandırmaktadır.

■ MUSTAFA SUPHI VE 14 YOLDAS. 29 OCAK 1921'DE ALCAKÇA KATLEDİLMİŞTİ...

Türkiye Komünist hareketinin önderi, TKP'nin kurucularından ve ilk başkanı olan Mustafa Suphi 1883 de Giresun'da doğdu. İstanbul'da hukuk mektebini, Paris'te siyasal ilimler okulunu bitirdi. Paris'ten İstanbul'a döndüğünde öğretmenlik ve gazetecilik yaptı. 1913 de Sinop'a sürüldü. Bir yıl sonra Rusya'ya gitti. Marksist görüşleri bu dönemde oluştu. Çarlık Rusyasındaki esir Türkler arasında 3 yıl çalıştı. 1917 Ekim devriminden sonra Moskova'ya geçti. Yeni Dünya adlı gazeteyi Türkçe olarak çıkarttı. 1918 Türk Sol Sosyalistleri 1. Kongresinin toplanmasını sağladı ve Komünist bir örgüt kurulmasının karara bağlandığı kongrede Mustafa Suphi merkez bürosu başkanı seçildi. Stalin'in başında bulunduğu Doğu Halkları Merkezi Bürosunun Türk bölümü başkanlığını yaptı. Çeşitli uluslararası toplantılara ve III. Enternasyonalin 1919 da yapılan ilk toplantısına Türkiye delegesi olarak katıldı.

Mustafa Suphi'nin başkanı ol-

duğu merkez bürosu, Anadolu'nun içinde bulunduğu koşulları göz-önüne alarak TKP kongresi toplantısını acil bir görev olarak görüyordu. Bu doğrultudaki çabalar başarıya ulaştı ve 10 Eylül 1920 tarihinde TKP'nin 1. kongresi Bakû'da toplandı. Kongre Anado-

lu'nun çeşitli bölgelerinden ve göçmen Türklerden 16 ayrı grubu bir araya getirdi. 51 delegenin Anadolu'dan geldiği kongreye toplam 74 delege katıldı. Türk Komünist gruplarının bir tek parti çatısı altında birleştirilmesinin kabul edildiği kongrede Mustafa Suphi Parti Başkanı, İstanbul delegesi olan Ethem Nejat ise Parti Genel Sekreteri seçildi.

TKP 1. kongresinde Komünintern'e, Rus Komünist Partisi (B) Merkez Komitesi'ne ve Lenin'e gönderilen telgraflarda şöyle deniyordu:

"Türk Komünist örgütlerinin 1. kongresi, Türk işçi ve köylülerinin örgütlü bir birim halinde dünya proleter ailesine gireceklerinin ve doğuda sosyal devrim için gerçek olanaklarla yepyeni bir yol açılacağına göstergesi olacaktır.

III. Enternasyonal'in şanlı bayrağı altında olgunlaşan Türk Ko-

münist örgütleri, şimdi, Türkiye'de ezilen yığınların güçlü partisi haline gelmekte ve sosyal devrimi zafere götürme yolda en büyük fedakârlıkları yapmaya hazırlanmaktadır."

İşgal şartları altında yaşayan, Anadolu'nun çeşitli bölgelerinden ve Rusya'daki göçmen Türklerden 16 ayrı grubu birleştirerek TKP'nin kurulmasını sağlayan ve onun ilk önderi olan Mustafa Suphi, Ankara hükûmetinin çağrısı olarak Anadolu'ya gelirken, 29 Ocak 1921'de Trabzon açıklarında 14 yoldaşı ile birlikte hunharca katledildi. Mustafa Suphi ve 14 yoldaşını katledilişlerinin 58. yılında saygıyla anıyoruz.

Bugün bir çok temel konuda olduğu gibi, komünistlerin birliği sorununda da Mustafa Suphi'nin soruna eğiliş, ele alış ve çözüme vardırıışındaki ML tutumu, komünistlere örnek olmalıdır.

K A L B İ M

Göğsümde 15 yara var!
Saplandı göğsüme 15 kara saplı bıçak!..
Kalbim yine çarpıyor
Kalbim yine çarpacak!!!
Göğsümde 15 yara var!
Sarıldı 15 yarama
kara kaygan yılanlar gibi karanlık sular!
Karadeniz boğmak istiyor beni,
boğmak istiyor beni
kanlı karanlık sular!!!
Saplandı göğsüme 15 kara saplı bıçak.
Kalbim yine çarpıyor,
kalbim yine çarpacak!..
Göğsümde 15 yara var!..
Deldiler göğsümü 15 yerinden,
sandılar ki vurmaz artık kalbim kederinden!
Kalbim yine çarpıyor,
kalbim yine çarpacak!!!
Yandı 15 yaramda 15 alev,
kırıldı göğsümde 15 kara saplı bıçak...
Kalbim
kanlı kızıl bir bayrak gibi çarpıyor,

ÇAR-PA-CAK!!
NAZIM HİKMET

■ 20 OCAK 1902 BÜYÜK DEVRİMCİ ŞAİRİMİZ NAZIM HİKMET'İN DOĞDUĞU GÜNDÜR

İnsanlığa armağan ettiği ürünlerle sadece halkımızın değil, bütün dünya halklarının devrim gelişimlerinde derin izleri olan büyük devrimci şairimiz Nazım Hikmet 20 Ocak 1902'de doğmuştur. Ne yazık ki, bu güne dek, proleter devrimci kadroların kültürel hantallığının da etkisiyle, Nazım Hikmet mirası, revizyonist bir abluka altına alınmıştır. Nazım Hikmet'in bıraktığı eşsiz devrimci mirasın gerçek sahibi, proleter devrimcilerdir. Nazım Hikmet'in adı üzerinde sürdürüle gelen revizyonist yağmaya karşı mücadele, bütün proleter devrimcilerin önemli bir görevidir. Dergimiz Güney önümüzdeki sayılarda Nazım Hikmet'e ilişkin olarak üzerine düşen görevi yerine getirmeye çalışacaktır.

yayınlar kültür sanat olayları haberler

YAYINLARDA

PROLETAR DEVRİMİ KÜLTÜR MÜCADELESİNDE
güney

■ «ALMANYA'DAN BİR GRUP HK TARAFTARI» İMZALI MEKTUP VE HK'NİN İLGİNÇ SANSÜRÜ

11. sayımızda "Almanya'dan bir grup HK taraftarı" imzalı bir mektup yayınlamıştık. Mektuplarında bu arkadaşlar "Güney içinde süren mücadelenin proleter yanına sahip çıkıyor ve destekliyoruz. Güney'i geniş halk kitlelerine ulaştırmada size yardımı devrimci bir sorumluluk olarak görüyoruz" diyorlardı. Biz bu mektubu bazı bakımlardan değerli bulmuş ve elimizde Güney'i coşkuyla destekleyen yığınla mektup varken, bu mektubu yayınlamıştık. İlkin, bu arkadaşlar Güney'in bütününe değil, "onun içindeki bir yanı" proleter görüyor ve bu gözlemlerine rağmen "Güney'e yardımı devrimci bir görev sayıyoruz" diyorlardı. Biz bu iki tutumun bir arada bulunmasını, ayrılık noktalarının değil, birlik noktalarının ön plana çıkarıldığı, grupçu olmayan bir tutum olarak değerlendirmiş ve olumlu bulmuştuk. Ve yine bu arkadaşlar yurdumuzdaki grupçuluğun köruk odağı HK gazetesinin taraftarları idiler. Tutumları bu ne-

denle de ayrıca bir önem göstermekte idi.

Bilindiği gibi Güney'in 10. sayısıyla birlikte, HK gazetesi, anti-marksist muhtevallı, grupçuluk hırsıyla yoğrulmuş, alelacele karışılma telaşı içinde bir yazı yayınlamış ve dergimizi "devrime zararlı" ilân etmişti. Biz bu yazıyla HK'nın, taraftarlarına "Güney'i okumama" sinyali yaktığını belirtmiştik.

Geçtiğimiz ay içinde Almanya'daki arkadaşlardan, dergimize yoladıkları ve 11. sayımızda yayınladığımız yukarıda söz konusu edilen mektupları üzerine bir açıklamaya aldık. Aynı açıklamayı HK'ya da ilettiklerini belirtiyorlardı. HK bu açıklamaya 138. sayısında özel ve gerçevelli bir yer verdi. Ne var ki bizce çok aşıkâr olan bazı nedenlerden ötürü bu arkadaşların mektubundan bazı bölümler sansür edilerek yayınlandı.

Biz, bu arkadaşların açıklamalarının üzerinde durmanın ve düşünmelerini istediğimiz bir-iki noktaya işaret etmenin yararlı olacağına inanıyoruz. Eğer arkadaşlar, bu işaret ettiğimiz noktalar üzerinde devrimci bir sağduyuyla dururlarsa, bir önceki tutumlarının daha devrimci olduğunu, şimdiki olumsuzluklarının ise, bizim daha önce belirttiğimiz HK'daki "sinyalin" bir koşullaması; devrimcileri birbirine düşman kılan grupçuluk koşullaması olduğunu anlayabileceklerdir.

1— Önceki mektubunuzda HK siyasetine bağlı devrimciler oldu-

ğunuzu belirtiyor ve bunun yanısıra bulunduğunuz bölgede, işçiler arasında devrimci yayınların okunması ve tartışılmasına çalıştığınızı; yurdumuzda çıkan devrimci yayınlara destek olmayı devrimci bir görev bildiğinizi söylüyordunuz. Şimdi ise bunun tersi bir tutumdasınız. Yani Güney'i artık kendinize yollamamamızı söylüyorsunuz. Bundan kazançlı çıkacak olan kimdir? Kendinizin de belirttiğiniz gibi "bölgenizde zayıf olan" proleter devrimciler mi "kuvvetli olan revizyonistler ve sosyal faşistler" mi?

2— Yolladığımız açıklamada "savunduğunuz gibi HK gazetesi GÜNEY için, okunmamalı sinyali yakmamıştır" diyorsunuz. Oysa mektubunuzun bir başka yerinde "Artık Güney'i dağıtmayacağız, bize yollamayın" diyorsunuz. HK açıklamanızı yayınlarken ilk cümleye yer verdiği halde 2. cümlenize sansür uygulamış. Bu sansür gerçekten HK'nın sizin bu tutumunuzu olumsuz bulduğundan mı kaynaklanıyor? Yoksa olumsuzluğu gerçek bütün devrimcilerce aşıkâr olan bu tutumunuzu alttan desteklediği halde, yayınlamak cesareti gösteremeyip, sansürüyle, masumiyet taktiği mi uyguluyor? Eğer savunuyorsa neden açıkça söyleyemiyor, eğer olumsuz buluyorsa neden bu yanınızı açıkça eleştirmekten kaçınıyor?

4— Bugün Güney dergisinin Almanya'nın birçok bölgesinde okunduğunu, aboneleri olduğunu, belli konularda siyasi görüş farklı-

hklarımız olmasına karşın devrimci grup'arca militanca desteklendiğini biliyorsunuzdur. Devrimcilerin devrimci yayınlara karşı gösterdikleri bu militanca dayanışma mı birliğe hizmet etmektedir? Yoksa sizin, "Parti Bayrağı" altına gelmez isek "Güney'i dağıtmayacağız" diye nitelediğiniz tutumunuz mu?

5— Sizin devrimci güçlerin (en azından söylersek halk güçlerinin) birliğinden, anti-faşist, anti-emperyalist birliğinden ve giderek ideolojik birlik ortamı yaratmadan anladığınız şey eleştirirsiniz, tartışmasız bir birlik midir?

6— Eğer sizin birlik anlayışınız eleştirirsiniz ve tartışmasız bir birlik ise; birkaç ay önce "artık siyasi inşasının tamamlandığını, bütünlüklü çizgisinin ortada olduğunu" söyleyen HK'nın şimdi en temel konularda bir iç tartışma arefesinde olduğu şu günlerde, sizin bu tartışmasız ve eleştirirsiniz birlik anlayışınız yeni düşmanca ayrılıklara hizmet etmeyecek mi?

7— Bizim bütün içtenlikli devrimci yakınlaşmaları desteklememizin bir ifadesi olarak mektubunuza yer vermemizi, HK, istismar ve öküz altında buzağı arama mantığıyla "grup bahğı" avlama" diye niteliyor. Arkadaşlar, sizin "grup"tan anladığımız nedir? Aynı görüşteki devrimcilerin ideolojik birliği ve ortak mücadelesiyse evet grubuz. Eğer HK'nın anladığı gibi devrimcilerin birbirine düşmanlık odakları ise, hayır grup değiliz. Öyle görülüyor ki HK'nın Güney için "grup bahğı" nitelemesi sizi de "grupçu" bir duyguyla kugatıyor. Bize soruyorsunuz: "Siz grup hevesi güdüyorsanız, niye açıklamıyorsunuz?" Biz de size soruyoruz: Yığınla temel meselede sizin görüşlerinizi hatalı buluyor ve bu hatalı buluşta bizim aramızda ideolojik bir bütünlük varsa, ve bunu devrimci kadrolara en demokratik bir biçimde yansılıyor ve tartışılmasını istiyor isek bu sizi neden böyle celâllendiriyor;

neden soruna niteliğinden, kapsamından değil de, kılıfından yanaşıyorsunuz?

8— "Biz 9. sayıya kadar Güney'in içinde var olan mücadeledeki proleter yanı destekliyoruz" diyorsunuz. Şimdi artık Güney'in tutumunu, gazeteniz HK gibi devrimci bulmuyor "devrime zararlı" görüyor desteklemediğinizi belirtiyorsunuz? Sizin mantığınıza göre 9. sayıdan sonra Güney'e egemen olan, 9. sayıya dek gelen devrimci olmayan yandır. Siz gerçekten bu söylediklerinizde içten misiniz, yoksa HK gazetesinin gözünüzü karartışı mı gerçeği görmeyi engelliyor? Sizin 9. sayıya kadar Güney'de gördüğünüz "iç mücadeledeki proleter yanı" nedir? Yılmaz Güney'in temsil ettiği ise, 9, 10. sayıdan sonra dergimize bütünüyle egemen olmuştur. Yılmaz Güney'in yazılarını da sansür etmeye kadar işi vardırırlarsa, onların bugünkü konağı Aydınlık saflarıdır; Eğer bu ikisi de değilse, bizim de bilmediğimiz bir tespitiniz var. Yoksa siz, Y. Güney'in 10. sayıdan sonra görüşlerinin değiştiği gibi bir iddia içinde misiniz?

Hayır arkadaşlar, gerçek şu ki HK gazetesinin grupçu körtüğü küçük burjuva esintisini 10. sayıdan sonra Güney'e de çevirdi ve bu da sizin içinizdeki küçük burjuva duyguları Güney'e karşı ateşlendirdi. Unutulmasın ki yıkılacak olan grupçuluk; gelişecek olan devrimcilerin birliğidir.

■ PARTİZAN'da «GÜNEY'e Açık Mektup»; DEVRİMCİ HALKIN BİRLİĞİ'nde «GÜNEY'in Çağrısı Üzerine» BASLIKLARIYLA İKİ YAZI YAYINLANDI

Geçen sayımızda Partizan dergisinden arkadaşların dergimize bir açık mektup ilettiklerini duyurmuş ve konuya ilişkin olarak

kısaca görüşümüzü belirtmiştik. Söz konusu açık mektup Partizan'ın 4. sayısında yayımlandı. "Aydınlık, Halkın Kurtuluşu ve Halkın Birliği Gazetelerinin Derginize ve Derginizi Vesile Ederek Marksist-Leninist Harekete Yöneltiltiği Saldırlara Zorunlu Bir Cevap" başlığı taşıyan yazı, adından da anlaşılacağı gibi, daha çok, geçmişin ve günümüzün siyasi değerlendirmeleri üzerine Partizan'dan arkadaşların HK, HB ve Aydınlık'a bir cevap niteliği taşıyor. Arkadaşlar ayrıca Güney'in siyasi devrimci ilişkin bazı tespitlerinin kendi düşünceleri temelinden eleştirisini getiriyorlar. Biz, gerek yazının yayınlanmaz öncesinde bize de iletilmiş olmasının ve gerekse de, en sert siyasi eleştirileri getirmiş olmalarına karşın arkadaşların yazısının devrimciler arasındaki tartışma ortamını zedeleyici bir yanı olmadığını görüyoruz. Birlik noktalarının bilinciyle, ayrılık noktalarını tartışma çabasının bir örneği sayıyor, ve arkadaşların eleştirilerini saygıyla karşılıyoruz. Biz ideolojik birliğe gitmede en önemli devrimci silahın, birlik noktalarının bilinciyle ayrılık noktalarının tartışılması olduğunu defalarca belirttik. Topyekün karacalma ve yoksayma; ya da kör göz teslimiyet ve tapınmacılığın devrimci tutumlar olmadığını, idealizmin bir ifadesi olduğu kavranmadığı sürece, grupçuluk öldürücü darbeler yemeyecektir.

Güney dergisinin getirdiği görüşlerle, Partizan'ın görüşlerinin karşılaştırılmalı okunmasını, sağlıklı bir değerlendirme için yararlı görüyoruz. Bilinçli bir kavrayış, aynı konuya ilişkin farklı görüşlerin bilgisini taşıyan bir kavrayıştır. İnandığı görüşlere ilişkin değişik eleştirilerin farkında olmayan, kendi görüşlerini eleştirilmeler temelinde özümleyemeyen kişi sadece bir papağandır. Böylesinden devrimci değil, Lenin'in değımiyle sadece "odun" olur.

Partizan'dan arkadaşlarla görüş

farklılıklarının tartışılması, birlik noktalarının bilinci içinde sürecektir. Güney, ideolojik birliğe giden yolda bu silahın öneminin bilincindedir.

Devrimci Halkın Birliği'nde yayınlanan "GÜNEY DERGİSİ'NİN ÇAĞRISI ÜZERİNE" başlıklı yazıya gelince: bizce iyi niyetlerine sonuna kadar inandığımız bu arkadaşların yazıları aceleye getirilmiş bir yazıdır. Bunun doğal bir sonucu olarak da Devrimci Halkın Birliği'nden arkadaşlarımızın yazılarında bir takım bariz "dil sürçmeleri" "bilinç sürçmeleri" içine düşmektedir. Onların bu tutumunu bazı olumsuz sonuçlara gebeceğiz. Biz bu nedenle Devrimci Halkın Birliği'nde yayınlanan yazının, üzerinde durmak ve uyara-çağımız birkaç noktada arkadaşların düşünmelerini istiyoruz. Yine biz inanıyoruz ki bu arkadaşlar uyardığımız noktalar üzerinde devrimci sağduyuyla biraz dururlarsa, olumsuzluklarından arınacaklar, Aydın'ın Halkın Kurtuluşu'nun, Halkın Birliği'nin sekte, kavrayışsız, grup çıkarı gözetken devrim güçlerini bölücü, kadrolar arasında düşmanlık körükleyen, kendinden başkasını gözü görmeyen ve bu nedenlerle de Marksizm değil idealizme hizmet eden tutumlarının az da olsa kendi üzerlerindeki olumsuz etkilerinden, (yani kısaca, ortamın kendi üzerlerindeki olumsuz etkilerinden) arınacaklardır.

Uyaracağımız noktalar öz olarak şunlardır:

1) Arkadaşlar, yazınızı aceleye getirdiğinizi söylüyoruz. Bu nedenle de yazınız bir yığın özensizlik ve dil sürçmeleriyle doludur. Bu "dil sürçmeleri"ni, niyetleri "özü altında buzağı aramak" olan küçük burjuva tekkeler kötüye kullanabilir. Yine ayrıca bu "dil sürçmeleri" yeni sempatizan kadrolarda yanlış ve ters bir etkilendirme doğurabilir. Bir örnek vermemiz gerekirse: Diyorsunuz ki "Parti sorunu ve bu soruna bağlı

olarak bir dizi meselenin doğru çözümünün, ülkemizdeki sınıf mücadelesini zafere ilerletmek için tayin edici öneme sahip olduğu, bu sorunun çözümünün gündeme geldiği ve kavranması gereken temel halkayı teşkil ettiği bütün yurtseverlerin üzerinde birleştiği bir tespittir." Yani Parti sorununu "yurtseverlerin bir sorunu"na indirgiyorsunuz. Yurtseverlerin bütünü belki anti-emperyalist bir platformda birleştirilebilir, proletaryanın devrimi ve partisi sorununda değil. Yani proletaryanın partisi sorunu yurtseverlerin değil komünistlerin üzerinde birleştikleri bir sorundur. Biz, sizi bu dil sürçmesine götüren şeyin ne olduğunu biliyoruz. Sadece kendinizi marksist görüyor dışınızdakileri sadece "yurtsever" görüyorsunuz; eh, parti sorununun hayati bir sorunu olduğunu dışınızda da söyleyenler olduğu için, ölçüyü "yurtseverlikten" tutuyorsunuz. Arkadaşlar, Mustafa Suphi TKP'nin inşası sırasında "16 komünist grubun birliği"nden söz ediyordu. Sosyal devrim temelinde oluşturulan bu birlikle partinin temeli atılmıştı. Yani, sizce M. Suphi kendi dışında da komünist görmekle oportunistlik mi yapıyordu; yoksa grubun değil devrimin menfaatleri açısından bakarak komünistlerin birliğine mi hizmet ediyordu? Devrimcilerin birliğinin her zamankinden daha önemli olduğu şu dönemde, grupçuluğu sadece kelime olarak mahkûm etmek yeterli değildir. Bunu grupçuluğun körüklenme odağı olan HK da yapıyor. Bizce yapılacak olan grupçuluğun her alanındaki sonuçlarıyla (ve ilkin kendimizden başlayarak) mücadele etmektir.

2— "Birçok grup içinde komünist çizgiler bulunmaktadır" "Proleter devrimcilik çok merkezli (gruplar merkezli) bir yapı göstermektedir" gibi sözlerimizi ele alıyor ve bizim 1 den fazla komünist siyaset bulunduğu, bulunabi-

leceğini düşündüğümüzü söylüyorsunuz. Bizce söyleneni kavrayamayan bir yorumlayış içindedir. İlk, elbetteki birden fazla grup içinde komünist çizgi bulunmaktır. Eğer öyle değilse, Parti için devrimcilerin birliğinden niye söz ediyorsunuz. Siyasi devrim anlayışındaki yanlış etkilendirmeler yada, farklı tespitler, bir kişinin komünist olmadığına kanıt edilmemelidir. İlk, ölçütü sosyal devrim olarak ele almamız gerekir. Biz diyoruz ki bu nedenle birden fazla grup içinde proleter devrimcilik, bugün için mümkündür. Bunun açıklamasını da daha önceleri uzun boylu yaptık. Bugün proleter devrimciliğin partili devrimcilğe eşit olduğu bir dönemi değil, objektif olarak gruplar döneminin yaşandığını belirttik. Parti sosyal devrim ve buna bağlı olarak siyasi devrim anlayışlarındaki birliğin simgesi ve merkezidir. Şimdi, farklı siyasi devrim anlayışları içindeyiz ki, farklı gruplar var. Biz bu nedenle diyoruz ki, sosyal devrim anlayışları temelinde, komünistler alabildiğince eylemde birleşmeli ve bu birlik içinde siyasi devrim anlayışlarındaki ayrılıkları tam demokratik şartlarda tartışarak ideolojik birliğe, bütünlüğe doğru yürümelidir.

Tek doğru sözü ancak böyle netlik kazanır ve ortaya çıkabilir. Eğer sosyal devrim anlayışında bir ayrılık varsa, zaten devrim için ideolojik birliğin en temel çıkış noktası ortadan kalkar ki, aramızda da "birlik" diye bir sorunumuz olmaz. Biz sizin bu noktalarda yer yer bilinç düzeyinde, yer yer de grupçuluk anlamında olumsuz eğilimleriniz bulunduğu işaret ediyoruz. Yine ayrıca bizim "proleter devrimcilik çok merkezli (gruplar merkezli)" derken, hem HK'nın siyaseti (siyasi tespitleri) hem de bizim siyasi tespitlerimiz proleter devrimci tespitlerdir dediğimiz anlaşılmalıdır. Ama böyle anlıyorsunuz. İki ayrı şey aynı anda

yanlış olabilir, ama aynı anda doğru olamaz. Bu açık bir gerçektir. Eğer HK "faşist diktatörlük" diyor biz "anti-demokratik, gerici burjuva diktatörlüğü" diyorsak, ikisi de doğrudur dediğimizi mi sanıyorsunuz. Hayır arkadaşlar, bizim dediğimiz bu değil. Sözgelimi HK, birçok temel siyasi tespitinde proleter devrimci değildir. Ve fakat, (daha önceleri de açıkladığımız bir çok nedenden ötürü) onun içinde, saflarında da proleter devrimciler bulunmaktadır. Siyasi devrim anlayışları bizden farklı olmakla birlikte bu böyledir. Ve biz bundan ötürüdür ki "proleter devrimcilik çok merkezlidir" diyoruz. Siz ise bunu "birden fazla proleter devrimci siyaset olduğunu" iddia ettiğimizi söylüyor ve bizim doğru olduğuna inandığımız bu teşhisimizi ML dışı ilân ediyorsunuz. Eğer biz sizin bu "ilân" anlayışınızı doğru bulsak, sizin içinizden de proleter devrimciliğin mümkün olamayacağını söylememiz gerekmez miydi?

3— Arkadaşlar, niyetiniz ne denli iyi olursa olsun, yazınız bu ve bunun gibi olumsuzluklar taşımaktadır ki, biz bunları gideceğinize inanmaktayız. Çünkü bunlar kemikleşirse daha kötü sonuçlar doğuracak olan olumsuzluklardır. Biz asıl olarak yazınızda bir başka olumsuzluğa değinmek istiyoruz. Güney dergisinin üstüne yayınlanan yazılar içinde sizin yazınızın diğerlerinden farkı, "kültürü kavrayışımız"a ilişkin olarak da görüş belirtmenizdir. Bizce bu ilk elde olumlu bir durumdur. Şimdiye kadar değişik gruplar Güney'e ilişkin tavırlarını sadece, Güney'in siyasi devrim'e ilişkin tespitlerine göre düzenlediler. Ve kendi anlayışlarında olmadığımız, çeşitli konularda farklı siyasi tespitlerimiz olduğu için de bizi "devrim dışı" "devrime zararlı" "anti-marksist" "aydın oyalanması" v. b. ilân ettiler. (Sadece Partizan'dan arkadaşların yanıtının, yine

salt siyasi devrime ilişkin bir değerlendirme olmakla birlikte, yıkıcı olmayan, dostça ve sağduyulu niteliğini belirtmeliyiz.)

Sizin yanıtınızın diğerlerinden farkı "kültüre ilişkin kavrayışımız" da değerlendirme konusu kılmanızıdır. Buraya kadar güzel, fakat iş sizin kültürü değerlendirme anlayışınıza gelince tehlikeli bir olumsuzluk göstermektedir. Bizce bu konuda, en azından Devrimci Halkın Birliği saflarındaki kültür konusunda bilgili arkadaşlarla dialog kurulmuş olsa idi, yazıyı yazan arkadaş siyaseti adına böylesi bir olumsuzluğu sergilemeyebilirdi. Çünkü yazı en temel doğruları akıl almaz bir bilgisizlikle reddetmektedir. Sırf diğer gruplardan farklı olarak, kültür kavrayışımıza da eleştiri yöneltbilmiş olmak için bu olumsuzluk sergilenmemeliydi. Öyle ki yazınızdaki kültür önerisi en kabala anlamıyla dahi daha baştan bütün ustaları ve marksist kültür kuramcılarının düşüncelerini ML dışı ilân etmektedir. Bu konuda uzun boylu yazmaya, yanıtlamaya gerek yok. Konuya ilişkin klâsikleri dahi biraz karıştırırsanız, yanıltığınız noktaları anlayacaksınız. Biz yanılmanızın bilinçli olmadığına, bilgisizlikten kaynaklandığına inanıyoruz.

Siz "Proleter devrimci kültür cephesi" derken bizim son derece hatalı olduğumuzu ve bu nitelemeyle sorunu "ML siyasi hattan soyut olarak ele aldığımızı" söylüyorsunuz. "Çünkü" diyorsunuz "MDHD mücadelesi içinde proletaryanın kültürünü kavratmayı esas alarak, bunu halk kültürü yerine getirmek hatalıdır." "Çünkü" diyorsunuz, "bugün kurulması gerekli kültür cephesinin yurtsever temelde olması gerekir."

En temel ve önemli bir konuda çok ayrıntılı bir işten söz ediyor-muş gibi nasıl böyle kolayca görüş ithal ediyor ve bunun ML görüşler olduğunu iddia ediyorsunuz? Arkadaşlar, kültür ne demektir?

Hangi sınıflar hangi kültürü temsil eder? Proleter devrimciler ve proleter devrimci mücadele hangi sınıfın kültürünü temsil eder? Proleter devrimciler ve proleter devrimci mücadele hangi sınıfın kültürünü temsil eder? Proletarya partisi hangi kültürü temsil eder? Proleter devrimci mücadelede, proletaryanın, devrimin çeşitli aşamalarında siyasi devrime yönelik olarak, ve bunun menfaatleri gereği çeşitli sınıflarla kurduğu ittifaklar, bu sınıflarla ideolojik ittifak mı demektir? "ML ideolojinin önderliği" diyorsunuz, bu önderlik nasıl oluşur, onun dayanağı nedir ve varlığı kendini neyle kanıtlar? Devrim önderleri ve Marksist kültür kuramcıları "Proleter devrimci kültür" derken ne anlatmıştır, hiç mi düşünmediniz? Biz "Proleter devrimci kültür" derken neyi anladığımızı birçok yazımızda etraflıca belirttik. Proleter devrimci kültür hangi temelde, hangi miras üzerine var edilir; mücadele hattı nedir; gelişimi ve işlevi nedir...? Çeşitli sayılarda bu sorulara yanıt bulabilirsiniz.

"Özde proleter yani uluslararası, biçimde ulusal" bir kültür. Bütün önderlerin ve Marksist kültür kuramcılarının konuya ilişkin görüşlerini niteleyen bu cümle doğruluğunu sonuna kadar savunduğumuz ve savunacağımız bir anlamla sahiptir.

Devrimin çıkarlarının gerektirdiği zaman ve oranda diğer sınıflarla ittifaklara girmek (sözgelimi küçük burjuvaziyle), onların ideolojileriyle (sözgelimi küçük burjuva ideolojisiyle) proleter ideolojiyi ittifak içinde ele almayı mı gerektirir? Proleter devrimci kültür, çeşitli sınıfların kültürüne karşı en şaşmaz kıstasları uygular. Onların halka ve insanlığa zararlı olan yanlarıyla mücadele eder, kadrolar ve yığınlar üzerindeki olumsuz etkilerini silmeye çalışır; onların olumlu yanlarıyla, zenginlikleriyle bütünleşir. Bu

yaklaşımın proleter devrimcilerin kistası, marksist eleştiridir.

Proletaryanın mücadele hattı proleter devrimci mücadele, proletaryanın kültürü proleter devrimci kültürdür. Demokratik halk Devrimi halk güçlerinin demokratik halk iktidarına yönelik mücadelelerinin bir toplamıdır ve fakat proletarya bu mücadele hattında ideolojik ittifaklara girmez tam tersine onları kendi ideolojisi (ML ideoloji) ve kendi kültürü (proleter devrimci kültür) ile etkiler, bunun mücadelesini verir. İşte proleter devrimci kültür cephesi, böyle bir mücadele mevzisi. Proleter devrimci kültür cephesini güçlü bir devrim mevzisi kılma mücadelesi onun için bütün proleter devrimcilerin ortak ve son derece önemli bir sorunudur.

Kısaca, arkadaşlar, biz küçük burjuvazi ile devrimin çıkarları gerektirdiği zaman ve oranda aynı cephede olabilir ve fakat küçük burjuva ideolojisiyle aynı cephede olamayız diyoruz. Siz bunun tersini mi iddia ediyorsunuz? Biz, hayata bakış ve varediş yöntemimizin, Marksist eleştiri ve sosyalist gerçekçilik olduğunu, kültürel birliğin bu temelde olması gerektiğini söylüyoruz; siz bunun tersini mi iddia ediyorsunuz?

Devrimci Halkın Birliği'nden arkadaşları yazılarına ilişkin olarak açık uyaracağımız noktalar esas itibarıyla bunlardır. Diğer noktaları yazıya dökmeyi gereksiz görüyoruz. Hatırlatacağımız bir durum da şudur ki, belli konulardaki yazıları kadrolar önüne çıkarmadan, üstünde karşılıklı tartışma olanağı variken bunu kullanmak, en azından bazı aksaklıkların baştan engellenmesini önlemektedir.

■ YAYIN HAYATINDA YENİ BİR DEVRİMCİ DERGİ

Kava'nın ilk sayısı geçtiğimiz ay (Aralık) içinde yayınlandı. Daha

önce bir buroşürle devrim ve mücadele anlayışını öz noktalarıyla duyurmuş olan Kava, yeni bir devrimci dergi olarak yayına başlamış bulunuyor. Kava'nın çıkışı zorlu bir mücadelenin sonucudur ve bu dergi açıktır ki yayınına da zorlu şartlarda sürdürecektir. Belirli siyasi görüş farklılıklarını, devrimciler arasında düşmanlık nedeni olarak ele alan, demokrasi mücadelesini devrim mücadelesinin ufku içinde değerlendirip kavrayamayan, gözleri grupçuluk ihtiraslarıyla kararmış olanlar Kava'nın yayınından elbetteki coşku değil, grupçu hırslarıyla duyacaktır. Biz Kava'ya zorlu mücadelesinde başarı diliyoruz. İçinde bulunduğumuz ortam anti-faşist, anti-emperyalist, anti-sovenist ve hertürlü sömürü ve zulme karşı olan bütün halk güçlerinin ve devrimcilerin omuzdaşlığını, eylem birliğini, birlikte mücadelesini son derece önemli bir sorun kılmaktadır. Devrimci güçlerin arasındaki bazı siyasi tespit farklılıkları ancak ve ancak sıcak eylem birliği temelinde ve tam demokratik tartışma koşullarında devrimci bir çözüme varabilecek ve bu da devrimciler arasındaki ideolojik birliğin oluşmasının tek ve en temel yolu olacaktır.

En azından söylersek: devrimci yayınlar arasındaki bazı görüş farklılıklarının, bu dergilerin kendilerini tehit eden şartlara karşı ortak mücadelesini aksatan bir özellik taşıması sadece ve sadece faşizme hizmet eder. Ne yazık ki yurdumuzda devrimci yayınlar arasında bu anlamdan olarak da

yoğun bir olumsuzluk ve grupçuluk rüzgârları esmektedir.

Kava işte böyle bir ortamda yayınına başladı. Bu nedenle biz diyoruz ki Kava'dan arkadaşların önünde bu anlamdan olarak da bir mücadele hattı bulunmalıdır.

İlk sayısının ilk yazısında çıkış şartları özetle şöyle belirtiliyor: "...Halkımızın kazanmış olduğu her mevziden, Milli Kurtuluş ve halk demokrasisi uğruna yararlanacak, bu mevzilerin bir tekini bile mücadelesiz terk etmeyecek olan KAVA'nın, yayın hayatı boyunca Milli Kurtuluş, Halk demokrasisi ve sosyalizm propagandası yapacak, halkımızın mücadelesini ilerletmeye çalışacaktır.

KAVA, kapitalist - emperyalist ve sosyal emperyalist sistemin için deki buhranın derinleştiği, çelişkilerin keskinleştiği, bu buhranın sömürge ve bağımlı ülkeler üzerindeki etkisinin giderek büyüdüğü, bu ülkelerdeki halkların emperyalizme, sosyal emperyalizme ve onların işbirlikçilerine karşı mücadelesinin giderek yoğunlaştığı, buna bağlı olarak, ülkemiz Kürdistan'da da Milli Kurtuluş ve halk demokrasisi mücadelesinin yükseldiği, bu mücadele içinde proletaryanın dünya görüşünün etkinliğinin arttığı şartlarda yayın hayatına giriyor. Dünya çapında, emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı mücadelenin kabardığı ve yükselen emperyalist savaş tehlikesi yanında, devrim akımının halâ esas olduğu dünya somutunda; dünya devriminin bir parçası olan, ülkemiz devrimine katkıda bulunmak amacıyla çıkıyor.

Dünya da, özellikle sömürge ve bağımlı ülkelerde devrimin objektif şartlarının olgunlaşmasına paralel olarak, dünya devrim cephesinin çelikten birliğinin de sağlanması gerekirken, başını Moskova ve Pekin'in çektiği ihanet akımlarının yol açtığı, dağınıklık ve kargaşalık, kafa bulanıklığı, umutsuzluk ülkemize de yansı-

mıştır. Dünya devrim cephesinin bir halkası olarak, ülkemiz devrim cephesinde ihanet akımlarının yol açtığı bu olumsuz etkileri silmek, bu akımlara karşı mücadele etmek doğru, devrimci siyasi görüşlerin hakim kılınmasına katkıda bulunmak amacıyla çıkıyor..."

■ DEVRİMCİ HALKIN YOLU GAZETESİ VE PARTİ BAYRAĞI DERGİSİ ÜZERİNDEKİ BASKILARI LÂNETLİYORUZ

Devrimci yayın organları üzerindeki baskılar sistemli bir şekilde yoğunlaştırılmaktadır. Devrimci Halkın Yolu Gazetesi üzerindeki baskılar, devrimci yayınlar üzerindeki baskıların en yoğunlaşmış bir ifadesidir. Gazetenin çıkan bütün sayıları toplatılıp, yasaklanmış ve sorumlu müdürü hakkında toplam 770 yıla varan mahkûmiyet ve idam talep eden maddelerden davalar açılmıştır. Yine Gazetenin "Yaşasın Bağımsız Demokratik Türkiye" "Yaşasın Sosyalizm" şiarlarını taşıyan afişleri de toplatılmış ve 7.5 yıl mahkûmiyet talebiyle dava açılmıştır.

D. Halkın Yolu gazetesince dergimize iletilen mektupta şöyle söylenmektedir:

"Devrimci Halkın Yolu Gazetesinin son 12 sayısı ve diğer yayınları için savcı 770 yıl hapis cezası ve idam istiyor. Gazetenin her sayısı toplatılıyor, toplatma kararlarına yapılan itirazlar gerekçe gösterilmeksizin reddediliyor, dağıtımı ve satışı engelleniyor.

Devrimci Halkın Yolu Gazetesi, Basın kanununun gereklerini yerine getirerek yayın yapmaktadır. Fakat, savcılık, gazetemize her türlü baskıyı uygulamaktadır. Ba-

sımını, dağıtımını ve halka ulaşmasını engellemek için yapabileceği herşeyi yapmaktadır.

Gazetemizin eski Yazışmaları Müdürü Mehmet Çerik, sorumlu bulunduğu ilk üç sayıdaki yazılar ne deniyle ifade vermek için gittiği basın savcılığında tutuklandı. 22 aydır zindanlarda tutuldu.

Devrimci Halkın Yolu Gazetesi ne yapılan baskılar karşısında tavır almak basın özgürlüğünün, uzun ve zorlu mücadelelerle alınmış olan demokratik hakların, demokratik mevzilerin korunmasından ayrı değildir. Bu nedenle baskılar karşısında direnmek, mücadele etmek her dürüst aydının, halkını ve ülkesini seven her kişinin zorunlu görevi olmalıdır..."

Öte yandan dergimizin dizgiye verildiği günlerde PARTİ BAYRAĞI dergisi sorumlu müdürünün, ifade için gittiği savcılıkta, mahkemeye çıkarılarak tutuklandığıni öğrendik.

Devrimci yayınlar üzerindeki baskılara karşı en etkin mücadele silahımız devrimcilerin birlikte mücadelesi olacaktır. Nice mücadelelerle elde edilmiş hakların korunması ve daha da genişletilmesi; bu hakların gaspına yönelik faşist hesapları ve baskıları geri püskürtmenin, palazlandığı yerde ezmenin en etkili silahlarından biri devrimcilerin anti faşist birliği olacaktır.

Bu da "üzerimizdeki baskıya karşı devrimcileri yurtseverleri, demokratları birlikte mücadeleye çağırıyoruz" diyen yayınların, öncelikle kendilerinin, diğer yayınlar üzerindeki baskıları protesto etmede duyarlı olmalarını gerektirmiyor mu? Sözgelimi PB ve DHY'nin kendileri, başkaları üzerindeki baskılara karşı duyarlı mıdır? Demokrat kamuoyunu ve devrimcileri katılmaya çağdırları "protesto kampanyalarında" ilkin kendileri birbirlerine destek olmakta mıdır?

Daha önceki sayımızda yer alan "Güney'in üstündeki baskılara aldırmaz bir tutum içinde olanlar, sadece devrime karşı değil, demokrasi mücadelesine karşı da miyopdur" yazımızdan da hatırlanacağı gibi, dergimizin sayılarının ard arda toplatılması, yazarlarımız hakkında bir dizi ağır cezalı davalar ve idam isteyen maddelerden soruşturmalar açılmasını protesto etmiş, bütün yayınlara bunu bir bildiriyile iletmış idik. Bu bildirimizin bir dergi dışında hiç bir yayında yer almayışını ve görmezden gelinişini güççülüğün yoğunlaşmış bir ifadesi olarak nitelendirebiliriz.

Anti-faşist mücadele, anti faşist bir bilinç gerektirir.

Kahrolsun devrimci yayınlar üzerindeki faşist baskılar.

Kahrolsun devrimcilerin anti faşist omuzdaşlığının ve mücadelesinin önündeki her türden gelecek engel.

Hiç bir baskı ve hiçbir engel DHD mücadelelerini durduramayacaktır.

■ İSKENDERUN'DAN BİR GRUP DEVRİMCİ İŞÇİ VE MEMUR : «TOPLUMSAL ANLAŞMA, HALKA İHANETİN VE KÖLELİK ZİNCİRİNİN BİR PARÇASIDIR»

Geçtiğimiz ay içinde dergimize İskenderun'dan arkadaşlarımız bir grup işçi ve memurun imzaladığı bir bildiri iletiler. Devrimci Belediye işçilerinin mücadelesine ilişkin bildiri şöyledir:

İskenderun Belediye işçilerinin toplu sözleşme mücadelesi sürenken; Belediye işçileri yapılan toplu sözleşmenin, yaşama şartlarının çok altında bulunduğunu ve toplumsal ihanet anlaşmasının, kölelik zincirinin bir parçası ol-

duğunu görerek bu toplu sözleşmeye karşı çıkmışlardır.

Ayrıca CHP'li Belediye Başkanı Sabri İnce'nin tüm Belediye Personelinden, Belediyeye (1000 TL.) bağışta bulunmaları için, baskısına işçilerin karşı çıkması üzerine; işveren işçiler üzerindeki baskısının daha da arttırmıştır.

Son olarak direnen ve iş yerinde sınıf sendikacılığını yaymaya çalışan, Yurtsever-Devrimci Belediye işçisi Halit KATKAT (1000 TL.) bağışta bulunmayacaklarını açıkça belirtmesi üzerine, işten atılmıştır. Arkasından diğer ilerici Yurtsever işçiler ve memurlar üzerindeki baskı daha da yoğunlaştırılmıştır. Belediye Başkanının bu tavrı Belediye işçilerinin haklarının alınması doğrultusundaki mücadelenin bastırılması ve yapılan toplu sözleşmeyi, işçilere zorunlu kabul ettirmek amacını gütmektedir.

Biz tüm Belediye işçileri ve memurları olarak, Belediye Başkanının ve Faşist çevresinin bu tavrını, işçilerden habersiz yapılan toplu sözleşmeyi imza'ayan ve Belediye işçileri üzerindeki baskıya karşı sessiz kalan, Reformist Sendika Ağaları Genel-İş'i protesto ediyor ve işten atılan işçi arkadaşımızın tekrar işe alınması için, tüm Belediye işçilerini mücadele birliğine çağırıyoruz.

Ve sonuçta diyoruz ki; Tüm Reformist-Sosyal Faşist-Faşist Sendika yönetimleri yerle bir edilmelidir.

Yaşasın Belediye İşçilerinin Devrimci Mücadelesi,

Yaşasın sınıf Sendikacılığı,

Kahrolsun Sendika Ağaları,

Yaşasın Devrimci Proletaryanın Birliği.

Oktaý Arayıcı'nın "Bir Ölümün Toplumsal Anatomisi" oyunundan bir sahne..

DEVİRİMCİ SANAT BİR SİLAHSA BU SİLAHI KULLANMAYI BİLMELİ

Oktaý Arayıcı'nın bu sezon sahnelenen "Bir Ölümün Toplumsal Anatomisi" adlı oyununu bütün devrimci arkadaşların izlemesi ve üzerinde düşünmesi gerekir. Ve kendi kendilerine "Bu oyunun, oynandığı yerde kalmaması için ne yapılmalıdır? Bu oyunun karşısında bize düşen nedir? Onun çabalarını nasıl donanır ve mücadeleimiz içinde geliştirebiliriz?" diye sormalıdır.

"Bir Ölümün Toplumsal Anatomisi" bizce genel anlamıyla "kurulu kültür düzenini" özel anlamıyla da "kurulu tiyatro düzenini" darb ediyor. Sosyal toplumsal olgulara bakış tarzıyla darb ediyor. Sorunlara yaklaşım niteliğiyle darb ediyor. Kurulu düzeni, devleti yargılayışıyla darb ediyor. Siyasi sonuçlarıyla darb ediyor. Gerici, karşı-devrimci o'lanı, halka düşman olanı, zulümden, burjuvazi ve ağalıktan yana olanı yargılayışla; devrimci olanı cesaretle belirtişle darb ediyor. Devrimci bir sanat ürünü oluşuyla darb ediyor..

Oyuna konu olan olaylar 27 Mayıs'ın sonrası 1960 döneminde geçiyor. Oyun 1980 de (yani yakın gelecekte) yaşıyor. Seyircisi ise günümüzde.

İki feodal sülâlenin çatışmasından konu edinen oyun, toprak ağasına başkaldıran genç yoksul köylünün öyküsünde yoğunlaşıyor. Oyun Haydar'ın şu sözleriyle başlıyor:

"Bir taneydi
Un mu olsun, tohum mu;
Göldi yol ayırımında karaya
durdu,
Sevmedi değirmeği, istemedi
öğünmeyi
İstemedi bir kişinin kursağına
inmeyi.

Buğday buğday
Buğday buğday
Düştü tohum toprağa
Göğerdî başak o'du
Salındı tarla oldu
Yekindi ova o'du
Dağı taşı doldurdu

Tanem öldü Bir tanemdi. Bin
yaşasın.

Yaşasın buğday buğday
Yaşasın buğday buğday"
İlkin bir yoksun köylü olan Haydar daha sonra köyden ayrılmış ve büyük şehirde bir fabrika işçisi olmuştur.

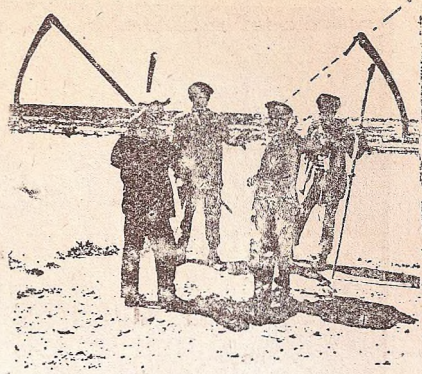
Oyun, ağa tarafından öldürülen ve intihar süsü verilen Haydar'ın gerçek katilini soruşturuyor ki, oyun sürdükçe bu katliamın nedenleri, kaynaklandığı yapı, sorunun çözüm yolları yaratıcı bir sanatçı kavrayışı ve diyalektik bir çözümle ele alınıyor.

■ FİKRET OTYAM'IN FOTOĞRAF ALBÜMÜ YAYINLANDI

Fikret Otyam'ın 136 fotoğrafının yer aldığı "fotoğraflar" albümü yayınlandı. 30 yıla yakın bir süredir fotoğraf çeken, insana "Can gözü" ile bakan Otyam'ın gerçekçiliği, duyarlılığı onu gerçek bir fotoğraf ustası kılıyor. Albümde Otyam kendisini şöyle anlatıyor:

"...fotoğraf işe yaramalı, insanlar sevindirmeli, öfkelen-dirmeli, iyi kötü anı en güzel yönden, fotoğrafın güzel fotoğraf olmasını gerektiren öğeleride kapsayarak bir işe yaramalı. Nasıl yarar? Duvarları süsler, bir olaya tepki çeker, fotoğrafı sevenler, fotoğrafa gönül verenler konuya can gözünden, yüreğinden bakmasını bilmeli herşeyden önce.

Kamera önemli değil, şurası önemli.. Şurası. Niçin fotoğraf çekiyorsun, kime çekiyorsun, ne işe

Fikret Otyam'ın albümünden
bir fotoğraf

yarayacak bu? Katkısı ne olacak yaşama? Benim sergilerimi görenler bilir, kırsal kesim, emekçiler, işçiler, köylüler, fabrikalarda çalışanlar, maden ocaklarında çalışanlar, ben onları seviyorum, gönüllümü, yüreğimi her şeyimi onlara verdim, belirli bir dünya görüşü içinde, bir bakış açısı içinde onlara bakıyorum, hep böyle bakıyorum konulara."

Hacettepe Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Sergisi'nden
Ethem Nezih Oral'ın bir fotoğrafı

■ HACETTEPE TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN «FOTOĞRAF - KARİKATÜR» SERGİSİ, DEVRİMCİ SANAT ÇALIŞMASININ BİR ÜRÜNÜ OLDU

Çoğunluğunu Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin oluşturduğu Hacettepe Kültür Sanat Komitesi (KÜSAK) daha önce Üniversite salonlarında açtığı fotoğraf-karikatür sergisini 1-10 Aralık tarihleri arasında Çağdaş Sahne Kültür Merkezi'nde yineledi.

Sağlık-insan ilişkisini konu edinen sergi "ÇOK ŞÜKÜR YAŞIYORUZ" adını taşıyordu. M. Doğruer, Ü. Kartoğlu, T. Cansever, A. Kanbir, S. Aydın'ın karikatürleri E.N. Oral, M. Çakmakçı, S. Paksoy, A. Maviş, M. Kılıç, Ü. Kartoğlu, S. Çetin, C. Ertem'in fotoğraflarından oluşan sergi devrimci sanat çalışmasının bir ürünü oldu. Serginin bir anlamı da sergide yer alan ürünlerle 11 Temmuz 1978 de faşistlerce katledilen öğretim üyesi Doç. Dr. Bedrettin Cömert'in anılmasıydı.

Serginin ilk açılışı sırasında genç sanatçı arkadaşlar Dekanlığın sansür işlemiyle karşılaşmış ve bazı fotoğraf ve karikatürlerinin üniversite salonlarına asılması yasaklanmıştı. Sergilenmesine izin verilen ürünler ise sekreterlikçe "damga"landılar.

Sergide yer alan ürünler, insanların özlemlerini, umutlarını, acılarını, birikmiş öfkelerini dile getiriyor izleyicilere devrimci bir duyarlılık taşıyordu. Bu türü çabalar devrimci mücadeleyi derinleştirecek, devrimci duyarlılığı zenginleştirecektir. Hacettepe Üniversitesi öğrencisi devrimci sanatçı arkadaşların sergisi bu çabanın olumlu ve anlamlı bir örneği oldu.

■ ANKARA HALK GENÇLİĞİ DERNEĞİ ADIYLA YENİ BİR GENÇLİK DERNEĞİ KURULDU

Geçtiğimiz ay Ankara'da "Ankara Halk Gençliği Derneği" adıyla yeni bir devrimci gençlik derneği kurulmuştur. Dernek yönetimi, derneğin kuruluşuyla ilgili olarak yayınladığı bildiride özetle şunları söylüyor:

ANK. HALK-GENÇ, Ankara halk gençliğinin siyasi taleplerinin gerçekleştirilmesi için mücadele edecek, işçi-köylü-öğrenci gençliğin bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine aktif olarak katılarak, devrimci düşünceyle eğitilmeleri için çalışacaktır.

ANK. HALK-GENÇ, Ezilen ulus ve azınlık milliyetler üzerinde uygulanan milli zulme ve onun bir parçası olan komprador patron ve ağaların asimilasyon politikalarına karşı direnecek. Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkını kararlılıkla savunacaktır.

ANK. HALK-GENÇ, öğrenci gençliğin Demokratik lise, öğrenim özgürlüğü can güvenliği, demokratik üniversite mücadelelerinin kararlı bir savunucusu olacak, genç işçiler ve çıraklar üzerindeki anti demokratik baskılara karşı mücadele yürütecektir..."

Derneğin, gençlik arasında olumsuz etkileriyle her gün mücadeleye yeni darbeler vuran grupçuluğa karşı da etkin bir tutum belirlediği; bütün halk gençliğinin eylemde birliği ve birlik içinde ayrı-
lıkların tartışıldığı bir ortam için çalıştığı sürece ancak, devrimci anlamını yitirmeyeceğini belirtiyor ve Ank. Halk - Genç'e mücadelelerinde başarı diliyoruz.

■ TOPTAŞI CEZAEVİ TUTUKLU VE HÜKÜMLÜLERİ : «KAHROLSUN FAŞİST YASA TASARILARI»

Toptaşı Cezaevi tutuklu ve hükümlüleri yayınladıkları bir bildiri ile «yeni yasa tasarılarının» halka düşman özünü belirtmiş ve devrimci güçleri mücadelede daha etkili olmaya çağırmıştır. Dergimizin basımı sırasında elimize ulaştığı için geniş bir şekilde yer veremediğimiz bildiri, yeni yasa tasarılarının özünü ve amaçlarını madde madde açıkladıktan sonra şöyle tamamlanmaktadır:

«Devrimciler, baskı, terör ve faşist yasaların kaynağını bugünkü toplumsal düzenin, mevcut, iktisadi ve sosyal yapının oluşturduğunu, hakim sınıflar iktidarını hedef almayan, sadece hukuki anlamda faşist yasaların iptali ile sınırlı bir mücadelenin geniş emekçi kitlelerini kurtuluşa götürmeyeceğini söyleyerek, gerçek kurtuluşun ancak devrim sonucu kurulacak Halk İktidarı ile mümkün olacağının bilincindedirler.

Kardeşler,

Ülkemizdeki çeşitli milliyetlerden halkımızın geçmişten beri ne padişah Abdülhamit baskısına, ne de Kürt ulusunun Koçgiri, Dersim, Zilan baskı ve katliamlarına ne de Bayar - Menderes. 12 Mart faşist baskılarına karşı susmamıştır. Bugünde baskı ve teröre karşı mücadele etmek, bu mücadeleyi devrim mücadelesinin bir parçası olarak ele almak önemli bir görev olarak bütün halkın ve devrimcilerin önünde durmaktadır. Kitlelerin savaşıma kapasitesini ve mücadelesini sınırlamaya yönelik bu tedbirler karşısında sessiz kalmak sadece ve sadece faşizme ve emperyalizme hizmet eder.

KAHROLSUN FAŞİST YASA TASARILARI!

YASASIN ÇEŞİTLİ MİLLİYETLERDEN HALKIMIZIN FAŞİST YASA TASARILARINA KARŞI BİRLEŞİK MÜCADELESİ!

Gözü dönmüş, ruhu kan hırsıyla kararmış, eli kanlı halk düşmanı faşist canilerin Kahraman Maraş'da masum halka, kitlelerin ileri unsurlarına ve devrimcilere karşı giriştikleri katliam bir kez daha gösteriyor ki

**Faşizm, Halka ve
İnsanlığa Düşmanlığın;
Alçaklığın ve Caniliğin;
İğrençliğin ve Dehşetin
En Kanlı, En Zalim,
En Yoğun İfadesidir...**

Lânet olsun halk düşmanı canilere, lânet olsun; lânet olsun ana karnındaki bebeği kan gölünde boğana; kadınıyla, çocuğuyla, yaşlısıyla masum halkı katledene lânet olsun; lânet olsun, yoksulun, işsiz, yaralının düşmanına; ağanın, patronun zulmü altındaki işçiye, köylüye saldıranâ lânet olsun; lânet olsun yurdu karış karış satana; yurt satıcılarının eli kanlı kapı kulu köpeklerine lânet olsun; lânet olsun patronun, ağanın çıkarı için masum halkı kana boğana; açlığın, sefaletin, sömürünün, zulmün bitmesi için direnenleri, halkı için çırpınan halk çocuklarını pusularda kırdıran, mazlum halka satırlarla saldıran canilere lânet olsun; eli kanlı faşistlerin elebaşlarına, ağababalarına, MİT'ine, CIA'sına, kontr-gerilla'sına, MHP'sine, AP'sine, TÜRKİŞ'ine, DEMİREL'ine, CARTER'ına, patronuna, ağasına bin kere lânet olsun...

Lânet olsun faşist planları, pusuları gözü bağlı seyredenlere; halkın katledilişi karşısında bile köşesinde oturanlara lânet olsun; lânet olsun halâ «sağ - sol anarşizm» lafıyla geviş getirenlere; lânet olsun faşist canilerden söz ederken dahi «silahlı sol» lâfını eklemeyenlere; lânet olsun, faşist katliamları, faşist yuvaları dağıtmanın hayati önemini kavrama yerine, halkın mücadelelerle alınmış demokratik haklarını gaspetmenin yeni baskılara, sıkı yönetimlere başvurma ve dolayısıyla da faşist çetelerin devlet içindeki mevzilerine yeşil ışık yakmanın yolunda yürüyenlere; devrimci güçleri ve halkı sindirmenin, buhranın yükünü kitlelerin üzerine yıkmak için fırsatı sayanlara; lânet olsun faşist çöreklenmeye koltuk değneği

olanlara, bin kere lânet olsun...

Lânet olsun, maceracılığın sağcı eleştirileriyle kadroları faşist terör yuvalarına karşı pasifize edenlere; lânet olsun keskin siyasi tespitleriyle, acilen mücadele edilmesi gereken hedefleri gözden gizleyenlere; lânet olsun aktif-anti faşist mücadeleyi «maceracılık» diye niteleyenlere; «faşizmin halkı gafil avlamasına, kitleler içinde kök salmasına cani şefler yetiştirmesine, palazlanmasına fırsat vermeyelim» diyen devrimcileri ikide bir maceracı bulanlara lânet olsun; egemen güçler arasındaki iç çelişmelerde kayıtsız kalıp, kendi grup çıkarılarını herşeyin üstünde tutan, anti-faşist birliğin önüne grupçu engeller yığan, kadroların, kitlelerin ileri unsurlarının ve masum halkın can güvenliğini savsaklayanlara lânet olsun; lânet olsun «devrim» gevezeliğinde «tek doğru» olmayı, binbir söz cambazlığıyla, devrimcinin devrimciye düşmanlığının aracı kılanlara, lânet olsun...

Lânet olsun bütün gücünü anti-faşist mücadeleye katmayana; masum halkın katledilişi karşısında susana, dövüşmeyene bin kere lânet olsun...

DÖKÜLEN HER DAMLA KAN, HALKIN ANTI-FAŞİST LÂNETİNİN YUMRUKLARI KILINACAK!

DÖKÜLEN HER DAMLA KAN, BİZİM KANIMIZ; HESABI DAMLA DAMLA SORULACAK!

DÖKÜLEN HER DAMLA KAN, O KAN DENİZİNİN UFKUNDA KIZILLAŞACAK...!

KAHROLSUN ZALİMLER, YAŞASIN HALKIMIZIN ANTI-FAŞİST, KIZIL NEFRETİ...!

ABONELERİMİZE VE OKURLARIMIZA

Devrimci yayınların hangi koşullar altında yayımlandıkları ve hangi koşullar altında dağıtıldıkları bu yayınlarla ilgili olan herkesin bilgisi dahilindedir. Biz, karşı karşıya olduğumuz koşulların zorluğundan yakınmıyoruz. Bu zorluklara karşı mücadele her devrimci yayının en doğal görevidir. Ne var ki okurlar bu anlamdan olarak da GÜNEY'i yalnız bırakmamalı, zorluklara karşı mücadelesinde ona omuz vermeyi devrimci bir görev bilmelidir.

Bu nedenle, abone süreleri biten okurlarımız vakit geçirmeksizin abonelerini yenilemelidir.

Okurlarımız bölgelerinde derginin satışını denetlemeli, dağıtım ve yaygınlaşmasında ona omuz vermelidir.

Öte yandan içinde bulunduğumuz ortamda bazı yayın organlarından kaynaklanan ve birçok kişiyi sıtması altında tutan grupçuluk da dergimizin önündeki engellerden biridir. Grupçu unsurlar Güney'in yaygın bir okur kitlesine ulaşıyor oluşundan telaşa kapılmış ve daha da pervasızlaşmıştır. Devrimcilerin birliği sorunun her zamankinden daha da önemle gündemde olduğu bugün, bütün içten devrimcilerin, bu grupçu kesimlerce Güney'e karşı sinsice geliştirilen engellemeyi teşhir etmeleri devrimci bir görev sayılmalıdır. Biz burjuvazinin önümüzdeki zorluklarından nasıl yakınmıyor ve onlara karşı mücadeleyi en doğal görevimiz sayıyorsak, grupçuluğun engelleme gayretkeşliklerinden de yakınmıyor ve ona karşı mücadeleyi devrimci olmanın en doğal gereği sayıyoruz.

Düşmanlara ve düşmanlıklara karşı bütünlüklü mücadelenin önemi ve gereği hergün biraz daha kavranacak ve okurlarının GÜNEY ile militanca dayanışması burjuva barikatlara olduğu gibi grupçu engellemelere karşı da, öldürücü darbeler vuracaktır.

PROLETER DEVRİMÇİ KÜLTÜR MÜCADELESİNDE

güney

Yılmaz Güney OĞLUMA HİKAYELER

Haslet'in Çizgileriyle
Kitap olarak çıkıyor

PROLETER DEVRİMCİ KÜLTÜR MÜCADELESİNDE

güney

«BİRİMİZ HEPİMİZ HEPİMİZ BİRİMİZ İÇİN»

BİRLİK NOKTALARININ BİLİNCİNDE OLMAKSIZIN
AYRILIKLARIN SAĞLIKLI BİR ORTAMDA
TARTIŞILMASI VE İDEOLOJİK BİRLİĞE GİDEN YOLDA
ENGELLERİN AŞILABİLMESİ OLASI DEĞİLDİR.

Bugün için devrimcilerin önündeki en temel görev, grupçuluğun sıtmasına karşı, devrimcilerin birliği yolundaki mücadeledir.

Hayatiyeti devrimciler arasındaki düşmanlığa dayalı olan; hayatiyeti kölece onaylanma ruhuna, hayatiyeti şablonculuğa, sekterliğe, mekanizme, ezberciliğe bağlı olan; hayatiyeti Marksizmi kavrayamayışa, kariyerizme, bencilliğe, tekkeciliğe, «devrim» tekelliliğine, hazımsızlığa bağlı olan; hayatiyeti küçük burjuvalıktan, entrikadan, demagojiden, yalandan, iftardan can bulan; hayatiyeti devrimin ve halkın değil, bireyin ve grubun çıkarlarından güç alan; hayatiyeti birlikten değil, ayrılık ve bölünmeden beslenen bu illetin hayatiyetine son verelim... Bunun silahı devrimcilerin birliğidir. Halkın ve devrimin yararına olan, proletaryanın mücadelesini derinleştirip, geliştiren herşeyle birleşme ve bütünleşme yolundaki çabadır. Ancak ve ancak birlik noktalarının bilincinde olmak, ayrılık konularına sağlıklı bir tartışma ortamı sağlayacak; ancak ve ancak böyle bir ortamda ideolojik birliğe varılacak ve proletaryanın şanlı partisi oluşacaktır..

Marks'ın şu sözü bize yol gösterebilir: «Birimiz hepimiz, hepimiz birimiz için.»

Birlik silahının bilincinde olalım.

Burjuva barikatlar bir bir yıkılacak; birliğimizden yenilmez bir kuvvet doğacak...

PROLETER DEVRİMCİ KÜLTÜR MÜCADELESİNDE

güney